

ЗАКОН

О ТРАНСПОРТУ ОПАСНЕ РОБЕ

Део први

І. УВОДНЕ ОДРЕДБЕ

Предмет уређења

Члан 1.

Овим законом се уређују услови за обављање унутрашњег и међународног транспорта опасне робе у друмском, железничком и унутрашњем водном саобраћају на територији Републике Србије, захтеви у односу на амбалажу, покретну опрему под притиском, односно цистерну, односно превозно средство намењено за транспорт опасне робе, услови за именовање тела која испитују и контролишу амбалажу, покретну опрему под притиском, односно цистерну, односно возило за транспорт опасне робе, услови за овлашћивање тела која испитују и контролишу брод за транспорт опасне робе, надлежности државних органа и организација у транспорту опасне робе, услови и обавезе које треба да испуне учесници у транспорту опасне робе, надзор, као и друга питања која се односе на транспорт опасне робе.

Примена закона

Члан 2.

Овај закон се не примењује на:

- 1) транспорт опасне робе морем поморским бродовима који вију заставу Републике Србије, односно транспорт опасне робе поморским пловним путевима који чине део унутрашњих водних путева;
- 2) транспорт опасне робе скелама које искључиво прелазе унутрашњи водни пут или луку;
- 3) транспорт опасне робе који привредно друштво, друго правно лице или предузетник обавља за потребе своје делатности искључиво у затвореној техничко-технолошкој целини (фабрички круг, складиште и слично);
- 4) транспорт опасне робе који се обавља превозним средствима која припадају министарству надлежном за послове одбране, министарству надлежном за унутрашње послове, Војсци Србије, као и војним снагама других држава и организација које према посебном споразуму користе саобраћајну инфраструктуру Републике Србије.

Значење појмова

Члан 3.

Поједини изрази употребљени у овом закону имају следеће значење:

1) *амбалажа (packaging)* је једна или више посуда и сви други саставни делови, друге компоненте или материјали, који су потребни да би посуда испунила своју функцију резервоара и сигурносну функцију за прихватање и сигурно чување садржаја. Појам амбалажа обухвата и комбиновану амбалажу, састављену амбалажу, унутрашњу амбалажу, IBC, међуамбалажу, велику амбалажу, амбалажу од танког лима, спољну амбалажу, обновљену амбалажу, прерађену амбалажу, поново употребљену амбалажу, амбалажу за спасавање и амбалажу која не

пропушта прашину, како су дефинисани у одељку 1.2.1 Европског споразума о међународном друмском превозу опасне робе (ADR) (у даљем тексту: ADR), Конвенције о међународним железничким превозима (COTIF) - Додатак Ц - Правилник о међународном железничком превозу опасне робе (RID) (у даљем тексту: RID) и Европског споразума о међународном транспорту опасног терета на унутрашњим пловним путевима (ADN) (у даљем тексту: ADN);

2) *брод* је брод унутрашње пловидбе или поморски брод;

3) *ванредни догађај* је догађај у којем је прекинут или заустављен транспорт опасне робе због расипања, разливања, истицања или неког другог облика ослобађања опасне робе или због могућности да дође до расипања, разливања, истицања или неког другог облика ослобађања опасне робе;

4) *возило* је моторно возило које је намењено за употребу на путу, које има најмање четири точка и чија максимална конструктивна брзина прелази 25 km/h, као и свако прикључно возило, са изузетком возила која се крећу по шинама, покретних машина, као и пољопривредних и шумских трактора који се приликом транспорта опасне робе не крећу брзином већом од 40 km/h;

5) *IBC* је крута или флексибилна амбалажа у складу са одељком 1.2.1 ADR/RID/ADN;

6) *именовање* је одобрење које министарство надлежно за послове саобраћаја (у даљем тексту: министарство) даје телу за оцењивање усаглашености за спровођење оцењивања усаглашености за потребе тржишта, у складу са захтевима из ADR/RID/ADN;

7) *корисник контејнер-цистерне, преносиве цистерне или кола цистерне* је привредно друштво, друго правно лице или предузетник, на чије су име контејнер-цистерна, преносива цистерна или кола цистерна регистровани или дозвољени за саобраћај;

8) *класификационо друштво* је правно лице које испуњава услове и захтеве према ADN и које је признато у складу са поступком уређеним ADN и домаћим прописима;

9) *кола* су железничко возило без сопственог погона, која се крећу на сопственим точковима на железничким пругама и која се користе за транспорт опасне робе;

10) *комад - комадна роба (package)* је финални производ поступка паковања, припремљен за отпрему, а састоји се од амбалаже, велике амбалаже или IBC и њиховог садржаја. Појам обухвата посуде под притиском за гасове, као и предмете, који због своје величине, масе или облика могу да се превозе неупаковани, или на носачима, у колетима или уређајима за руковање. На палуби бродова овај појам обухвата и возила, кола, контејнере (укључујући замењиве сандуке), контејнер-цистерне, покретне цистерне, велику амбалажу, IBC, батеријска возила, батеријска кола, цистерне, гасне контејнере са више елемената (MEGC). Осим у случају транспорта радиоактивног материјала, овај појам не важи за робу која се превози у расутом стању у цистернама или теретним просторима бродова, као ни за материје које се превозе у цистернама;

11) *мала количина опасне робе* је количина одређена ADR/RID/ADN;

12) *MEGC* је гасни контејнер са више елемената у складу са одељком 1.2.1 ADR/RID/ADN, укључујући и UN MEGC;

13) *овлашћивање* је одобрење које министарство даје телу за оцењивање усаглашености за обављање послова техничке процене, за потребе државног органа који спроводи оцењивање усаглашености, у складу са захтевима из

RID/ADN;

14) *опасна роба (dangerous goods)* су материје и предмети чији је транспорт забрањен, односно дозвољен ако се обавља под условима према ADR/RID/ADN;

15) *опасан терет (dangerous cargo)* је опасна роба која је прописно упакована, обележена одређеним обележјима и ознакама, са исправно попуњеним превозним документима и утоварена у превозно средство;

16) *организатор транспорта* је лице које по основу уговора, у своје име а за рачун пошиљаоца или примаоца опасне робе, организује транспорт или обавља друге услуге које се односе на транспорт опасне робе;

17) *оцењивање усаглашености* је свака активност којом се утврђује да ли је производ, односно процес производње усаглашен са прописаним техничким захтевима;

18) *пакер* је привредно друштво, друго правно лице или предузетник, које пакује опасну робу у амбалажу, укључујући велику амбалажу и IBC, а по потреби припрема комаде за отпрему за транспорт;

19) *покретна опрема под притиском (transportable pressure equipment)* обухвата посуде под притиском, њихове вентиле и остали потребан прибор, као и гасне патроне, цистерне под притиском, батеријска возила или кола, MEGC, њихове вентиле и остали потребан прибор у складу са поглављима 6.2 и 6.8 ADR/RID;

20) *пошиљалац* је привредно друштво, друго правно лице или предузетник, које у своје име и за свој рачун, или за неко треће лице отпрема опасну робу. Ако се транспорт обавља на основу уговора о превозу, пошиљаоцем се сматра пошиљалац по овом уговору. Код танкера код којих су танкови празни или тек истоварени, заповедник брода ће се, у односу на превозну исправу, сматрати пошиљаоцем;

21) *превозно средство у друмском саобраћају* је возило, у железничком саобраћају кола, у унутрашњем водном саобраћају брод унутрашње пловидбе, у складу са ADR/RID/ADN;

22) *прималац* је привредно друштво, друго правно лице или предузетник у складу са уговором о превозу. Ако прималац одреди неко треће лице у складу са одредбама уговора о превозу, тада се то треће лице сматра примаоцем у смислу ADR/RID/ADN. Ако се транспорт врши без уговора о превозу, тада је прималац привредно друштво, друго правно лице или предузетник који преузима опасну робу након њеног приспећа;

23) *превозник* је привредно друштво, друго правно лице или предузетник, које обавља превоз са или без уговора о превозу. У унутрашњем водном саобраћају појам превозник замењује се појмом возар;

24) *пријављено тело (Notified Body)* је именовано, односно овлашћено тело за оцењивање усаглашености које је пријављено одговарајућој међународној организацији у складу са потврђеним међународним споразумима, или Европској комисији, и које се налази у одговарајућој бази пријављених тела (NANDO база);

25) *пунилац* је привредно друштво, друго правно лице или предузетник, које пуни опасну робу у:

(1) цистерну (возило-цистерну, возило са демонтажном цистерном (ADR), кола-цистерну, кола са демонтажном цистерном (RID), преносиву цистерну или контејнер-цистерну и покретну посуду под притиском);

(2) MEGC;

- (3) велики контејнер или мали контејнер за робу у расутом стању;
- (4) контејнер за транспорт робе у расутом стању;
- (5) возило за транспорт робе у расутом стању;
- (6) батеријско возило;
- (7) кола за транспорт робе у расутом стању;
- (8) батеријска кола;
- (9) брод;
- (10) бродски танк.

26) *саветник за безбедност у транспорту опасне робе* (у даљем тексту: саветник за безбедност) је лице које у привредном друштву, другом правном лицу или код предузетника обавља послове којима се обезбеђује примена прописа у транспорту опасне робе, које има сертификат о стручној оспособљености и које је послодавац актом одредио да обавља те послове, у складу са поглављем 1.8.3 ADR/RID/ADN;

27) *учесник у транспорту опасне робе* је привредно друштво, друго правно лице или предузетник који је пошиљалац, превозник, прималац, утоварилац, пакер, пунилац, корисник контејнер-цистерне, односно преносиве цистерне, корисник кола цистерне, управљач железничке инфраструктуре, истоварилац, организатор транспорта, као и свако привредно друштво, друго правно лице или предузетник чија делатност обухвата припрему за транспорт и транспорт опасне робе (у даљем тексту: учесник у транспорту);

28) *утоварилац* је привредно друштво, друго правно лице или предузетник, које:

- (1) утовара упаковану опасну робу, мале контејнере или преносиве цистерне на или у кола (RID), возило (ADR), брод (ADN) или контејнер;
- (2) утовара контејнер, контејнер за робу у расутом стању, MEGC, контејнер-цистерну или преносиву цистерну на возило, кола или брод;
- (3) утовара возило или кола на или у брод (ADN);

29) *UNECE* је Економска комисија Уједињених нација за Европу;

30) *цистерна* је тело са својом опремом за руковање и конструктивном опремом и обухвата контејнер-цистерне, преносиве цистерне, демонтажне и трајно причвршћене цистерне, кола-цистерне укључујући цистерне као делове батеријских возила и батеријских кола, као и MEGC у складу са захтевима из поглавља 1.2.1 ADR/RID/ADN.

Остали изрази коришћени у овом закону имају значење одређено у прописима ADR/RID/ADN, закону којим се уређују технички захтеви за производе и оцењивање усаглашености, закону којим се уређује акредитација и закону којим се уређује стандардизација.

Термини којима су у овом закону означени положаји, професије, односно занимања, изражени у граматичком мушком роду, подразумевају природни мушки и женски род лица на које се односи.

Део други

I. ОСНОВНА ПРАВИЛА ЗА ТРАНСПОРТ ОПАСНЕ РОБЕ

Члан 4.

Транспорт опасне робе на територији Републике Србије обавља се у складу са одредбама следећих потврђених међународних уговора:

1) Европски споразум о међународном друмском превозу опасне робе (ADR) од 30. септембра 1957. године („Службени лист СФРЈ - Међународни уговори”, бр. 59/72 и 8/77, „Службени гласник РС-Међународни уговори”, бр. 2/10 и 14/13), са накнадним изменама и допунама;

2) Конвенција о међународним превозима железницама (COTIF) од 9. маја 1980. године, Додатак Ц - Правилник о међународном железничком превозу опасне робе (RID) („Службени лист СФРЈ - Међународни уговори”, број 8/84, „Службени лист СРЈ - Међународни уговори”, број 3/93, „Службени гласник РС”, број 102/07 и „Службени гласник РС - Међународни уговори”, бр. 1/10, 2/13 и 17/15), са накнадним изменама и допунама;

3) Европски споразум о међународном транспорту опасног терета на унутрашњим пловним путевима (ADN) од 26. маја 2000. године („Службени гласник РС - Међународни уговори”, бр. 3/10, 1/14 и 7/15), са накнадним изменама и допунама.

Потврђени међународни уговори из става 1. овог члана примењују се на транспорт опасне робе у међународном транспорту, у делу који се обавља на територији Републике Србије, као и на транспорт опасне робе који се обавља у целини на територији Републике Србије.

Министар надлежан за послове одбране посебним прописом уређује транспорт опасне робе који се обавља превозним средствима Војске Србије и министарства надлежног за послове одбране, као и војних снага других држава и организација које према посебном споразуму користе саобраћајну инфраструктуру Републике Србије.

Министар надлежан за унутрашње послове посебним прописом уређује транспорт опасне робе који се обавља превозним средствима министарства надлежног за унутрашње послове.

Превозно средство министарства надлежног за послове одбране, министарства надлежног за унутрашње послове и Војске Србије су сопствено или ангажовано возило, кола или брод.

Ако није другачије прописано овим законом, начин именовања, односно овлашћивања тела за оцењивање усаглашености, одузимање одобрења за оцењивање усаглашености, начин спровођења оцењивања усаглашености, садржај исправе о усаглашености, облик, изглед и садржај знака усаглашености, као и признавање важења у Републици Србији исправа о усаглашености које издају инострана тела за оцењивање усаглашености, врши се у складу са законом којим се уређују технички захтеви за производе и оцењивање усаглашености и прописима донетим на основу тог закона.

Пријем на транспорт опасне робе

Члан 5.

Опасна роба може да се прими на транспорт, под условом да је њен транспорт дозвољен у складу са ADR/RID/ADN, овим законом и подзаконским актима који су донети на основу овог закона.

Одступања

Члан 6.

Под условом да су испуњени захтеви безбедности, министарство издаје посебну дозволу о примени следећих одступања у складу са ADR/RID/ADN:

- 1) у односу на друмски саобраћај, одступања од примене делова 1-9 ADR, са изузетком одељака 1.8 и 1.10 ADR;
- 2) у односу на железнички саобраћај, одступања од примене делова 1-7 RID, са изузетком одељака 1.8 и 1.10 RID;
- 3) у односу на унутрашњи водни саобраћај, одступања од примене делова 1-9 ADN, са изузетком одељака 1.8 и 1.10 ADN.

Одступања из става 1. овог члана, одобравају се ако се ради о:

- 1) транспорту мањих количина одређене опасне робе на територији Републике Србије, осим робе која има средњу или високу радиоактивност, под условом да захтеви за такав транспорт нису строжији од услова прописаних у ADR/RID/ADN;
- 2) транспорту опасне робе на територији Републике Србије, и то локалном (унутрашњем) транспорту на краткој удаљености;
- 3) транспорту железницом на посебно одређеном превозном путу на територији Републике Србије, који је део утврђеног индустријског поступка и над којим се врши контрола у складу са посебним условима које утврђује министарство у решењу којим се издаје посебна дозвола о примени одступања.

Подносилац захтева за одобравање примене одступања из става 1. овог члана дужан је да поднесе стручни елаборат о мерама безбедности које ће бити предузете, а који између осталог садржи и опис могућих ризика од наступања последица у транспорту опасне робе због непримењивања ADR/RID/ADN, као и разлоге због којих примену одступања сматра оправданом упркос постојању могућих опасности.

Ако постоји потреба, министарство ће обавестити подносиоца захтева о потреби претходног добијања сагласности надлежних органа и организација на елаборат из става 3. овог члана, као и добијања претходног мишљења од стране именованог тела о утицају на безбедност амбалаже, покретне опреме под притиском, односно амбалаже која ће се користити за транспорт опасне робе.

Решење којим се издаје посебна дозвола из става 1. овог члана може да буде укинута ако се утврди да предвиђене мере безбедности нису довољне да се смањи ризик који произлази из превозне радње.

Одступања се одобравају без дискриминације, на период од шест година од дана издавања решења из става 5. овог члана, осим ако у решењу није посебно назначено да се одступање одобрава на период краћи од шест година.

Изузетно од става 6. овог члана, ако су испуњени захтеви безбедности, одступање се одобрава и за појединачни транспорт опасне робе на територији Републике Србије, под условом да је такав транспорт јасно одређен и временски ограничен, као и да је поднет стручни елаборат о мерама безбедности у складу са ст. 3. и 4. овог члана.

Решење из става 5. овог члана коначно је у управном поступку и против њега се може покренути управни спор.

Подносилац захтева за издавање решења којим се издаје посебна дозвола из става 1. овог члана сноси трошкове плаћања републичке административне таксе.

Ако је Република Србија закључила споразуме у складу са одељком 1.5.1 ADR/RID, односно споразуме у складу са одељком 1.5.1 ADN, превозне радње на територији Републике Србије могу да се обављају у складу са овим споразумима.

Одступања која су одобрена за транспорт на територији Републике Србије примењују се и на деонице међународног транспорта опасне робе које се обављају на територији Републике Србије, осим ако у решењу којим се издаје посебна дозвола о примени одступања није другачије одређено.

Одступања из става 1. овог члана, као и продужење важења решења којим се одобрава одступање, одобриће се у складу са прописом Европске уније којим се уређује транспорт опасне робе.

Одступања из става 1. овог члана не могу да се одобре за транспорт опасне робе која је сврстана у Класу 1 ADR/RID/ADN (експлозивне материје и предмети) и Класу 7 ADR/RID/ADN (радиоактивне материје).

Министарство припрема и предлаже билатералне и мултилатералне споразуме у области транспорта опасне робе, у складу са поглављем 1.5 ADR/RID/ADN.

Министар надлежан за послове саобраћаја (у даљем тексту: министар) прописује мање количине опасне робе, као и елементе на основу којих се утврђује локални превоз кратке удаљености и индустријски поступак у односу на транспорт опасне робе железницом, на основу којих се издаје посебна дозвола о примени одступања.

Дозвола за транспорт

Члан 7.

Транспорт опасне робе која је сврстана у Класу 1 ADR/RID/ADN (експлозивне материје и предмети), Класу 7 ADR/RID/ADN (радиоактивне материје), као и транспорт опасног отпада који је окарактерисан и класификован у опасну материју која се налази на списку опасних роба у ADR/RID/ADN, може да врши превозник након прибављања дозволе за транспорт, ако су испуњени услови прописани ADR/RID/ADN, овим законом и законом којим се уређује управљање отпадом или законом којим се уређује заштита од јонизујућих зрачења и нуклеарна сигурност.

Дозволу за транспорт из става 1. овог члана за Класу 1 ADR/RID/ADN која се обавља у међународном транспорту, издаје министарство надлежно за унутрашње послове.

Дозволу за транспорт из става 1. овог члана за Класу 1 ADR/RID/ADN која се у целости обавља у унутрашњем транспорту, издаје министарство надлежно за унутрашње послове.

Дозволу за транспорт из става 1. овог члана за Класу 7 ADR/RID/ADN издаје орган надлежан за заштиту од јонизујућих зрачења и нуклеарну сигурност.

Дозвола за транспорт опасног отпада из става 1. овог члана који је окарактерисан и класификован у опасну материју која се налази на списку опасних роба у ADR/RID/ADN, издаје се у складу са законом којим се уређује управљање отпадом, а на основу потврде о испуњености услова прописаних овим законом коју издаје министарство.

Министарство издаје потврду из става 5. овог члана на захтев министарства надлежног за заштиту животне средине.

Решење о издавању дозволе за транспорт опасне робе је акт који се издаје за сваки појединачни транспорт у случајевима утврђеним ADR/RID/ADN.

Решење о издавању вишекратне дозволе за транспорт на територији Републике Србије издаје се са роком важења до шест месеци уколико се привредно друштво, друго правно лице или предузетник бави делатношћу у вези с коришћењем експлозивних материја и предмета, радиоактивних материјала или опасног отпада на територији Републике Србије, а транспорт обавља сопственим возилом.

У поступку издавања дозволе из става 1. овог члана за опасне робе које припадају Класи 1 ADR/RID/ADN које су истовремено и наоружање, војна опрема или роба двоструке намене, потребно је прибавити и сагласност министарства надлежног за послове одбране.

Решење којим се одлучује о издавању дозволе за транспорт опасне робе је коначно у управном поступку и против њега се може покренути управни спор.

Подносилац захтева за издавање решења о издавању дозволе за транспорт опасне робе сноси трошкове плаћања републичке административне таксе.

Члан 8.

Дозвола за транспорт из члана 7. овог закона издаје се на захтев пошиљаоца или примаоца, односно организатора транспорта, и мора да садржи:

- 1) податке о произвођачу, пошиљаоцу, превознику и примаоцу;
- 2) UN број опасне робе, као и податке и потврде прописане у ADR/RID/ADN;
- 3) податке о врсти, количини, хемијском и физичком саставу опасне робе, као и врсти амбалаже, односно покретне опреме под притиском или цистерне за транспорт опасне робе;
- 4) навођење трасе кретања (itinerar);
- 5) навођење места утовара и истовара;
- 6) време почетка и предвиђено време завршетка транспорта;
- 7) податке о превозном средству, као и о возачу за транспорт опасне робе у друмском саобраћају;
- 8) време и место предвиђено за одмор;
- 9) одобрење надлежног органа суседне државе на основу кога се одобрава увоз или транзит;
- 10) назив улазног и излазног граничног прелаза.

Уз захтев за издавање дозволе за транспорт радиоактивних материјала прилаже се и лиценца за обављање одговарајуће радијационе делатности издата од стране органа надлежног за заштиту од јонизујућих зрачења и нуклеарну сигурност Републике Србије у складу са прописима којима се уређује заштита од јонизујућих зрачења.

Када се подноси захтев за издавање вишекратне дозволе за транспорт из члана 7. став 8. овог закона, није потребно да се наводе подаци из става 1. тач. 9) и 10) овог члана.

Подносилац захтева коме је издата дозвола за виšekратни транспорт на територији Републике Србије дужан је да, ако се измене услови наведени у решењу, без одлагања обавести о томе надлежни орган који је издао дозволу.

Издавалац дозволе за транспорт може да одреди додатне услове за транспорт или посебне мере безбедности, ако процени да су неопходни у циљу заштите људи, животне средине или ствари, односно заштите транспорта од неовлашћених лица.

Трошкове који се односе на испуњавање додатних услова, односно посебних мера безбедности сноси подносилац захтева за издавање дозволе за транспорт.

Подносилац захтева коме је издата дозвола за транспорт опасне робе дужан је да најмање 24 часа пре започињања транспорта обавести о томе орган који му је издао дозволу, односно орган који је одређен у дозволи.

Обавештење из става 7. овог члана обавезно мора да садржи: број решења надлежног органа на основу којег је издата дозвола, UN број и назив робе, време почетка транспорта, трасу кретања, време и место предвиђено за одмор, предвиђено време завршетка транспорта, место истовара, регистарски број возила.

Министар надлежан за унутрашње послове прописује посебне мере безбедности у транспорту опасне робе са повећаним безбедносним ризицима.

Категорије опасности од наступања последица у транспорту опасне робе

Члан 9.

Опасност од наступања последица у транспорту опасне робе због непримењивања ADR/RID/ADN, овог закона и подзаконских аката донетих на основу овог закона, класификована је у три категорије:

- 1) опасност I категорије је опасност по живот лица или загађење животне средине са последицама чије је отклањање дуготрајно и скупо;
- 2) опасност II категорије је опасност од наношења тешке телесне повреде лицу или знатног загађења животне средине и од загађења животне средине на већем простору;
- 3) опасност III категорије је опасност од наношења лаке телесне повреде лицу или незнатног загађења животне средине.

Влада прописује критеријуме за класификацију повреда ADR/RID/ADN, овог закона и подзаконских аката донетих на основу овог закона, према категорији опасности од наступања последица у транспорту опасне робе.

Основни захтеви за безбедност

Члан 10.

Учесници у транспорту дужни су, с обзиром на врсту предвидивих опасности, да предузму све прописане мере како би спречили ванредни догађај, односно у највећој могућој мери умањили последице ванредног догађаја.

У случају опасности, односно у случају ванредног догађаја, возач у друмском саобраћају, превозник у железничком саобраћају, управљач железничке инфраструктуре, односно заповедник брода дужни су да одмах обавесте орган надлежан за ванредне ситуације и полицију, као и да саопште све податке који су потребни за предузимање одговарајућих мера.

У случају из става 2. овог члана, превозник у железничком саобраћају је дужан да о томе обавести и управљача железничке инфраструктуре.

Превозник, пошиљалац, прималац и организатор транспорта, као и управљач железничке инфраструктуре у случају железничког саобраћаја, дужни су да сарађују међусобно, као и са надлежним државним органима у циљу размене података о потреби предузимања одговарајућих безбедносних и превентивних мера, као и примени поступака у случају ванредног догађаја.

У случају расипања, разливања, истицања или неког другог облика ослобађања опасног терета или непосредне опасности од расипања, разливања, истицања или неког другог облика ослобађања опасног терета, након достављања обавештења у складу са ст. 2. и 3. овог члана, превозник је дужан да без одлагања обезбеди, покупи, одстрани, односно одложи опасан терет у складу са законом којим се уређује управљање отпадом или да га на други начин учини безопасним, односно да предузме све мере ради спречавања даљег ширења загађења.

Ако превозник није у могућности да обезбеди, покупи, одстрани, односно одложи опасан терет у складу са ставом 5. овог члана, дужан је да ангажује о свом трошку правно лице које има одговарајућу дозволу, односно овлашћење за поступање у случају ванредног догађаја у складу са посебним прописом.

У случају ванредног догађаја приликом транспорта опасне робе Класе 7 ADR/RID/ADN, поред мера прописаних овим законом предузимају се и мере у складу са планом за деловање у случају акцидента који је прописан законом којим се уређује заштита од јонизујућих зрачења и нуклеарна сигурност.

Опасан терет, односно контаминирани предмети, у случају расипања, разливања, истицања или неког другог облика ослобађања опасног терета, морају да се збрину у складу са посебним прописима којима се уређује поступање са том врстом опасног терета.

У случају настанка ванредног догађаја за који постоји обавеза пријављивања у складу са ADR/RID/ADN, саветник за безбедност превозника, односно организатора транспорта дужан је да достави министарству прописани извештај у складу са овим законом.

Забрањено је вршити санацију транспортног суда, укључујући заваривање, вршење термичке изолације, преправку цевне инсталације на мерно-претакачкој опреми, мењање вентилске групе и друге сличне радове на превозним средствима за транспорт опасне робе, који могу да проузрокују последице по имовину, људе и животну средину, без одобрења именованог тела.

Министар надлежан за унутрашње послове уз сагласност министра прописује начин, услове и мере за безбедно интервенисање у случају расипања, разливања, истицања или неког другог облика ослобађања опасне робе.

II. ЗАХТЕВИ У ОДНОСУ НА АМБАЛАЖУ, ПОКРЕТНУ ОПРЕМУ ПОД ПРИТИСКОМ, ОДНОСНО ЦИСТЕРНУ

Услови за коришћење амбалаже, покретне опреме под притиском, односно цистерне

Члан 11.

На територији Републике Србије, за транспорт опасне робе, може да се користи само амбалажа, покретна опрема под притиском, односно цистерна:

1) која је одговарајућа по техничким карактеристикама за дату количину и дате особине опасне робе која се у амбалажу, покретну опрему под притиском,

односно цистерну смешта, односно која испуњава и друге захтеве безбедности према прописима ADR/RID/ADN;

2) за коју је спроведено оцењивање усаглашености у складу са захтевима ADR/RID и за коју се учини доступном исправа о усаглашености којима се потврђује да се у њој превози одговарајућа опасна роба;

3) која је обележена и означена у складу са ADR/RID/ADN, овим законом и прописима донетим на основу овог закона;

4) за коју постоји важећа исправа о периодичном контролисању у складу са ADR/RID/ADN.

На територији Републике Србије може да се користи амбалажа, покретна опрема под притиском, односно цистерна која није произведена у Републици Србији, а за коју је прибављено решење о признавању, односно исправа издата од тела за оцењивање усаглашености које је именовано у Републици Србији.

Инострана исправа о усаглашености за амбалажу, односно покретну опрему под притиском, односно цистерну за транспорт опасне робе издата од иностраног тела за оцењивање усаглашености може да се призна ако је амбалажа, односно покретна опрема под притиском, односно цистерна испитана и одобрена према иностраним прописима чији захтеви обезбеђују исти степен заштите безбедности људи, животне средине и имовине који су одређени захтевима ADR/RID/ADN и овог закона.

Решење о признавању из става 3. овог члана доноси министар у складу са прописом којим се уређује начин признавања иностраних исправа и знакова усаглашености.

За издавање решења о признавању из става 3. овог члана, подносилац захтева сноси трошкове плаћања републичке административне таксе.

Изузетно од става 3. овог члана, именовано тело издаје исправу о усаглашености покретне опреме под притиском на основу одговарајуће иностране исправе о усаглашености којом се констатује усаглашеност са захтевима прописа Европске уније коју је издало пријављено тело из државе чланице Европске уније, или државе уговорнице Споразума о европском економском простору, као и Швајцарске Конфедерације, без поновног испитивања, односно сертификације или оцењивања усаглашености, прегледом одговарајућег дела техничке документације, ако је испуњен најмање један од следећих услова:

1) да су домаће именовано тело и пријављено тело за оцењивање усаглашености, које је издало предметну инострану исправу о усаглашености, потписници споразума о узајамном признавању резултата оцењивања усаглашености;

2) да су домаће именовано тело и пријављено тело за оцењивање усаглашености чланови међународног система за оцењивање усаглашености;

3) да су инострано тело за акредитацију, које је акредитовало пријављено тело за оцењивање усаглашености које је издало инострану исправу о усаглашености, и Акредитационо тело Србије, које је акредитовало домаће именовано тело, потписнице споразума о међусобном признавању еквивалентности система акредитације са Европском организацијом за акредитацију (EA MLA) у одговарајућој области.

Покретна опрема под притиском из става 6. овог члана обухвата посуде под притиском, њихове вентиле и, према потреби, други прибор у складу са поглављем 6.2 ADR/RID, као и цистерне, батеријска возила или кола, MEGC, њихове вентиле и, према потреби, други прибор у складу са поглављем 6.8 ADR/RID, када се

наведена опрема користи за превоз гасова Класе 2, искључујући гасове или производе чије класификационе ознаке садрже бројеве 6 и 7, као и за превоз одређене опасне робе (UN број 1 051 - Класа 6.1; UN број 1 052 - Класа 8; UN број 1 745 - Класа 5.1; UN број 1 746 - Класа 5.1; UN број 1 790 - Класа 8 и UN број 2 495 - Класа 5.1)

Покретна опрема под притиском из става 6. овог члана обухвата гасна пуњења (UN број 2037) и искључује аеросоле (UN број 1950), отворене криогене посуде, гасне посуде за апарате за дисање, апарате за гашење пожара (UN број 1044), покретну опрему под притиском која је изузета у складу са пододељком 1.1.3.2 ADR/RID, као и покретну опрему под притиском која је изузета од правила за израду и испитивање амбалаже у складу са одељком 3.3 ADR/RID.

Оцењивање усаглашености амбалаже, покретне опреме под притиском, односно цистерне

Члан 12.

Привредно друштво или друго правно лице које производи амбалажу, односно покретну опрему под притиском, односно цистерну (у даљем тексту: произвођач), као и оно које врши преправку амбалаже, односно покретне опреме под притиском, односно цистерне, дужно је да спроведе поступак оцењивања усаглашености у складу са ADR/RID/ADN.

Пре почетка производње произвођач прибавља сертификат о одобрењу за тип амбалаже, покретне опреме под притиском или цистерне у складу са ADR/RID/ADN и другим техничким прописима којима се уређују технички захтеви за амбалажу, односно покретну опрему под притиском, односно цистерну, који издаје именовано тело за спровођење поступка оцењивања усаглашености.

Члан 13.

Испитивање и контролисање амбалаже, покретне опреме под притиском, односно цистерне за транспорт опасне робе у току поступка производње, врши именовано тело за спровођење поступка оцењивања усаглашености, које контролише, односно испитује и обележава амбалажу, покретну опрему под притиском, односно цистерну (у даљем тексту: именовано тело) у складу са ADR/RID/ADN.

Именовање тела из става 1. овог члана врши министарство доношењем решења, након утврђивања да подносилац захтева испуњава прописане захтеве за именовање.

При доношењу решења из става 2. овог члана, сматраће се да тело које поседује акт о акредитацији испуњава прописане захтеве у мери у којој су обухваћени обимом акредитације, узимајући у обзир поступке оцењивања усаглашености и производе обухваћене акредитацијом.

За издавање решења из става 2. овог члана, подносилац захтева сноси трошкове плаћања републичке административне таксе.

Министарство пријављује именована тела за оцењивање усаглашености у складу са овим законом, министарству надлежном за вођење регистра именованих тела за оцењивање усаглашености.

Члан 14.

На захтев произвођача, који се подноси у складу са ADR/RID/ADN, именовано тело спроводи оцењивање усаглашености за одговарајући тип производа, и ако производ испуњава прописане захтеве издаје сертификат о одобрењу типа.

Сертификат о одобрењу типа мора да садржи обележје, односно код који се мора назначити на свакој појединачној амбалажи, односно покретној опреми под притиском или цистерни коју произвођач ставља у промет.

Након прибављања сертификата о одобрењу типа, а пре покретања производње, подносилац захтева је дужан да ангажује именовано тело за праћење процеса производње и прво испитивање, након чега именовано тело сачињава испитни извештај и сертификат о усаглашености производње који се могу односити на више производа истог типа (групни сертификат или извештај о испитивању).

Поступке периодичног контролисања, међуконтролисања и ванредног контролисања спроводи именовано тело коме је поднет захтев у складу са ADR/RID/ADN, које сачињава извештај о контролисању.

Именовано тело је дужно да сваки производ за који је спровело оцењивање усаглашености означи одговарајућим обележјем у складу са ADR/RID/ADN.

У случају обележавања посуда под притиском домаћим знаком усаглашености, обавезна сетификациона обележја стављају се према редоследу који је прописан одредбама ADR/RID.

Ако се накнадно утврди да амбалажа, односно покретна опрема под притиском или цистерна за транспорт опасне робе не испуњава неки од прописаних услова, она се више не може обележавати у складу са одредбама овог члана.

Именовано тело дужно је да, након издавања сертификата о одобрењу типа, извештај о испитивању након првог испитивања и сертификат о усаглашености производње достави министарству у року од 15 дана.

Покретна опрема под притиском ставља се на тржиште, односно у употребу, слободно и без икаквих ограничења, ако испуњава услове прописане овим законом и прописима донетим на основу овог закона.

Влада прописује начин поступања произвођача, увозника, дистрибутера, власника и оператера у односу на покретну опрему под притиском, начин именовања овлашћеног представника произвођача и послове које може да врши на основу писменог овлашћења произвођача, начин обавештавања о привредним друштвима која су доставила покретну опрему под притиском или којима је достављена покретна опрема под притиском, захтеве за оцењивање усаглашености, начин оцењивања и поновног оцењивања усаглашености, правила, услове, изглед и захтеве за постављање знака усаглашености, начин именовања тела која спроводе поступак оцењивања усаглашености, испитивања, односно контролисања покретне опреме под притиском, захтеве у погледу стручне оспособљености запослених и других ангажованих лица у телу за оцењивање усаглашености, опреме, независности и непристрасности у односу на лица повезана са производом који је предмет оцењивања усаглашености, поступања са приговорима на рад и одлуке тела за оцењивање усаглашености, чувања пословне тајне и осигурања од одговорности за штету, као и поступање са покретном опремом под притиском која представља опасност за безбедност и здравље људи и заштиту животне средине, односно поступање у случају формалних неусаглашености покретне опреме под притиском.

На захтеве који нису уређени овим законом и прописима донетим на основу овог закона у односу на израду, испитивање и обележавање амбалаже, посуда под притиском и аеросолних распршивача и малих гасних посуда (гасних патрона), израду, испитивање и одобрење за комаде за отпрему и материје Класе 7 ADR/RID/ADN, пројектовање, израду, опремање, одобрење типа, контролисање, испитивање и обележавање преносивих цистерни и MEGC, фиксираних цистерни

(возила цистерне и кола цистерне), демонтажних цистерни, контејнер-цистерни и заменљивих цистерни чија су тела произведена од металних материјала, батеријских возила или кола, цистерни за отпатке које функционишу на принципу вакуума, као и контејнера за расути терет, примењују се одредбе дела 6. ADR/RID.

Министарство врши одобрење методе завршне контроле аеросолних распршивача.

Члан 15.

Именовано тело дужно је да испуњава захтеве за именовање у погледу његове оспособљености која је утврђена решењем о именовању, као и да на захтев министарства, у року који не може бити краћи од три дана од дана пријема тог захтева, достави тражене податке и обавештења у вези са пословима за које је именовано, а нарочито да документује све поступке оцењивања усаглашености за које је именовано.

Ако је именовано тело део оспособљености за спровођење оцењивања усаглашености, која је утврђена решењем о именовању, доказало актом о акредитацији, проверу оспособљености из става 1. овог члана врши Акредитационо тело Србије, у складу са законом, и о резултатима провере обавештава министарство које врши надзор над именованим телом.

Министарство одузима решење о именовању тела за оцењивање усаглашености амбалаже, односно покретне опреме под притиском или цистерне за транспорт опасне робе ако тело престане да испуњава неки од услова утврђених овим законом и прописима донетим на основу овог закона.

У случају доношења решења о одузимању именовања или у случају да именовано тело престане са радом, министарство налаже том телу да у року од 30 дана изврши пренос документације која се односи на оцењивање усаглашености другом именованом телу по избору странке, односно омогући доступност те документације надлежним органима.

Део трећи

I. ОВЛАШЋЕЊА И ОБАВЕЗЕ ОРГАНА И ОРГАНИЗАЦИЈА, КАО И УЧЕСНИКА У ТРАНСПОРТУ ОПАСНЕ РОБЕ

1. Овлашћења и обавезе државних органа и организација

Члан 16.

Обављање управних, инспекцијских, техничких и других стручних послова одређених овим законом и прописима донетим на основу овог закона, којима се уређује транспорт опасне робе у друмском, железничком и унутрашњем водном саобраћају у надлежности је министарства.

Члан 17.

Управа за утврђивање способности бродова за пловидбу (у даљем тексту: Управа), образована законом којим се уређују пловидба и луке на унутрашњим водама, обавља следеће управне, техничке и друге стручне послове у области транспорта опасне робе у унутрашњем водном саобраћају:

- 1) спроводи поступак оцењивања усаглашености брода за транспорт одређене опасне робе;
- 2) овлашћује тело за вршење техничке процене брода за транспорт одређене опасне робе;
- 3) издаје сертификат о одобрењу за брод за транспорт одређене опасне робе и води регистар издатих сертификата у складу са одредбама овог закона;

- 4) врши надзор над радом овлашћених тела;
- 5) врши пријављивање овлашћених тела за оцењивање усаглашености министарству надлежном за вођење регистра тела за оцењивање усаглашености.

Дирекција за железнице, образована законом којим се уређује железница, издаје дозволу за коришћење железничких возила, у складу са законом којим се уређује безбедност и интероперабилност железнице.

2. Обавезе учесника у транспорту

Обавезе пошиљаоца

Члан 18.

Пошиљалац у друмском, железничком и унутрашњем водном саобраћају дужан је да испуњава обавезе прописане у пододељку 1.4.2.1 ADR/RID/ADN.

Поред обавеза из става 1. овог члана, пошиљалац дужан је да:

- 1) утврди да је опасна роба класификована у складу са Делом 2 ADR/RID/ADN и да је предата на транспорт у складу са чланом 5. овог закона;

- 2) приликом издавања превозне исправе достави превознику потребне податке, као и неопходна превозна и пропратна документа (одобрења, дозволе, обавештења, потврде итд.) у складу са Поглављем 5.4 ADR/RID/ADN и табелом Дела 3 ADR/RID/ADN, укључујући примењиве одредбе Поглавља 3.3. и пододељака 5.5.2.4.1, 5.5.2.4.3 и 5.5.3.7.1 ADR/RID/ADN, односно пододељка 6.7.1.3 ADR/RID, као и да обезбеди да се превозна исправа налази у превозном средству;

- 3) утврди да је опасна роба упакована или пуњена у амбалажу, велику амбалажу, IBC, цистерну или пловило, који испуњавају услове прописане ADR/RID/ADN и овим законом;

- 4) се придржава захтева о начину отпреме и ограничењима при отпреми;

- 5) утврди да су неочишћене и недегазиране (недезинфиковане) цистерне или неочишћена празна кола (RID), неочишћена празна возила (ADR), неочишћена празна возила или кола (ADN), односно велики контејнери и мали контејнери за робу у расутом стању, на одговарајући начин обележени и олистани и да су неочишћене празне цистерне на исти начин затворене и заптивене као и у напуњеном стању;

- 6) пре извршења транспорта обавести превозника о бруто маси опасне робе паковане у ограниченим количинама у складу са одељком 3.4.12 ADR/RID/ADN, на начин којим може да се потврди да је превозник примио обавештење;

- 7) у случају транспорта радиоактивног материјала, има копију упутства за правилно затварање комада и за друге припреме за транспорт у складу са пододељком 4.1.9.1.9 ADR/RID/ADN, копију дозвола или одобрења од стране надлежног органа у складу са пододељком 5.1.5.2.1 ADR/RID/ADN, као и да, на захтев надлежног органа, стави на располагање документацију којом се доказује да је узорак комада у складу са свим примењивим захтевима у складу са пододељком 5.1.5.2.3 ADR/RID/ADN;

- 8) у случају транспорта радиоактивног материјала, обезбеди да су превознику пре утовара и истовара стављене на увид неопходне потврде надлежних органа у складу са пододељком 5.4.1.2.5.4 ADR/RID/ADN;

- 9) у случају транспорта радиоактивног материјала, обезбеди достављање обавештења надлежном органу у складу са пододељком 5.1.5.1.4 ADR/RID/ADN;

10) у случају транспорта неупакованих предмета са изузетком предмета Класе 1 ADR/RID/ADN, уз превозну исправу приложи документа прописана у поглављу 3.3 ADR/RID/ADN, пододељку 4.1.3.8.2 ADR/RID, као и пододељку 5.4.1.2 и одељку 5.4.2 ADR/RID/ADN;

11) чува копију превозне исправе, додатне податке и документацију која се захтева у ADR/RID/ADN, најмање три месеца од тренутка завршетка транспорта у складу са пододељком 5.4.4.1 ADR/RID/ADN;

12) утврди да су примењене друге мере безбедности у складу са одредбама ADR/RID/ADN.

Поред обавеза из ст. 1. и 2. овог члана, пошиљалац у железничком саобраћају дужан је да:

1) обезбеди да су неочишћена и недегазирана, као и празна и неочишћена кола и контејнери за транспорт у расутом стању:

(1) обележени наранџастом таблом у складу са пододељком 5.3.2.1.7 RID са изузетком пододељка 5.3.2.1.5 RID;

(2) означени великим листицама опасности у складу са пододељком 5.3.1.6 RID;

(3) обележени обележјем за материје опасне по животну средину у складу са одељком 5.3.6 RID;

(4) обележени постављањем маневарске листице опасности у складу са одељком 5.3.4 RID;

2) утврди да превозна исправа садржи податке који су прописани у пододељку 1.1.4.4.5 RID;

3) приликом транспорта опасног терета као експресне пошиљке поступа у складу са одредбама Поглавља 7.6 RID;

4) испуни друге обавезе у складу са RID.

Поред обавеза из ст. 1. и 2. овог члана, пошиљалац у унутрашњем водном саобраћају дужан је да:

1) обезбеди да су и неочишћена и недегазирана, као и празна и неочишћена кола и контејнери за транспорт терета у расутом стању:

(1) означена великим листицама опасности у складу са пододељком 5.3.1.2.4 ADN;

(2) имају наранџасте табле у складу са пододељком 5.3.2.1.7 ADN.

2) испуни и друге обавезе у складу са ADN.

Обавезе организатора транспорта

Члан 19.

Када поступа у име и за рачун пошиљалоца, односно примаоца, организатор транспорта дужан је да обезбеди испуњавање услова из чл. 18. и 24. овог закона.

Обавезе пакера

Члан 20.

Пакер у друмском, железничком и унутрашњем водном саобраћају дужан је да испуњава обавезе прописане у пододељку 1.4.3.2 ADR/RID/ADN.

Поред обавеза из става 1. овог члана, пакер је дужан да поступа у складу са одредбама којима се уређује:

1) паковање, постављање у сабирну амбалажу и обележавање из пододељака 3.4.1-3.4.11 ADR/RID/ADN;

2) паковање, постављање у сабирну амбалажу и обележавање из пододељака 3.5.1-3.5.4 ADR/RID/ADN;

3) употреба и испитивање заптивености после пуњења посуде под притиском, амбалаже, укључујући IBC и велику амбалажу из одељака 4.1.1-4.1.9 и пододељака 6.2.6.3.2.2.1 и 6.2.6.3.2.2.3 ADR/RID, као и из примењивих одредаба Поглавља 3.3 ADR/RID/ADN;

4) захтеви за заједничко паковање у складу са:

(1) пододељком 1.1.4.2.1 (b) ADR/RID, у транспортном ланцу који укључује поморски или ваздушни транспорт;

(2) одељком 4.1.10 ADR/RID;

5) обележавање и означавање:

(1) комада из пододељака 1.1.4.2.1 (a) ADR/RID, у транспортном ланцу који укључује поморски или ваздушни транспорт;

(2) комада из одељака 5.1.4, 5.2.1, 5.2.2, пододељака 5.5.3.4, као и примењивих одредаба поглавља 3.3. ADR/RID/ADN;

6) обезбеђивање комада у оквиру сабирних амбалажа у складу са поглављем 5.1.2. ADR/RID/ADN.

Поред обавеза из ст. 1. и 2. овог члана, пакер у друмском и железничком саобраћају дужан је да поступа у складу са одредбама којима се уређују:

1) употреба сабирне амбалаже из одељака 5.1.2 ADR/RID;

2) означавање ознакама радиоактивних материјала из пододељака 5.2.2.1.11 ADR/RID;

3) друге обавезе пакера из ADR/RID.

Обавезе пуниоца

Члан 21.

Пунилац у друмском, железничком и унутрашњем водном саобраћају, дужан је да испуњава обавезе прописане у пододељку 1.4.3.3 ADR/RID/ADN.

Поред обавеза из става 1. овог члана, пунилац дужан је да:

1) преда превознику на транспорт само опасну робу која је дозвољена за транспорт у складу са овим законом;

2) пуни преносиве цистерне и MEGC у складу са пододељцима 4.2.1.1, 4.2.2.2, а у вези са пододељцима 4.2.2.7.1, 4.2.3.2, 4.2.3.6.1, 4.2.4.1 и 4.2.4.5.1 ADR/RID, опасном робом чији је транспорт дозвољен у тим цистернама, односно контејнерима, само ако није истекао рок за њихово следеће испитивање;

3) обезбеди да је проверена заптивеност и целовитост преносиве цистерне и MEGC, као и да се преносива цистерна не предаје на транспорт када је незаптивена или оштећена у складу са пододељцима 4.2.1.9.6 (c), 4.2.2.8 (b), 4.2.3.8 (b) и 4.2.4.6 (a) ADR/RID;

4) пуни цистерне, батеријска кола и MEGC, чији датум следећег испитивања није истекао, опасном робом чији је пуњење дозвољено у складу са пододељком 4.3.2.1.5, само ако та опасна роба може да се прими на транспорт у складу са пододељком 4.3.2.1.1 ADR/RID;

5) обезбеди да се поштује највиши дозвољени степен пуњења, највећа дозвољена маса пуњења по литру или највећа дозвољена укупна маса у складу са пододељцима 4.2.1.9.1.1, 4.2.1.13.13, 4.2.2.7.2, 4.2.2.7.3, 4.2.3.6.2, 4.2.3.6.3, 4.2.3.6.4, 4.2.4.5.2 и 4.2.4.5.3, као и примењивим одредбама пододељака 4.2.5.3, 4.3.2.2, 4.3.3.2.3, и 4.3.3.2.5, односно одељка 4.3.5 ADR/RID;

6) обезбеди да је после пуњења цистерни проверена заптивеност затварача и опреме у складу са примењивим одредбама Поглавља 3.3 ADR/RID/ADN и пододељком 4.2.4.5.5, као и да су затварачи у затвореном положају и да нема цурења у складу са 4.3.2.3.3 ADR/RID;

7) обезбеди да се на спољним зидовима цистерне не налазе опасни остаци материје којом је пуњена у складу са пододељцима 4.2.1.9.6 (b) и 4.3.2.3.5 ADR/RID;

8) обезбеди да суседне коморе цистерне нису пуњене материјама које међусобно могу опасно реаговати у складу са пододељцима 4.2.1.6 и 4.3.2.3.6 ADR/RID;

9) обезбеди, у случају промене употребе цистерне, батеријског возила или MEGC, који су одобрени за различите гасове, примену мера пражњења, чишћења и испуштања гасова, извршену у складу са пододељком 4.3.3.3.1 ADR/RID;

10) обезбеди да је назив нерасхлађеног течног гаса који је примљен на транспорт наведен на самој преносивој цистерни или на металној плочици причвршћеној на преносивој цистерни у складу са пододељком 6.7.3.16.2 и 6.7.4.15.2 ADR/RID;

11) обезбеди да су званични називи за материје и гасове који се превозе наведени на контејнер-цистерни, демонтажној цистерни, MEGC, батеријском возилу или батеријским колима у складу са пододељцима 6.8.2.5.2 и 6.8.3.5.11, а у случају гасова сврстаних у колону н.д.н. додатно и технички назив у складу са пододељцима 6.8.3.5.6 и 6.8.3.5.12 ADR/RID;

12) обезбеди да напуњени MEGC не буде предат на транспорт у складу са пододељком 4.2.4.6 (b)-(d) ADR/RID;

13) пуни цистерне само ако су цистерна и опрема у технички исправном стању.

Поред обавеза из ст. 1. и 2. овог члана, пунилац у друмском саобраћају дужан је да:

1) обавести возача о транспорту опасне робе достављањем података у складу са пододељком 5.4.1.1.1 (a)-(d) ADR;

2) обавести возача о броју за означавање опасности за табле наранџасте боје у складу са одељком 5.3.2 ADR;

3) обезбеди да контејнери цистерне, преносиве цистерне, MEGC, као и контејнери којима се врши транспорт опасне робе у расутом стању носе:

(1) велике листице опасности у складу са пододељком 5.3.1.2 ADR;

(2) табле наранџасте боје у складу са одељком 5.3.2 ADR;

(3) обележја у складу са одељком 5.3.6 ADR;

4) обезбеди поштовање одредаба о утовару из пододељака 7.5.1.1 и 7.5.1.2 ADR;

5) поштује одредбе о забрани пушења у складу са одељком 7.5.9 и 8.3.5 ADR;

6) обезбеди да се поштују одредбе поглавља 8.5 ADR ст. 2. и 3. додатни захтев S2;

7) предузме потребне мере да се приликом транспорта терета у расутом стању поступа у складу са примењивим одредбама поглавља 3.3 и 7.3 ADR;

8) предузме мере предострожности од електростатичког набоја у односу на возила, преносиве цистерне или контејнер-цистерне у складу са пододељком 7.5.10 ADR;

9) у складу са пододељком 4.3.2.1.1 ADR пуни цистерне само оним материјама за чији су транспорт одобрене у складу са пододељком 4.3.2.1.5 ADR, под условом да није истекао рок важења ADR сертификата о одобрењу за возило за транспорт одређене опасне робе;

10) обезбеди да се поштују одредбе о транспорту у цистернама у складу са одељком 7.4.1 ADR;

11) испуни друге обавезе у складу са ADR.

Поред обавеза из ст. 1. и 2. овог члана, пунилац у железничком саобраћају дужан је да:

1) предузме потребне мере да се приликом примене контролних мера пре и после пуњења кола цистерне течним гасом поступа у складу са одредбама пододељака 4.3.3.4.1 и 4.3.3.4.3 RID;

2) обезбеди да је извршено означавање:

(1) великим листицама опасности у складу са пододељцима 5.3.1.2 и 5.3.1.4 RID;

(2) маневарским листицама опасности у складу са пододељком 5.3.4.1 RID;

(3) правоугаоном наранџастом таблом у складу са пододељком 5.3.2.1.1 став 1. и пододељком 5.3.2.1.2 RID;

(4) обележјима у складу са одељцима 5.3.3 и 5.3.6 RID;

3) предузме потребне мере да се приликом транспорта терета у расутом стању поступа у складу са одредбама поглавља 7.3 RID;

4) предузме потребне мере да се приликом утовара поступа у складу са одредбама пододељака 7.5.1.1 и 7.5.1.2 RID;

5) испуни друге обавезе у складу са RID.

Поред обавеза из ст. 1. и 2. овог члана, пунилац у унутрашњем водном саобраћају дужан је да:

1) обавести заповедника брода о транспорту опасног терета достављањем података у складу са пододељком 5.4.1.1.1 (a)-(d) ADN и пододељком 5.4.1.1.2 став 1. (a)-(d) ADN;

2) обезбеди да су контејнер-цистерне, преносиве цистерне, MEGC и контејнери који садрже опасан терет у расутом стању означени:

(1) великим листицама опасности у складу са пододељком 5.3.1.1.4 ADN;

(2) правоугаоном наранџастом таблом у складу са пододељком 5.3.2.1 ADN;

(3) обележјима у складу са одељцима 5.3.3 и 5.3.6 ADN, са изузетком MEGC;

3) обезбеди да је цистерна (танк) брода напуњена само опасним теретом склади са листом из пододељка 1.16.1.2.5 ADN, као и да није истекао рок важења ADN сертификата о одобрењу за брод;

4) испуни друге обавезе у складу са ADN.

Обавезе утовариоца

Члан 22.

Утоварилац у друмском, железничком и унутрашњем водном саобраћају, дужан је да испуњава обавезе прописане у пододељку 1.4.3.1 ADR/RID/ADN.

Поред обавеза из става 1. овог члана, утоварилац дужан је да:

1) преда превознику само опасну робу која може да се прими на транспорт у складу са чланом 5. овог закона;

2) приликом предаје на транспорт упаковане опасне робе или неочишћене празне амбалаже, испита амбалажу ради утврђивања њене некомплетности или оштећења. Утоварилац не сме да преда комад или амбалажу која је очигледно некомплетна или оштећена, нарочито ако опасна роба истиче или постоји опасност од истицања;

3) обезбеди да се утовар амбалаже из које је истоварен део опасне робе који се у њој налазио, изврши само ако амбалажа испуњава захтеве из пододељка 4.1.1.1 ADR/RID;

4) предузме потребне мере да се у погледу празне амбалаже поступа у складу са одредбама пододељка 4.1.1.11 ADR/RID, а у вези са пододељком 4.1.1. ADR/RID;

5) обезбеди да је постављен знак упозорења у складу са пододељцима 5.5.2.3.1 и 5.5.3.6.1 ADR/RID/ADN;

6) у случају транспорта ограничених количина, предузме потребне мере у циљу поштовања одредаба одељака 3.4.13-3.4.15 ADR/RID/ADN о обележавању;

7) обезбеди да се не прекорачи највећи дозвољени број амбалажа прописан одељком 3.5.5 ADR/RID/ADN;

8) обезбеди да су предузете мере у складу са пододељком 5.5.3.5 ADR/RID/ADN када се користи суви лед у неупакованом облику.

Поред обавеза из ст. 1. и 2. овог члана, утоварилац у друмском саобраћају дужан је да:

1) обавести возача о транспорту опасне робе достављањем података у складу са пододељком 5.4.1.1.1 (a)-(d) ADR;

2) предузме потребне мере у циљу поштовања одредаба одељка 7.4.1 ADR о возилима која превозе контејнер-цистерне, демонтажне цистерне и MEGC;

3) предузме потребне мере да се приликом обележавања и означавања поступа у складу са одредбама из пододељка 5.1.3.1, а у вези са поглављем 5.2 ADR;

4) утврди да је контејнер који садржи комаде означен великим листицама опасности у складу са пододељком 5.3.1.2 и да има обележје у складу са одељком 5.3.6 ADR;

5) обезбеди да се користе само контејнери који испуњавају техничке захтеве из одељака 7.1.3 и 7.1.4 ADR;

6) испуни друге обавезе у складу са ADR.

Поред обавеза из ст. 1. и 2. овог члана, утоварилац у железничком саобраћају дужан је да:

1) предузме потребне мере да се у односу на обележавање и означавање листицама опасности или великим листицама опасности поступа у складу са одредбама пододељка 5.1.3.1 RID, а у вези са поглављем 5.2 RID;

2) обезбеди:

(1) да су на велики контејнер, кола носач и кола која садрже колску пошиљку комада постављене велике листице опасности у складу са пододељцима 5.3.1.2 и 5.3.1.5 RID и пододељком 1.1.4.4. RID у случају комбинованог железничко-друмског саобраћаја, као и маневарске листице опасности у складу са одељком 5.3.4 RID и обележја за материје опасне по животну средину у складу са одељком 5.3.6 RID;

(2) да је на кола-цистерну или контејнер-цистерну постављена правоугаона наранџаста табла у складу са пододељком 5.3.2.1.1 и 5.3.2.1.2 RID;

(3) да је на кола која садрже колску пошиљку постављена правоугаона наранџаста табла у складу са пододељком 5.3.2.1.5 RID, односно обележја или правоугаона наранџаста табла у случају комбинованог железничко-друмског саобраћаја у складу са пододељком 1.1.4.4. RID;

3) обезбеди да се користе само контејнери који испуњавају техничке захтеве из одељака 7.1.3 и 7.1.4 RID;

4) приликом утовара опасног терета у кола или контејнере поступа у складу са одредбама:

(1) одељка 7.2 RID о превозу комада;

(2) одељка 7.5 RID о утовару и руковању;

5) испуни друге обавезе у складу са RID.

Поред обавеза из ст. 1. и 2. овог члана, утоварилац у унутрашњем водном саобраћају дужан је да:

1) обавести заповедника брода о транспорту опасног терета достављањем података у складу са пододељком 5.4.1.1.1 (a)-(d) ADN и пододељком 5.4.1.1.2 став 1. (a)-(d) ADN;

2) обезбеди:

(1) да су на контејнер, MEGC, контејнер-цистерну и преносиву цистерну постављене велике листице опасности у складу са пододељком 5.3.1.2 ADN и обележја у складу са одељком 5.3.6 ADN;

(2) да су на возило које превози контејнер, MEGC, контејнер-цистерну и преносиву цистерну постављене велике листице за главну опасност у складу са пододељком 5.3.1.1.3 став 1. ADN;

(3) да су на возило које превози расути терет, возило цистерну, батеријско возило и возило са демонтажном цистерном постављене велике листице за споредну опасност у складу са пододељком 5.3.1.1.4 ADN;

(4) да су на возила која садрже колску пошиљку постављене велике листице опасности у складу са пододељком 5.3.1.1.5 ADN;

(5) да су на празно возило цистерну, батеријско возило, MEGC, контејнер-цистерну, преносиву цистерну, као и на празно возило и контејнер за транспорт расутог терета постављене велике листице опасности у складу са пододељком 5.3.1.1.6 ADN;

- 3) предузме потребне мере да се приликом утовара, транспорта и руковања поступа у складу са одредбама одељка 7.1.4 ADN;
- 4) испуни друге обавезе у складу са ADN.

Обавезе превозника

Члан 23.

Превозник у друмском и железничком саобраћају, односно возар у унутрашњем водном саобраћају дужан је да испуњава обавезе прописане у пододељку 1.4.2.2 ADR/RID/ADN.

Поред обавеза из става 1. овог члана, превозник, односно возар дужан је да:

- 1) обавести пошиљаоца о неусаглашености са граничним вредностима за ниво зрачења или контаминације у складу са 1.7.6.1 (a)-(i) ADR/RID/ADN;
- 2) чува копију превозне исправе за опасну робу, додатне податке и документацију која се захтева у ADR/RID/ADN, најкраће три месеца од тренутка завршетка транспорта у складу са пододељком 5.4.4.1 ADR/RID/ADN;
- 3) утврди да документа у вези са превозом јединица за транспорт терета које су газиране и нису потпуно проветрене пре транспорта морају садржати податке у складу са пододељком 5.5.2.4.1 ADR/RID/ADN;
- 4) утврди да документи (као што су теретница, товарни лист, карго манифест или друга превозна исправа) у вези са транспортом возила, кола или контејнера који се користе за расхлађивање или кондиционирање и који пре транспорта нису били потпуно проветрени, садрже податке у складу са пододељком 5.5.3.7.1 ADR/RID/ADN.

Поред обавеза из ст. 1. и 2. овог члана, превозник у друмском саобраћају дужан је да:

- 1) не користи цистерне за транспорт намирница, кондиторских производа и сточне хране у складу са TU 15 пододељка 4.3.5 ADR;
- 2) пре почетка путовања обезбеди за посаду возила писана упутства за понашање приликом несрећа и незгода које могу настати у току транспорта, како би били способни да их правилно извршавају у складу са пододељком 5.4.3.2 ADR;
- 3) обезбеди да су испуњени захтеви одељака 3.3 и 7.3 ADR којима се уређује транспорт расутог терета у возилу или контејнеру за расути терет, као и одредаба пододељка 7.4.1 ADR о транспорту у цистернама;
- 4) обезбеди да су испуњени захтеви одредаба пододељака 7.5.5.2.1 и 7.5.5.3 ADR којима се уређују ограничења за експлозивне материје и предмете са експлозивном материјом;
- 5) обезбеди да:
 - (1) се у транспортној јединици налази додатна документација из пододељка 8.1.2.1. (a) и пододељка 8.1.2.2 (a) и (c) ADR;
 - (2) је решење којим се издаје посебна дозвола из члана 6. овог закона, предато возачу возила пре почетка транспорта;
- 6) обезбеди да транспорт обавља искључиво возач који има сертификат о стручној оспособљености у складу са 8.2.2.8 ADR;
- 7) обезбеди да преносиве цистерне нису предате на транспорт у складу са пододељком 4.2.3.8 (f) ADR;

8) обезбеди да се досије цистерне одржава, води и преда новом превознику, као и да се на захтев достави министарству, односно стави на располагање именованом телу за испитивање цистерне у складу са пододељком 4.3.2.1.7 ADR;

9) опреми возило противпожарном опремом у складу са одељком 8.1.4 ADR, као и да изврши периодични технички преглед апарата за гашење пожара у складу са прописима којима се уређује технички преглед апарата за гашење пожара, како би се обезбедила гаранција њихове функционалне сигурности у складу са пододељком 8.1.4.4 ADR;

10) стави на возило велике листице у складу са одељком 5.3.1 ADR, табле наранџасте боје у складу са одељком 5.3.2 ADR, ознаке у складу са одељком 3.4.15 ADR, односно ознаке у складу са одељком 5.5.3 и 5.3.6 ADR, као и да утврди да су, у случајевима прописаним у одељку 3.4.13 а у вези са одељком 3.4.14 ADR, стављене ознаке у складу са одељком 3.4.15 ADR;

11) обезбеди да се употребљавају само цистерне чија је дебљина зидова тела у складу са пододељком 4.3.2.3.1, а у вези са пододељцима 6.8.2.1.17-6.8.2.1.21 ADR;

12) обезбеди да је у складу са пододељцима 6.8.2.4.4 и 6.8.3.4.14 ADR извршено ванредно контролисање и испитивање трајно причвршћене цистерне и батеријског возила када се на њима појаве знаци оштећења, корозије, незаптивености или друга стања која указују на неки недостатак који би могао да угрози њихову целovitost;

13) опреми транспортну јединицу у складу са одељком 8.1.5 ADR;

14) обезбеди да су у односу на возило:

(1) коме је издат сертификат у складу са пододељком 9.1.2.1 став 4. ADR и које превози опасан терет наведен у рубрици 10 ADR сертификата о одобрењу за возило, испуњени захтеви у односу на конструкцију и опрему возила из одељка 9.2.1 ADR, а у вези са додатним захтевима из одељака 9.3-9.8 ADR;

(2) које не подлеже обавези издавања сертификата у складу са пододељком 9.1.2.1 став 4. ADR, испуњени захтеви у односу на конструкцију и опрему возила из примењивих одредаба Одељка 7.3.3 ADR, пододељка 9.2.1.1 став 2, одељака 9.4.1, 9.5.1 и 9.6 ADR;

15) обезбеди да се трајно причвршћене цистерне, батеријско возило, демонтажна цистерна, MEGC, преносива цистерна и контејнер-цистерна не употребљавају ако је истекао рок за њихово следеће контролисање и испитивање;

16) испуни друге обавезе у складу са ADR.

Поред обавеза из ст. 1. и 2. овог члана, превозник у железничком саобраћају дужан је да:

1) обезбеди обуку запослених у складу са пододељцима 1.3.2.1, 1.3.2.2, и 1.3.2.3 RID;

2) обезбеди да управљач железничке инфраструктуре у сваком тренутку током транспорта има брз и неограничен приступ информацијама које му омогућавају испуњавање његових обавеза из пододељка 1.4.3.6 (B) RID;

3) обезбеди да сваки члан посаде воза у току транспорта опасног терета код себе има исправу за идентификацију са фотографијом у складу са пододељком 1.10.1.4 RID;

4) обезбеди да је пратећа документација из члана 18. став 2. тач. 2) и 10) овог закона доступна током трајања транспорта и стављена на увид на захтев инспектора за транспорт опасне робе (у даљем тексту: инспектор);

5) обезбеди да се примењују одредбе о заштитном одстојању у складу са одељком 7.5.3 RID и у складу са прописом из члана 53. став 2. овог закона;

6) обезбеди писана упутства за посаду у складу са пододељком 5.4.3.2 RID пре започињања вожње, на језику (језицима), који сваки члан посаде може да прочита и разуме, као и да обезбеди да је сваки члан посаде та упутства у стању да правилно примени;

7) обавести чланове посаде возила о утовареном опасном терету у складу са пододељком 5.4.3.3 RID;

8) обезбеди да се опрема наведена у писаним упутствима у складу са пододељком 5.4.3.4 RID налази у кабини машиновође;

9) обезбеди да су, у случају комбинованог железничко-друмског саобраћаја (piggyback) наранџасте табле постављене и на чеоној страни приколице или одговарајуће велике листице опасности постављене на обе подужне стране приколице;

10) испуни друге обавезе у складу са RID.

Поред обавеза из ст. 1. и 2. овог члана, возар у унутрашњем водном саобраћају дужан је да:

1) утврди да брод може да превози опасан терет у складу са одељцима 7.1.2 или 7.2.2 ADN;

2) обезбеди да сваки члан посаде брода који превози опасан терет у току транспорта на броду има исправу за идентификацију са фотографијом;

3) преда писана упутства заповеднику брода у складу са одељком 5.4.3. ADN пре започињања пловидбе, на језику (језицима), који заповедник и стручно лице на броду могу да прочитају и разумеју;

4) обезбеди да чланови посаде поштују захтеве у односу на утовар, транспорт, истовар и друге претоварне радње у складу са делом 7. ADN, са изузетком захтева који се односе на класификацију бродских цистерни (танкова), као и упутства за употребу опреме;

5) предузме потребне мере у циљу поштовања захтева у односу на ограничавање количина које се превозе у складу са пододељком 7.1.4.1 ADN;

6) обезбеди да се документа прописана у пододељцима 8.1.2.1-8.1.2.3 ADN предају заповеднику брода;

7) обезбеди да се на броду обавезно налази лице са сертификатом о специјалистичком знању из области ADN у складу са 8.2.1.2, 8.2.1.5 или 8.2.1.7 ADN;

8) испуни друге обавезе у складу са ADN.

Обавезе примаоца

Члан 24.

Прималац у друмском, железничком и унутрашњем водном саобраћају, дужан је да испуњава обавезе прописане у пододељку 1.4.2.3 ADR/RID/ADN.

Поред обавеза из става 1. овог члана, прималац дужан је да:

1) не одлаже пријем робе без оправданих разлога, као и да провери да ли су после истовара, а пре враћања или поновног коришћења контејнера, односно возила, брода или кола испуњени захтеви у складу са пододељком 1.4.2.3.1 ADR/RID/ADN;

2) ако користи услуге других учесника (истовариоца, чистача, службе за деконтаминацију итд.), да предузме мере у циљу поштовања одредаба пододељка 1.4.2.3.1 ADR/RID/ADN;

3) достави саопштење пошиљаоцу о неусаглашеностима у односу на ниво зрачења или контаминацију у складу са пододељком 1.7.6.1 (а) (ii) и (с) ADR/RID/ADN;

4) испуни друге обавезе примаоца у складу са ADR/RID/ADN.

У друмском саобраћају, када се током контроле контејнера утврди повреда захтева ADR и овог закона, прималац може превознику да врати контејнер тек након што је повреда отклоњена у складу са пододељком 1.4.2.3.2 ADR.

У железничком саобраћају, у складу са пододељком 1.4.2.3.2 RID прималац може да врати или поново користи кола или контејнер након спровођења захтева RID за истовар.

У унутрашњем водном саобраћају, када се током провере у складу са ставом 2. тачка 1) овог члана утврди повреда захтева ADN и овог закона, прималац може возару да врати контејнер, возило или кола тек након што је повреда отклоњена.

Обавезе истовариоца

Члан 25.

Истоварилац у друмском, железничком и унутрашњем водном саобраћају, дужан је да испуњава обавезе прописане у пододељку 1.4.3.7 ADR/RID/ADN.

Поред обавеза из става 1. овог члана, истоварилац дужан је да:

1) утврди да је истоварена опасна роба која је наведена у превозној исправи, упоређујући одговарајуће податке у превозној исправи са информацијама на комаду, контејнеру, цистерни, MEGC, возилу, колима или транспортној јединици, у складу са пододељком 1.4.3.7.1 ADR/RID/ADN;

2) провери пре или у току истовара да ли је амбалажа, цистерна, возило, кола, транспортна јединица или контејнер у тој мери оштећен да постоји опасност за поступак истовара у складу са пододељком 1.4.3.7.1 ADR/RID/ADN. У том случају он мора да се увери да ће истовар бити обављен тек након предузимања одговарајућих мера;

3) у складу са пододељком 1.4.3.7.1 ADR/RID/ADN, непосредно након истовара цистерне, возила, кола, транспортне јединице или контејнера:

(1) уклони опасне остатке који су у току поступка истовара оставили трагове на спољној страни цистерне, возила, кола, транспортне јединице или контејнера;

(2) обезбеди затварање вентила и отвора за контролисање;

4) обезбеди да се изврши прописано чишћење и деконтаминација возила, кола, транспортне јединице или контејнера у складу са пододељком 1.4.3.7.1 ADR/RID/ADN;

5) провери да су код потпуно истоварених, очишћених, дегазираних и деконтаминираних возила, кола, транспортних јединица, контејнера, MEGC,

контејнер-цистерни и демонтажних контејнера, обележја опасности уклоњена или прекривена да се не виде у складу са поглављима 3.4 и 5.3 ADR/RID/ADN;

6) када је газирана јединица за транспорт терета (CTU) проветрена и истоварена, уклони обележје упозорења за газирање са возила, кола, транспортне јединице, контејнера, MEGC или цистерне у складу са пододељком 5.5.2.3.4 ADR/RID/ADN.

Поред обавеза из ст. 1. и 2. овог члана, истоварилац у друмском саобраћају дужан је да:

1) обезбеди да су предузете мере предострожности од електростатичког набоја за возило, преносиву цистерну или контејнер-цистерну;

2) обезбеди да су примењене мере из поглавља 8.5 ADR ст. 2. и 3. додатног захтева S2;

3) испуни друге обавезе истовариоца у складу са ADR.

Поред обавеза из ст. 1. и 2. овог члана, истоварилац у унутрашњем водном саобраћају дужан је, у складу са пододељком 1.4.3.7.1 ADN у односу на истовар теретних танкова, да:

1) попуни свој део контролне листе у складу са пододељком 7.2.4.10 ADN пре истовара теретних танкова брода;

2) утврди да ли су на прамчаном и крменом делу брода истакнута одговарајућа упутства за напуштање брода у случају опасности;

3) утврди да се мешавине гаса/ваздуха враћају на обалу кроз компензациону или повратну гасну цев у току утовара у складу са пододељком 7.2.4.25.5 ADN;

4) утврди да највећи дозвољени притисци приликом истовара одговарају бродским упутствима за сваки теретни танк или групу теретних танкова у складу са 9.3.2.25.9 или 9.3.3.25.9 ADN;

5) утврди да је током трајања истовара обезбеђен трајни и одговарајући надзор.

Обавезе корисника контејнер-цистерне, преносиве цистерне, MEGC и контејнера за транспорт расутог терета

Члан 26.

Корисник контејнер-цистерне, преносиве цистерне, MEGC или контејнера за транспорт расутог терета у друмском, железничком и унутрашњем водном саобраћају, дужан је да:

1) обезбеди да је контејнер-цистерна, преносива цистерна, MEGC или контејнер за транспорт расутог терета, обележен таблом наранџасте боје у складу са одељком 5.3.2 ADR/RID/ADN;

2) обезбеди да и у периодима између два испитивања контејнер-цистерна, преносива цистерна, MEGC или контејнер за транспорт расутог терета, испуњавају захтеве у односу на пројектовање, делове опреме и обележавање у складу са одељцима 6.7.2, 6.7.3, 6.7.4, 6.9.2, 6.9.3, 6.9.6 и 6.11.4 ADR/RID, као и пододељцима 6.8.2.1, 6.8.2.2, 6.8.2.5, 6.8.3.1, 6.8.3.2, 6.8.3.5, 6.11.3.1, 6.11.3.2 и 6.11.3.4 ADR/RID, са изузетком материја и гасова који се превозе, а које наводи пунилац;

3) обезбеди да је извршено ванредно контролисање и испитивање у складу са пододељцима 6.7.2.19.7, 6.7.2.19.11, 6.7.3.15.7, 6.7.4.14.7, 6.7.4.14.12, 6.8.2.4.4, 6.8.3.4.14 ADR/RID, као и пододељком 6.9.5.2 ADR/RID;

4) обезбеди да се користе само контејнер-цистерна, преносива цистерна, MEGC или контејнер за транспорт расутог терета чија је најмања дебљина зида тела у складу са пододељцима 4.3.2.3.1, 6.7.2.4, 6.7.3.4, 6.7.4.4 ADR/RID, као и пододељцима 6.8.2.1.17-6.8.2.1.21 ADR/RID;

5) обезбеди да MEGC није предат за пуњење у складу са пододељком 4.2.4.5.6 ADR/RID;

6) у случају транспорта робе Класе 8 ADR/RID/ADN, обезбеди да се испитивање уређаја за растерећење притиска преносивих цистерни изврши у складу са пододељком 4.2.1.17.1 ADR/RID;

7) обезбеди да је досије контејнер-цистерне или MEGC чуван, вођен и предат новом власнику или кориснику, односно надлежном органу на захтев и стављен на располагање стручном лицу у складу са 4.3.2.1.7 RID.

Обавезе возача у друмском саобраћају

Члан 27.

Возач у друмском саобраћају дужан је да:

1) не прихвати на транспорт комад који је очигледно оштећен или непотпун, нарочито ако опасна роба истиче или постоји опасност од истицања;

2) поштује ограничења проласка кроз тунеле у складу са одељком 8.6.4 ADR;

3) ако сам врши пуњење возила цистерне, демонтажне цистерне, замењивог сандука, или батеријског возила, придржава се највећег дозвољеног степена пуњења или највеће дозвољене масе пуњења по литри и по литри запремине, као и дозвољене температуре пуњења у складу са пододељцима 4.3.2.2, 4.3.3.2.3 и 4.3.3.2.5 ADR, односно примењивим одредбама одељка 4.3.5 ADR. За течне терете, са изузетком гаса, не може да прекорачи степен пуњења од 90% ако пуњач не може да покаже највећи дозвољени степен пуњења;

4) поступа у складу са:

(1) одредбама којима се уређује употреба цистерни из пододељака 4.3.2.3, 4.3.2.4, 4.3.3.3.2 и 4.3.3.3.3 ADR, као и одредбама упутстава TU 13 и TU 14 из одељка 4.3.5 ADR, са изузетком пододељка 4.3.2.3.1 и пододељка 4.3.2.3.6 став 1. ADR;

(2) додатним захтевима примењивим на возача из одељка 8.5 ADR;

5) ако сам врши пуњење возила цистерне, провери да је цистерна тако затворена да ништа од садржаја не може неконтролисано да исцури напоље у складу са пододељком 4.3.2.3.3 ADR;

6) стави велике листице у складу са пододељцима 5.3.1.3-5.3.1.6 ADR, односно да их уклони или прекрије у складу са пододељком 5.3.1.1.5 ADR;

7) постави или прекрије обележје из одељка 3.4.15 ADR, таблу наранџасте боје из одељка 5.3.2 ADR, као и обележја из одељака 5.3.3 и 5.3.6 ADR, односно уклони или прекрије табле из пододељка 5.3.2.1.8 ADR и обележја из одељка 5.3.6 ADR;

8) предузме радње наведене у писаним упутствима у складу са 5.4.3.4 ADR;

9) утврди да је на возило, контејнер или цистерну постављен знак упозорења у складу са пододељцима 5.5.2.3.1 и 5.5.3.6.1 ADR;

10) током транспорта има код себе, као и да на захтев инспектора покаже:

(1) документе прописане у пододељцима 8.1.2.1 и 8.1.2.2 (а) и (с) ADR, а у демонтажним цистернама које се користе у унутрашњем транспорту и уверење о извршеном испитивању, контроли и проверама из пододељка 6.8.2.4.5 ADR, ако се примењују прелазне одредбе из пододељка 1.6.3.41 ADR;

(2) сертификат о стручној оспособљености возача возила за транспорт опасне робе у складу са пододељком 8.2.2.8 ADR;

(3) противпожарну опрему у складу са пододељцима 8.1.4.1, 8.1.4.2 и 8.1.4.4 став 1. ADR;

(4) делове опреме у складу са одељком 8.1.5 ADR;

(5) решење којим се издаје посебна дозвола о примени одступања из члана 6. овог закона;

11) поступа у складу са одредбама о надзору возила из поглавља 8.4 ADR;

12) ако сам пуни цистерну возило, демонтажну цистерну, батеријско возило, контејнер-цистерну, преносиву цистерну или MEGC, уклони остатке од претходно превожене материје који се налазе на спољној страни тела цистерни;

13) обезбеди да су спојни водови и цеви за пуњење и пражњење испражњени током транспорта у складу са пододељком 4.3.4.2.2 ADR;

14) ако сам пуни или празни цистерну, уземљи возило, преносиву цистерну или контејнер-цистерну пре и током пуњења, односно пражњења од супстанци наведених у одељку 7.5.10 ADR у циљу спречавања електростатичког пуњења;

15) поступа у складу са захтевима из поглавља 8.3 ADR;

16) у случају принудног заустављања возила прописно обележи возило;

17) у случају отежаних услова саобраћаја заустави возило.

Обавезе које се односе на више учесника транспорта опасне робе у друмском саобраћају

Члан 28.

Пунилац и возач у друмском саобраћају дужни су да приликом пуњења и руковања поступају у складу са одељцима 7.5.1, 7.5.5, 7.5.7, 7.5.8 и 7.5.11 ADR, као и пододељцима 7.5.1.1, 7.5.1.2, 7.5.1.3 став 2, 7.5.1.4 и 7.5.1.5 ADR.

Пунилац, превозник, возач, истоварилац и прималац у друмском саобраћају дужни су да поступају у складу са одредбама:

1) о заштити од директних сунчевих зрака и извора топлоте и смештању у адекватно проветрене просторије у складу са одељком 3.3.1 одредба 314 тачка (b) ADR;

2) о транспорту комада из поглавља 7.6 ADR;

3) о забрани пушења из одељка 7.5.9 ADR, а у вези са одељком 8.3.5 ADR;

4) о забрани пушења, ватре и светлосних извора са отвореним пламеном који су обухваћени додатним захтевом S из поглавља 8.5. став 3. ADR.

Пунилац, превозник и возач у друмском саобраћају дужни су да предузму мере опреза за животне намирнице, потрошне робе и храну за животиње у складу са одељком 7.5.4 ADR.

Пунилац, превозник и возач у друмском саобраћају дужни су да приликом утовара комада у отворена или вентилисана возила или у отворена или вентилисане контејнере, као и приликом обележавања, поступају у складу са посебним упутством CV36 из одељка 7.5.11 ADR.

Учесници у транспорту у друмском саобраћају дужни су да обезбеде да сви учесници који учествују у транспорту опасне робе заврше обуку у складу са одељком 8.2.3 ADR.

Обавезе управљача железничке инфраструктуре

Члан 29.

Управљач железничке инфраструктуре дужан је да:

- 1) обезбеди да су запослени завршили обуку у складу са пододељцима 1.3.2.1, 1.3.2.2 и 1.3.2.3 RID;
- 2) обезбеди да су састављени интерни планови хитних интервенција за ранжирне станице у складу са поглављем 1.11 RID;
- 3) обезбеди да у сваком тренутку има брз и неограничен приступ подацима у складу са пододељком 1.4.3.6 (b) RID.

Врста и начин достављања података из става 1. тачка 3) овог члана уређују се прописима о управљању железничком инфраструктуром.

Транспорт опасне робе у другим возовима осим теретних возова, као и транспорт опасне робе као ручног пртљага, путничког пртљага или на возилу

Члан 30.

Путници не могу да носе опасну робу као ручни пртљаг или путнички пртљаг, односно да га носе у или на возилу које се превози колима, осим у случајевима када су испуњени захтеви пододељака 1.1.2.2, 1.1.2.3 и 1.1.3.8 RID.

Обавезе заповедника брода

Члан 31.

Заповедник брода дужан је да:

- 1) предузме опште мере безбедности у складу са одељком 1.4.1 ADN;
- 2) утврди да брод или танкер није претоварен, односно да појединачни теретни танк није претоварен;
- 3) визуелно утврди да брод или танкер, као и терет, нису очигледно оштећени или да пропуштају, као и да не недостају делови опреме;
- 4) обезбеди да сваки члан посаде разуме и може да примени писана упутства у складу са одељком 5.4.3 ADN;
- 5) предузме мере наведене у писаном упутству у складу са одељком 5.4.3 ADN;
- 6) предузме мере да се радње утовара, транспорта, истовара, као и друге радње у вези са руковањем теретом обављају у складу са делом 7 ADN, са изузетком одредаба које се односе на класификацију танкера, упутства за употребу, огласне табле и опрему;
- 7) утврди да ли је власник или купац брода испунио своје обавезе у складу са чланом 32. овог закона;
- 8) током транспорта има код себе, као и да на захтев инспектора покаже:
 - (1) документе прописане у пододељцима 8.1.2.1-8.1.2.3 ADN;
 - (2) решење којим се издаје посебна дозвола о примени одступања из члана 6. овог закона;

9) обезбеди поступање у складу са захтевима поглавља 8.3 ADN, са изузетком захтева у односу на огласне табле.

Обавезе власника или закупца брода

Члан 32.

Власник или закупца брода, ако је закључен уговор о закупу брода, дужан је да:

- 1) поступа у складу са одредбама о класификацији танкера, упутствима за употребу, огласним таблама и опреми из дела 7. ADN;
- 2) поступа у складу са захтевима поглавља 8.1 ADN;
- 3) обезбеди да се на броду налази лице са сертификатом о специјалистичком знању из области ADN;
- 4) обезбеди да су примењене одредбе о огласним таблама у складу са поглављем 8.3 ADN;
- 5) обезбеди да су примењене одредбе дела 9 ADN;
- 6) провери да ли признато класификационо друштво има ажуриран списак опасних материја које се прихватају за транспорт у складу са пододељком 1.16.1.2.5 ADN, као и да ли ажурира тај списак у року утврђеном у пододељку 1.6.1.1 ADN.

Обавезе чланова посаде и других лица на броду

Члан 33.

Чланови посаде и друга лица на броду дужни су да поступају по налозима и упутствима заповедника брода.

Заједничке обавезе свих учесника у транспорту опасне робе

Члан 34.

Учесници у транспорту опасне робе у друмском, железничком и унутрашњем водном саобраћају дужни да у складу са својим обавезама:

1) поступају у складу са одредбама о безбедности из поглавља 1.10 ADR/RID/ADN, као и да обезбеде да су подручја у оквиру терминала за привремено складиштење, места за привремено складиштење, депои за возила, сидришта, као и ранжирне станице које се користе за привремено складиштење за време транспорта опасног терета из пододељка 1.10.1.3 ADR/RID/ADN, одговарајуће обезбеђени, добро осветљени и, када је то могуће, неприступачни за јавност;

2) обезбеде да је спроведена безбедносна обука запослених у складу са пододељком 1.10.2.3 ADR/RID/ADN, као и редовни курсеви обнове знања у циљу упознавања са изменама ADR/RID/AND и домаћих прописа најмање једном на две године, односно да воде и чувају евиденцију спроведених безбедносних обука у складу са пододељком 1.10.2.4 ADR/RID/ADN.

Пошиљалац, пакер, пунилац, утоварилац, превозник, истоварилац и прималац који учествују у транспорту опасне робе са високом потенцијалном опасношћу или радиоактивног материјала са високом потенцијалном опасношћу, морају да усвоје и примене планове безбедности у складу са пододељком 1.10.3.2.1 ADR/RID/ADN, који морају да садрже минимално елементе из пододељка 1.10.3.2.2. ADR/RID/ADN.

3. Обавезе произвођача амбалаже, посуде, IBC или велике амбалаже

Члан 35.

Произвођач амбалаже, посуде, IBC или велике амбалаже, дужан је да:

- 1) у складу са одељцима 6.1.3, 6.3.4, 6.5.2 и 6.6.3 ADR/RID и пододељцима 6.2.2.7, 6.2.2.8, 6.2.3.9, 6.2.3.10 ADR/RID, истакне обележја на серијски или појединачно произведеној амбалажи, посуди, IBC или великој амбалажи, под условом да одговарају одобреном типу конструкције и захтевима наведеним у сертификату о одобрењу за тип;
- 2) обавести именовано тело о изменама на типу конструкције у складу са пододељком 6.2.2.5.4.10 (a) ADR/RID;
- 3) достави пакеру упутство за пуњење и затварање комада у складу са пододељком 4.1.4.1 ADR/RID став 12. - Упутство за паковање P 650;
- 4) преда власнику посуде под притиском копију сертификата о одобрењу у складу са пододељком 6.2.3.11.3 ADR/RID.

II. САВЕТНИК ЗА БЕЗБЕДНОСТ

Члан 36.

Учесник у транспорту опасне робе у друмском, железничком и водном саобраћају са седиштем у Републици Србији дужан је да ангажује једног или већи број саветника за безбедност у складу са мерилима прописаним у пропису из става 5. овог члана, осим у случајевима прописаним у ADR/RID/ADN, овом закону и прописима донетим на основу овог закона.

Учесник у транспорту дужан је да достави министарству личне податке саветника за безбедност са којим је закључио уговор о ангажовању, у складу са законом којим се уређује заштита података о личности, у року од 15 дана од дана закључивања уговора.

Учесник у транспорту дужан је да у року из става 2. овог члана обавести министарство о промени саветника за безбедност којег је ангажовао у складу са ставом 1. овог члана.

Учесник у транспорту са седиштем у Републици Србији дужан је да достави министарству годишњи извештај саветника за безбедност, најкасније до 1. фебруара текуће године за претходну годину.

Министар ближе прописује мерила за одређивање броја саветника за безбедност у транспорту опасне робе које мора да има учесник у транспорту.

Члан 37.

Саветник за безбедност је дужан да извршава обавезе из одељка 1.8.3 ADR/RID/ADN.

Саветник за безбедност дужан је да изради годишњи извештај за учесника у транспорту опасне робе код кога је ангажован, о активностима у вези са транспортом опасне робе, као и да годишњи извештај достави министарству.

Годишњи извештај из става 2. овог члана чува се пет година.

Саветник за безбедност има печат којим оверава годишњи извештај, извештај о ванредном догађају и други извештај, као и потврду о положеном стручном испиту након обуке запосленог који рукује опасном робом.

Запослено лице у министарству не може бити ангажовано као саветник за безбедност код учесника у транспорту опасне робе.

Министарство анализира достављене годишње извештаје саветника за безбедност у транспорту опасне робе, у циљу предлагања измене прописа.

Министар прописује обавезне елементе садржине годишњег извештаја саветника за безбедност у транспорту опасне робе, изглед печата саветника, као и начин вођења документације саветника.

Члан 38.

Стручну обуку кандидата за саветника за безбедност врши привредно друштво, односно друго правно лице, на основу лиценце за стручну обуку кандидата за саветника за безбедност (у даљем тексту: лиценца) коју издаје министарство.

Лиценца из става 1. овог члана је исправа која се издаје на захтев привредног друштва, односно другог правног лица које:

- 1) има план и програм наставе који је одобрен од стране министарства;
- 2) испуњава прописане услове у погледу наставног кадра, простора, опреме и наставних средстава за стручну обуку кандидата за саветника.

Решење о издавању лиценце је коначно у управном поступку и против њега се може покренути управни спор.

Подносилац захтева за издавање решења којим се даје лиценца из става 1. овог члана сноси трошкове плаћања републичке административне таксе.

Лице из става 1. овог члана дужно је да спроводи стручну обуку у складу са добијеном лиценцом.

Захтев за издавање лиценце одбија се ако:

- 1) подносилац захтева није регистрован за обављање делатности за коју се лиценца тражи;
- 2) подносилац захтева не испуњава услове из става 2. овог члана;
- 3) је подносилац захтева, односно ако је директор или друго одговорно лице подносиоца захтева, било правноснажно осуђено за привредни преступ који је прописан овим законом у периоду од пет година пре подношења захтева, или је правоснажна осуђујућа пресуда донета до тренутка доношења одлуке о том захтеву, односно за прекршај који је прописан овим законом у периоду од три године пре подношења захтева, или је правоснажна осуђујућа пресуда донета до тренутка доношења одлуке о том захтеву;
- 4) је у тренутку доношења одлуке о захтеву за издавање лиценце, на снази мера којом се забрањује подносиоцу захтева, директору или другом одговорном лицу подносиоца захтева, обављање делатности за коју се тражи лиценца.

Решење којим се одбија издавање лиценце из разлога наведених у ставу 6. овог члана, министарство доноси у року од 15 дана од дана подношења уредног захтева из става 2. овог члана.

Решење којим се одбија издавање лиценце је коначно у управном поступку и против њега се може покренути управни спор.

Министарство по службеној дужности привремено одузима лиценцу ако је против имаоца лиценце, односно директора или другог одговорног лица имаоца лиценце донета правоснажна осуђујућа пресуда за привредни преступ, односно прекршај који су уређени овим законом.

Министарство по службеној дужности одузима лиценцу привредном друштву, односно другом правном лицу које престане да испуњава неки од услова из става 2. овог члана.

Решење о одузимању лиценце је коначно у управном поступку и против њега се може покренути управни спор.

Министарство може решењем да укине лиценцу.

Решење о укидању лиценце доноси се на захтев носиоца лиценце или по службеној дужности, ако министарство утврди да је носилац лиценце трајно престао да обавља стручну обуку кандидата за саветника за безбедност.

Решење о укидању лиценце је коначно у управном поступку и против њега се може покренути управни спор.

Министар ближе прописује услове које мора да испуњава привредно друштво, односно друго правно лице којем се издаје лиценца за вршење стручне обуке кандидата за саветника за безбедност у транспорту опасне робе у вези са планом и програмом наставе, наставним кадром, простором, опремом и наставним средствима за стручно оспособљавање кандидата за саветника за безбедност, као и образац лиценце.

Члан 39.

Након завршене стручне обуке, привредно друштво, односно друго правно лице које стручно обучава кандидата за саветника за безбедност, издаје потврду о завршеној обуци.

Кандидат полаже испит за саветника за безбедност пред испитном комисијом коју образује министар.

Кандидату за саветника за безбедност који је положио испит министарство издаје сертификат о стручној оспособљености за саветника за безбедност у транспорту опасне робе (у даљем тексту: сертификат за саветника).

Сертификат за саветника се издаје са роком важења од пет година од дана када је ималац сертификата положио испит, односно од дана када је ималац положио испит за продужење важења сертификата за саветника.

Садржина обрасца сертификата за саветника мора да одговара обрасцу који је дат у пододељку 1.8.3.18 ADR/RID/ADN.

Сертификат за саветника које је издат од надлежног органа друге државе уговорнице ADR/RID/ADN у складу са ADR/RID/ADN признаје се као да је издат у Републици Србији.

Министар прописује услове, програм и начин полагања испита за издавање, односно продужење важења сертификата за саветника, као и образац потврде о завршеном стручном оспособљавању кандидата за саветника за безбедност и сертификата за саветника.

Кандидат за полагање испита за издавање, односно продужење важења сертификата за саветника сноси трошкове плаћања републичке административне таксе, коју је дужан да плати пре полагања испита.

III. ОБУКА УЧЕСНИКА У ТРАНСПОРТУ ОПАСНЕ РОБЕ У ДРУМСКОМ И УНУТРАШЊЕМ ВОДНОМ САОБРАЋАЈУ

Члан 40.

Стручну обуку кандидата за обављање послова возача возила за транспорт опасне робе, односно лица са сертификатом о специјалистичком знању из области

ADN, врши привредно друштво, односно друго правно лице, на основу овлашћења за вршење стручне обуке (у даљем тексту: овлашћење), које издаје министарство.

Овлашћење из става 1. овог члана је исправа која се издаје на захтев привредног друштва, односно другог правног лица које:

- 1) има план и програм наставе који је одобрен од стране министарства;
- 2) испуњава прописане услове у погледу наставног кадра, простора, опреме и наставних средстава за стручну обуку кандидата.

Решење о издавању овлашћења је коначно у управном поступку и против њега се може покренути управни спор.

Подносилац захтева за издавање решења којим се даје овлашћење из става 1. овог члана сноси трошкове плаћања републичке административне таксе.

Лице из става 1. овог члана дужно је да спроводи стручну обуку у складу са добијеним овлашћењем.

Захтев за издавање овлашћења одбија се ако:

- 1) подносилац захтева није регистрован за обављање делатности за коју се лиценца тражи;
- 2) подносилац захтева не испуњава услове из става 2. овог члана;
- 3) је подносилац захтева, односно ако је директор или друго одговорно лице подносиоца захтева, било правноснажно осуђено за привредни преступ, односно прекршај који су прописани овим законом, у периоду од пет година пре подношења захтева, или је правоснажна осуђујућа пресуда донета до тренутка доношења одлуке о том захтеву;
- 4) је у тренутку доношења одлуке о захтеву за издавање лиценце, на снази мера којом се забрањује подносиоцу захтева, директору или другом одговорном лицу подносиоца захтева, обављање делатности за коју се тражи лиценца.

Решење којим се одбија издавање овлашћења из разлога наведених у ставу 6. овог члана, министарство доноси у року од 15 дана од дана подношења уредног захтева из става 2. овог члана.

Решење којим се одбија издавање овлашћења је коначно у управном поступку и против њега се може покренути управни спор.

Министарство по службеној дужности привремено одузима овлашћење ако је против имаоца овлашћења, односно директора или другог одговорног лица имаоца овлашћења донета правоснажна осуђујућа пресуда за привредни преступ, односно прекршај који су уређени овим законом.

Министарство по службеној дужности одузима овлашћење привредном друштву, односно другом правном лицу које престане да испуњава неки од услова из става 2. овог члана.

Решење о одузимању овлашћења је коначно у управном поступку и против њега се може покренути управни спор.

Министарство може решењем да укине овлашћење.

Решење о укидању овлашћења доноси се на захтев носиоца овлашћења или по службеној дужности, ако министарство утврди да је носилац овлашћења трајно престао да обавља стручну обуку кандидата за обављање послова возача возила за транспорт опасне робе.

Решење о укидању овлашћења је коначно у управном поступку и против њега се може покренути управни спор.

Министар ближе прописује услове за привредно друштво, односно друго правно лице за издавање овлашћења за вршење стручне обуке кандидата за обављање послова возача возила за транспорт опасне робе, односно лица са сертификатом о специјалистичком знању из области ADN, као и образац овлашћења за вршење стручне обуке кандидата за обављање послова возача возила за транспорт опасне робе, односно лица са сертификатом о специјалистичком знању из области ADN.

Радна група за транспорт опасне робе

Члан 41.

Радна група за транспорт опасне робе оснива се као стручно-консултативно тело у циљу припремања усклађених текстова техничких прилога ADR/RID/ADN са последњим изменама и допунама ових прилога усвојеним од стране UNECE.

Радна група за транспорт опасне робе поред послова из става 1. овог члана, даје стручно мишљење приликом усаглашавања ставова делегације Републике Србије у односу на измене и допуне техничких прилога уз ADR/RID/ADN, као и приликом припреме предлога основа за закључивање билатералних споразума из пододељка 1.5 ADR/RID/ADN.

Радну групу за транспорт опасне робе образује министар, а састоји се од представника министарства, министарства надлежног за унутрашње послове, центара за обуку, именованих и овлашћених тела, признатих класификационих друштава, представника удружења друмских превозника опасне робе, представника возара у унутрашњем водном саобраћају који се баве транспортом опасне робе, управљача железничке инфраструктуре, као и представника превозника у железничком саобраћају.

Део четврти

I. ПОСЕБНЕ ОДРЕДБЕ О ТРАНСПОРТУ ОПАСНЕ РОБЕ У ДРУМСКОМ САОБРАЋАЈУ

ADR сертификат о одобрењу за возило за транспорт одређене опасне робе

Члан 42.

Усаглашеност возила са захтевима из поглавља 9.2-9.8 ADR потврђује се издавањем ADR сертификата о одобрењу за возило за транспорт опасне робе (у даљем тексту: ADR сертификат о одобрењу за возило), а на основу контроле техничких карактеристика возила и прописане документације.

Поред захтева из поглавља 9.2-9.8 ADR, возило које је појединачно или серијски произведено или преправљено, мора бити технички исправно и усаглашено са једнообразним техничким условима у складу са прописима о хомологацији, односно условима прописаним законом којим се уређује безбедност саобраћаја на путевима.

ADR сертификат о одобрењу за возило издаје именовано тело у складу са поглављем 9.1 ADR, а на основу извештаја о спроведеном контролисању испуњености захтева из ст. 1. и 2. овог члана.

Продужење важности ADR сертификата о одобрењу за возило врши именовано тело у складу са поглављем 9.1 ADR, на основу позитивног извештаја о контроли које врши то тело.

Именовано тело је дужно да обавести министарство о издатом, односно одузетом ADR сертификату о одобрењу за возило, у року од 30 дана од дана издавања, односно одузимања.

Именовано тело је дужно да достави министарству месечни извештај о возилима за које је утврдило да не испуњавају захтеве прописане ADR и овим законом и која не могу да се употребљавају у складу са чланом 75. ст. 1-5. овог закона.

ADR сертификат о одобрењу за возило који је издат од стране надлежног органа друге државе уговорнице ADR на чијој територији је возило регистровано, признаје се у Републици Србији ради обављања међународног транспорта опасне робе на територији Републике Србије у складу са одељком 9.1.3.2 ADR, ако није истекао рок важења тог сертификата.

Признавање ADR сертификата о одобрењу за возило издатог у другој држави, ради издавања домаћег ADR сертификата о одобрењу за возило врши се ако прописи државе у којој је издат ADR сертификат о одобрењу за возило обезбеђују најмање исти степен заштите безбедности који је одређен захтевима ADR и овог закона, као и након спровођења поступка за утврђивање да ли захтеви из иностраног техничког прописа које инострано тело за оцењивање усаглашености мора да испуни да би спроводило поступак оцењивања усаглашености производа, обезбеђују најмање исти степен испуњености захтева који су утврђени домаћим техничким прописом за именовано тело.

Решење о признавању из става 8. овог члана доноси министарство.

Изглед обрасца ADR сертификата о одобрењу за возило дат је у одељку 9.1.3.5. ADR-а, и означава се контролном маркицом израђеном и издатом од стране организације која има успостављен систем заштите који се примењује у производњи осталих заштићених производа у складу са међународним стандардом о безбедности сигурносне штампе (CWA 14641), а који обухвата највише мере безбедности и сигурности почев од набавке улазних материјала, њихове обраде у производном процесу, управљања макулатуром (шкартом), па до испоруке готовог производа. Маркица се израђује на основу уговора закљученог са именованим телом.

Министарство води регистар издатих ADR сертификата о одобрењу за возило, као и евиденцију возила за која су именована тела утврдила да не испуњавају захтеве прописане ADR-ом и овим законом и која не могу да се употребљавају у складу са чланом 75. ст. 1-5. овог закона, а на основу месечних извештаја које министарству достављају именована тела.

Регистар, односно евиденција из става 11. овог члана воде се у облику књига, као и у форми електронских записа који садрже базу података за цело подручје Републике Србије.

Министар ближе прописује начин и поступак издавања ADR сертификата о одобрењу за возило, исправе (сертификате, уверења о исправности, декларације произвођача или њихових овлашћених представника, потврде о усаглашености и др) којима се доказује усаглашеност са захтевима ADR у циљу издавања ADR сертификата о одобрењу за возило, услове које испуњавају возила код којих је након издавања ADR сертификата извршена преправка, услове у односу на исправе којима се доказује усаглашеност са захтевима ADR за возила чији је произвођач престао са радом, начин доказивања да се цистерне и возила могу употребљавати у транспорту на територији Републике Србије, као и друга питања од значаја за издавање ADR сертификата о одобрењу за возило.

Именоване тела из става 3. овог члана врши министарство доношењем решења, након утврђивања да подносилац захтева испуњава прописане захтеве за именовано тело за оцењивање усаглашености возила.

За издавање решења из става 14. овог члана, подносилац захтева сноси трошкове плаћања републичке административне таксе.

Министар ближе прописује услове које мора да испуњава именовано тело за оцењивање усаглашености возила у односу на стручну оспособљеност запослених и других ангажованих лица, опрему, независност и непристрасност у односу на лица повезана са производом који је предмет оцењивања усаглашености, поступање са приговорима на рад и одлуке именованог тела, чување пословне тајне и осигурање од одговорности за штету, као и услове, поступак и начин вођења регистра издатих, одузетих, односно враћених ADR сертификата о одобрењу за возило.

Сертификат о стручној оспособљености за возача возила за транспорт опасне робе

Члан 43.

Учесник у транспорту дужан је да транспорт опасне робе повери возачу који има важећи сертификат о стручној оспособљености за возача возила за транспорт опасне робе (у даљем тексту: ADR сертификат за возача) у складу са ADR, који издаје министарство.

ADR сертификат за возача је исправа која се издаје:

1) након завршетка основног курса, под условом да је кандидат положио испит у складу са пододељком 8.2.2.7.1 ADR и прописом донетим на основу овог закона;

2) ако је применљиво, након одслушаног специјалистичког курса који се односи на транспорт у цистернама или на транспорт материја или предмета Класе 1 ADR/RID/ADN или транспорт радиоактивних материја Класе 7 ADR/RID/ADN, или након стицања знања у складу са ADR, под условом да је кандидат положио испит у складу са пододељком 8.2.2.7.2 ADR и прописом донетим на основу овог закона;

3) ако је применљиво, након одслушаног ограниченог основног курса или ограниченог специјалистичког курса за транспорт у цистернама, под условом да је кандидат положио испит у складу са пододељком 8.2.2.7.1. или пододељком 8.2.2.7.2. ADR и прописом донетим на основу овог закона, при чему на издатом сертификату мора јасно да буде наведен обим важности који је ограничен на одговарајућу опасну робу или одговарајућу класу.

ADR сертификат за возача се издаје са роком важења од пет година од дана када је ималац сертификата положио испит за први основни курс или испит за први свеобухватни (вишенаменски) курс.

Решење о издавању ADR сертификата за возача је коначно у управном поступку и против њега се може покренути управни спор.

Кандидат за полагање испита за издавање ADR сертификата за возача сноси трошкове плаћања републичке административне таксе, коју је дужан да плати пре полагања испита.

Важење ADR сертификата за возача се продужава ако кандидат приложи доказ о похађању курса обнове знања у складу са 8.2.2.5 ADR и положи испит у складу са 8.2.2.7 ADR у следећим случајевима:

1) у периоду од 12 месеци пре престанка важења сертификата, када министарство издаје нови сертификат са роком важења од пет година, који почиње да тече од наредног дана од дана престанка важења претходног сертификата;

2) у периоду дужем од 12 месеци пре престанка важења сертификата, када министарство издаје нови сертификат са роком важења од пет година, који почиње да тече од дана када је положен испит за обнову знања.

У случајевима из става 6. овог члана, приликом издавања новог ADR сертификата за возача министарству се предаје стари сертификат.

Ако се у року важења ADR сертификата за возача прошири обим важења сертификата, а ималац сертификата испуњава захтеве из пододељка 8.2.2.8.1 (b) и (c) ADR, рок важења новог сертификата остаје непромењен у односу на претходни сертификат. Ако је ималац ADR сертификата за возача положио испит за обнову знања, усавршавање важи до дана престанка важења новог сертификата.

Решење о продужењу важења ADR сертификата за возача је коначно у управном поступку и против њега се може покренути управни спор.

За продужење важења ADR сертификата за возача подносилац захтева сноси трошкове плаћања републичке административне таксе.

Захтев за издавање ADR сертификата за возача одбија се ако подносилац захтева не испуњава услове из става 2. овог члана.

Решење којим се одбија издавање ADR сертификата за возача из разлога наведених у ставу 11. овог члана, министарство доноси у року од 15 дана од дана подношења уредног захтева.

Решење којим се одбија издавање ADR сертификата за возача је коначно у управном поступку и против њега се може покренути управни спор.

Министарство може решењем да укине ADR сертификат за возача.

Решење о укидању ADR сертификата за возача доноси се на захтев имаоца сертификата.

Решење о укидању ADR сертификата за возача је коначно у управном поступку и против њега се може покренути управни спор.

Министар прописује садржину и образац ADR сертификата за возача у складу са захтевима из ADR, као и начин вођења и образац регистра издатих ADR сертификата за возача.

Министар прописује услове, структуру и програм обуке за стицање ADR сертификата за возача, услове и начин за издавање одобрења за вршење обуке, као и услове, програм и начин полагања испита о стручној оспособљености за обављање послова возача.

Члан 44.

Возилом за транспорт опасне робе управља возач који:

1) има важећи сертификат за возача, односно потврду у случају када према ADR није потребан сертификат за возача;

2) је упознат са својим обавезама и посебним условима за транспорт одређене опасне робе у складу са ADR и другим прописима;

3) се увери да су на возило утоварени комади за отпрему означени одговарајућим натписима, односно ознакама опасности;

4) управља возилом које је означено одговарајућим наранџастим упозоравајућим таблама, ознакама, односно ознакама опасности у складу са ADR;

5) поседује превозну документацију у складу са ADR и чланом 7. овог закона.

Возилом за транспорт опасне робе не може да управља возач који има пробну возачку дозволу.

Возач који управља возилом за транспорт опасне робе дужан је да надгледа и паркира возило којим се превози опасна роба у складу са ADR и другим прописима.

Поступање у случају саобраћајне незгоде

Члан 45.

Службено лице овлашћено да врши увиђај саобраћајне незгоде у којој је оштећено возило којим се превози опасан терет, одузима ADR сертификат о одобрењу за возило и доставља га са записником министарству.

Када се отклоне недостаци на возилу, што се потврђује извештајем о испитивању којим се потврђује да су испуњени захтеви ADR, који издаје именовано тело за оцењивање усаглашености возила за транспорт одређене опасне робе, министарство враћа ADR сертификат о одобрењу за возило учеснику у транспорту опасне робе.

У случају отежаних услова саобраћаја возач је дужан да заустави возило, као и да га прописно обележи.

Министар прописује врсте отежаних услова саобраћаја у случају транспорта опасне робе у друмском саобраћају услед којих је обавезно принудно заустављање возила, као и начин обележавања принудно заустављеног возила.

Контрола транспорта опасне робе на путу

Члан 46.

Транспорт опасног терета на путу контролише полицијски службеник у редовној контроли учесника у друмском саобраћају у складу са ADR.

Контрола из става 1. овог члана врши се на репрезентативном броју путева и пошиљака опасне робе које се превозе у друмском транспорту, док се субјекти контроле бирају *случајним узорком*.

Ако полицијски службеник у поступку вршења контроле учесника у друмском саобраћају утврди неправилности код учесника у транспорту које би могле утицати на безбедност људи, имовине, односно заштиту животне средине, дужан је да тог учесника у транспорту искључи из саобраћаја, уз издавање возачу потврде о извршеној контроли транспорта опасне робе, и о томе одмах обавести министарство и надлежну службу за ванредне ситуације.

Полицијски службеник који искључи возило у друмском саобраћају због неправилности које спадају у опасност I категорије у складу са чланом 9. став 1. овог закона, одузеће регистарске таблице, а возач је дужан да му исте преда.

Места која су одабрана за вршење контроле морају да омогуће усклађивање возила са прописима или, ако то полицијски службеник који врши контролу сматра одговарајућим, њихово искључење из превоза на месту заустављања или на за ту сврху намењеном месту, под условом да се на тај начин не угрожава безбедност.

Узорак робе која се превози може се узети ради испитивања у овлашћеним лабораторијама, под условом да се на тај начин не угрожава безбедност.

Контрола се може извршити и у просторијама учесника у транспорту опасне робе као превентивна мера или ако се током контроле на путу утврди да је извршен прекршај који угрожава безбедност транспорта опасне робе.

Ако се утврди да је извршен прекршај, превозна радња ће се ускладити са одредбама ADR и овог закона пре него што роба напусти просторије учесника у транспорту опасне робе.

Искључење возила траје до престанка разлога за искључење.

Приликом искључења возила полицијски службеник предузима посебне мере и овлашћења у складу са прописима којима се уређује безбедност саобраћаја на путевима и контролисаном лицу над којим су предузете мере и овлашћења, уручује потврду о извршеној контроли транспорта опасне робе.

Потврда о извршеној контроли транспорта опасне робе и одузетим таблицама садржи најмање следеће податке: орган који је издао потврду, име и презиме возача, податке о возилу, место искључења, датум и време издавања потврде, време обавештавања министарства, број службене значке, место за печат, име и презиме, односно потпис полицијског службеника.

Инспектор решењем потврђује да су отклоњени разлози за искључење.

Прекршаје који угрожавају безбедност транспорта опасне робе и које су на територији Републике Србије извршила возила из Европске уније или други учесници у транспорту опасне робе са седиштем у Европској унији, министарство без одлагања пријављује надлежним органима у држави чланици Европске уније у којој је возило регистровано или у којој се налази седиште учесника у транспорту опасне робе, уз захтев да надлежни органи те државе чланице Европске уније предузму одговарајуће мере против одговорног лица.

Ако се на основу резултата контроле на путу која је обављена на возилу које је регистровано у држави чланици Европске уније основано сумња да су били извршени прекршаји који се због непостојања потребних података не могу утврдити током те контроле, министарство ће се обратити надлежном органу државе чланице Европске уније у којој је возило регистровано или у којој се налази седиште учесника у транспорту опасне робе ради предузимања потребних мера ради спровођења контроле у седишту учесника у транспорту опасне робе.

Министар, уз сагласност министра надлежног за унутрашње послове, одређује место на јавном путу и услове под којима могу да се паркирају возила за транспорт опасне робе ради отклањања недостатака, искључења из саобраћаја и контроле транспорта опасне робе, као и образац потврде о извршеној контроли транспорта опасне робе, односно образац извештаја о прекршајима и казнама који се подноси Европској комисији.

Поступање царинског органа

Члан 47.

Царински орган на граници, односно другом месту на коме се обавља царински надзор, врши контролу над спровођењем одредаба овог закона и прописа донетих на основу овог закона.

Царински орган приликом спровођења царинског поступка проверава да ли превозник има дозволу за транспорт опасне робе Класе 1, односно Класе 7 ADR, као и ADR сертификат о одобрењу за возило, и то:

1) ADR сертификат о одобрењу за цистерну, без обзира на класу опасне робе по ADR која се том цистерном превози;

2) ADR сертификат о одобрењу за свако возило које превози робу Класе 1 ADR.

У случају да превозник не поседује важеће исправе из става 2. овог члана, царински орган ће привремено зауставити даље кретање и о томе одмах обавестити министарство.

У складу са својим овлашћењима, царински орган поступа по одлукама министарства у погледу забране обављања транспорта на територији Републике Србије.

Одредбе овог члана које се односе на дозволу за транспорт опасне робе Класе 1, односно Класе 7, сходно се примењују и на транспорт опасне робе у железничком и унутрашњем водном саобраћају.

Транспорт опасне робе кроз заштићену зону

Члан 48.

Транспорт опасне робе кроз заштићену зону врши се уз поштовање прописаних ограничења.

Министар уз сагласност министра надлежног за послове здравља, министра надлежног за послове животне средине и министра надлежног за послове водопривреде прописује начин транспорта опасног терета кроз заштићене зоне (зоне санитарне заштите, изворишта воде за пиће, заштићена природна добра и слично).

Члан 49.

На захтеве који нису уређени овим законом и прописима донетим на основу овог закона у односу на класификацију, листу опасне робе и изузетке који се односе на опасну робу паковану у ограниченим количинама, процедуре отпремања, као и захтеве у односу на услове транспорта, утовара, истовара и руковања, посаду возила, опрему, радње и документацију, производњу и одобравање возила, примењују се одредбе ADR.

Министар прописује мере и радње које се предузимају приликом транспорта опасног терета у друмском саобраћају.

II. ТРАНСПОРТ ОПАСНЕ РОБЕ У ЖЕЛЕЗНИЧКОМ САОБРАЋАЈУ

Члан 50.

Опасна роба у железничком саобраћају може да се превози колима која имају дозволу за коришћење.

Дозволу за коришћење из става 1. овог члана издаје Дирекција за железнице, након што утврди да кола, поред услова прописаних законом којим се уређује безбедност и интероперабилност железнице, поседују исправу о усаглашености са захтевима RID коју издаје именовано тело из чл. 12-15. овог закона.

Утовар, истовар, односно претовар опасне робе може да се обавља само на местима која испуњавају прописане услове.

Министар ближе прописује услове за места на којима се врши утовар, истовар, односно претовар опасног терета у железничком саобраћају.

Члан 51.

Учесник у транспорту у железничком саобраћају дужан је да за обављање послова у транспорту опасне робе одреди запослене који су за те послове завршили обуку у складу са RID и другим прописима.

Министар прописује програм обучавања и начин на који се проверава знање запослених код учесника у транспорту опасне робе у железничком саобраћају који учествују у обављању, организовању и регулисању железничког саобраћаја, као и начин поступања са документацијом о њиховом обучавању.

Члан 52.

Кола намењена за транспорт опасног терета морају бити испитана, обележена и означена у складу са одредбама RID.

Учесник у транспорту у железничком саобраћају дужан је да у случају ванредног догађаја у транспорту опасног терета поступи у складу са одредбама RID, овог закона и прописа донетих на основу овог закона, као и прописа којима се уређује железнички саобраћај.

Члан 53.

На захтеве који нису уређени овим законом у односу на класификацију, листу опасне робе и изузетке који се односе на опасну робу паковану у ограниченим количинама, процедуре отпремања, као и захтеве у односу на услове транспорта, утовара, истовара и руковања, посаду кола, опрему, радње и документацију, производњу и одобравање кола, примењују се одредбе RID и других прописа којима се уређује транспорт у железничком саобраћају.

Министар прописује начин транспорта и обавезно оперативно праћење опасне робе у железничком саобраћају и поступање учесника у транспорту опасне робе у железничком саобраћају у ванредним догађајима.

Министар прописује садржину интерног плана за хитне интервенције у ранжирним станицама, тунелима и на мостовима.

III. ТРАНСПОРТ ОПАСНЕ РОБЕ У УНУТРАШЊЕМ ВОДНОМ САОБРАЋАЈУ

ADN сертификат о одобрењу за брод

Члан 54.

У унутрашњем водном саобраћају опасна роба се превози бродом, односно танкером који има одговарајућу исправу за транспорт опасне робе, и то:

- 1) сертификат о одобрењу за брод који превози суви расути терет;
- 2) привремени сертификат о одобрењу за брод који превози суви расути терет;
- 3) сертификат о одобрењу за танкер;
- 4) привремени сертификат о одобрењу за танкер.

Сертификат о одобрењу за брод који превози суви расути терет, односно за танкер, као и привремени сертификат о одобрењу за брод који превози суви расути терет, односно за танкер (у даљем тексту: ADN сертификат о одобрењу за брод) издају се након спроведеног поступка оцењивања усаглашености брода у складу са захтевима ADN и њима се потврђује да је на броду извршена контрола и да има конструкцију и опрему која је у складу са примењивим прописима дела 9 ADN.

Оцењивање усаглашености брода у складу са захтевима ADN, врши Управа.

За потребе Управе, техничку процену која обухвата испитивање, односно контролисање брода у складу са захтевима ADN, може да врши и признато класификационо друштво, односно тело за оцењивање усаглашености које је овлашћено од стране Управе.

Ако у поступку издавања ADN сертификата о одобрењу за брод подносилац захтева за издавање сертификата достави Управи извештај о извршеном контролисању који је броду издат од стране признатог класификационог друштва, односно овлашћеног тела за оцењивање усаглашености брода за превоз опасне робе, а којим се потврђује да брод делимично или у потпуности испуњава захтеве ADN, Управа је дужна да прихвати тај извештај и изда ADN сертификат о одобрењу за брод.

Извештај из става 5. овог члана садржи све податке који су неопходни за издавање ADN сертификата о одобрењу за брод.

Након спроведеног поступка оцењивања усаглашености брода у складу са ст. 3-6. овог члана и захтевима ADN-а, Управа издаје ADN сертификат о одобрењу за брод.

ADN сертификат о одобрењу за брод издаје се са роком важења од пет година.

Продужење важности ADN сертификата о одобрењу за брод врши Управа, на основу извештаја о извршеном контролисању које врши Управа или признато класификационо друштво, односно овлашћено тело за оцењивање усаглашености брода за транспорт опасне робе.

Ако признато класификационо друштво или овлашћено тело у току контроле утврди да је брод или његова опрема претрпела озбиљна оштећења или утврди недостатке који утичу на способност брода за пловидбу у транспорту опасног терета, који могу да угрозе безбедност лица на броду или безбедност саме пловидбе, или представљају опасност по животну средину, дужно је да о томе без одлагања обавести Управу која одлучује о одузимању ADN сертификата о одобрењу за брод.

Ако признато класификационо друштво или овлашћено тело у току контроле утврди да су отклоњена оштећења и недостаци из става 10. овог члана, Управа је дужна да врати ADN сертификат о одобрењу за брод власнику брода или његовом овлашћеном представнику.

ADN сертификат о одобрењу за брод којим је потврђено да су испуњени захтеви ADN, а који је издат у другој држави страни уговорници ADN, важи у Републици Србији.

За бродове танкере који немају ADN сертификат о одобрењу за брод, Управа може да изда привремени ADN сертификат о одобрењу за брод са ограниченим роком важења у следећим случајевима, и под следећим условима:

1) ако брод испуњава захтеве ADN, али ADN сертификат о одобрењу за брод није могао да буде на време издат, привремени ADN сертификат о одобрењу за брод важи за одређени временски период, али не дуже од три месеца;

2) ако брод не испуњава све захтеве ADN након претрпљене штете, привремени ADN сертификат о одобрењу за брод издаје се само за једну пловидбу и за посебан опасан терет.

Управа ће одузети ADN сертификат о одобрењу за брод ако се брод не одржава на прописан начин или ако конструкција брода или његова опрема више нису у складу са одредбама ADN.

Управа води регистар издатих и одузетих ADN сертификата о одобрењу за брод.

Поред ADN сертификата о одобрењу за брод, на броду морају да се налазе и друга документа у складу са пододељцима 8.1.2.1-8.1.2.3 ADN.

Министар прописује начин вођења и образац регистра издатих и одузетих ADN сертификата о одобрењу за брод.

За спровођење поступка оцењивања усаглашености брода и издавање ADN сертификата о одобрењу за брод, подносилац захтева сноси трошкове плаћања републичке административне таксе.

На поступак издавања, продужења и одузимања ADN сертификата о одобрењу за брод, као и контроле брода, који нису уређени овим законом, сходно се примењују одредбе поглавља 1.16 ADN.

Члан 55.

Овлашћивање из члана 54. став 4. овог закона врши се признавањем класификационог друштва које врши министарство у складу са одредбама закона којим се уређују пловидба и луке на унутрашњим водама, односно овлашћивањем тела за оцењивање усаглашености које врши Управа.

За спровођење овлашћивања из става 1. овог члана, тело за оцењивање усаглашености сноси трошкове плаћања републичке административне таксе.

На поступак, услове и критеријуме за признавање класификационих друштава примењују се одељци 1.15.2 и 1.15.3 ADN, као и одредбе закона којим се уређују пловидба и луке на унутрашњим водама којима се уређују услови за признавање класификационог друштва за вршење статутарне сертификације бродова унутрашње пловидбе.

Министар ближе прописује услове за овлашћено тело за оцењивање усаглашености бродова, у односу на стручну оспособљеност запослених и других ангажованих лица, опрему, независност и непристрасност у односу на лица повезана са производом који је предмет оцењивања усаглашености, поступање са приговорима на рад и одлуке овлашћеног тела, чување пословне тајне и осигурање од одговорности за штету.

Члан 56.

Основни (први) преглед брода врши се ако брод нема ADN сертификат о одобрењу за брод или ако је ADN сертификат о одобрењу за брод престао да важи пре више од шест месеци.

Редовни (периодични) преглед брода врши се у циљу обнављања ADN сертификата о одобрењу за брод, при чему власник брода или његов овлашћени представник може захтевати да се изврши редовни преглед брода у сваком тренутку током важења ADN сертификата о одобрењу за брод.

Ако је захтев за редовни (периодични) преглед брода поднет у последњој години пре истека важења ADN сертификата о одобрењу за брод, нови ADN сертификат о одобрењу за брод почиње да важи тек по истеку важности претходног ADN сертификата о одобрењу за брод.

Ако је труп брода или опрема претрпела промене или оштећења која могу да утичу на способност брода за пловидбу у транспорту опасног терета, власник или његов овлашћени представник дужан је да без одлагања поднесе захтев

Управи за ванредни (поновни) преглед брода.

Ако инспектор основано сумња да брод који се налази на унутрашњим водним путевима Републике Србије може да представља опасност у односу на транспорт опасног терета која може да угрози безбедност лица на броду или безбедност пловидбе, или представља опасност по животну средину, наредиће да се изврши контрола брода у складу са чланом 54. ст. 10. и 11. овог закона.

У случају из става 5. овог члана, инспектор ће предузети све потребне мере да се избегне непотребно заустављање или задржавање брода.

Сертификат о специјалистичком знању из области ADN

Члан 57.

Учесник у транспорту у унутрашњем водном саобраћају дужан је да за обављање послова у транспорту опасне робе одреди запослене који су за те послове стручно оспособљени.

Стручна оспособљеност доказује се сертификатом о специјалистичком знању из области ADN, који издаје министарство.

Сертификат о специјалистичком знању из области ADN из става 2. овог члана је исправа која се издаје на захтев лица:

1) након завршетка основне или специјалистичке обуке, под условом да је кандидат положио испит у складу са пододељком 8.2.2.8 ADN и прописом донетим на основу овог закона;

2) након завршетка основног или специјалистичког курса за обнављање знања у складу са захтевом из пододељка 8.2.2.8 ADN и прописом донетим на основу овог закона, под условом да је кандидат положио испит у складу са пододељком 8.2.2.7.3.1 ADN и прописом донетим на основу овог закона.

Лицу из става 3. овог члана које учествује у транспорту гасова издаће се сертификат о специјалистичком знању из области ADN, под условом да заврши специјалистичку обуку која обухвата нарочито циљеве уређене у пододељку 8.2.2.3.3.1 ADN, положи испит о транспорту гасова и поднесе доказ о најмање годину дана радног искуства на танкеру типа G, стеченог у току последње две године које су претходиле полагању испита или након полагања испита.

Лицу из става 3. овог члана које учествује у транспорту хемикалија издаће се сертификат о специјалистичком знању из области ADN, под условом да заврши специјалистичку обуку која обухвата нарочито циљеве уређене у пододељку 8.2.2.3.3.2 ADN, положи испит о транспорту хемикалија и поднесе доказ о најмање годину дана радног искуства на танкеру типа C стеченог у току последње две године које су претходиле полагању испита или након полагања испита.

Овлашћења о посебној оспособљености помораца, и то: основна оспособљеност за рад на танкерима за транспорт нафте и хемикалија (STCW V/1-1-1), рад на танкерима за транспорт хемикалија (STCW V/1-1-3), основна оспособљеност за рад на танкерима за транспорт течних гасова (STCW V/1-2-1), као и за рад на танкерима за транспорт течних гасова (STCW V/1-2-2), која су издата у складу са Међународном конвенцијом о стандардима за обуку, издавању уверења и вршењу бродске страже помораца („Службени лист СФРЈ-Међународни уговори”, број 3/84) и Прилогом уз Међународну конвенцију о стандардима за обуку, издавању уверења и вршењу бродске страже помораца, Законик о обуци, издавању уверења и вршењу бродске страже помораца и резолуција („Службени лист СРЈ-Међународни уговори”, број 3/01) и прописом којим се уређују звања и услови за стицање звања и овлашћења чланова посаде поморских бродова,

сматрају се еквивалентним сертификату из ст. 4. и 5. овог члана, под условом да није прошло више од пет година од датума издавања тог овлашћења.

Сертификат о специјалистичком знању из области ADN издаје се са роком важења од пет година од дана када је ималац сертификата положио испит у области познавања ADN.

Решење о издавању сертификата о специјалистичком знању из области ADN је коначно у управном поступку и против њега се може покренути управни спор.

Кандидат за полагање испита за издавање сертификата о специјалистичком знању из области ADN сноси трошкове плаћања републичке административне таксе, коју је дужан да плати пре полагања испита.

Важење сертификата о специјалистичком знању из области ADN се продужава са роком важења од пет година, ако кандидат у току последње године важења сертификата приложи доказ о похађању курса за обнављање знања који обухвата нарочито циљеве уређене у пододељцима 8.2.2.3.1.1 и 8.2.2.3.1.2 ADN или у пододељку 8.2.2.3.1.3 ADN, и положи испит у складу са пододељком 8.2.2.7.3.1 ADN који спроводи привредно друштво, односно друго правно лице које има овлашћење за одржавање курса у складу са пододељком 8.2.2.7.3 ADN.

Нови рок важења сертификата из става 2. овог члана почиње да тече од наредног дана од дана истека важења сертификата чије се важење продужава.

Ако је од полагања испита из става 10. овог члана протекло више од годину дана до дана истека важења сертификата, сертификат ће почети да важи од дана који је наведен на потврди о учешћу на обуци.

Ако основни и специјалистички курс за обнављање знања у складу са захтевом из пододељка 8.2.2.8 ADN нису у пуном обиму завршени пре истека рока важења сертификата о специјалистичком знању из области ADN, нови сертификат се неће издати док кандидат не заврши поновни основни курс и положи испит у складу са захтевом из пододељка 8.2.2.7. ADN.

Решење о продужењу важења сертификата из става 2. овог члана је коначно у управном поступку и против њега се може покренути управни спор.

За продужење важења сертификата о специјалистичком знању из области ADN, подносилац захтева сноси трошкове плаћања републичке административне таксе.

Захтев за издавање сертификата из става 2. овог члана одбија се ако подносилац захтева не испуњава услове из става 3. овог члана.

Решење којим се одбија издавање сертификата из разлога наведених у ставу 16. овог члана, министарство доноси у року од 15 дана од дана подношења уредног захтева из става 3. овог члана.

Решење којим се одбија издавање сертификата из става 2. овог члана је коначно у управном поступку и против њега се може покренути управни спор.

Министарство по службеној дужности одузима сертификат ако је издат супротно ADN, овом закону и прописима донетим на основу овог закона.

Решење о одузимању сертификата је коначно у управном поступку и против њега се може покренути управни спор.

Министарство може решењем да укине сертификат.

Решење о укидању сертификата доноси се на захтев имаоца сертификата.

Решење о укидању сертификата је коначно у управном поступку и против њега се може покренути управни спор.

Министар прописује садржину и образац сертификата о специјалистичком знању из области ADN, као и начин вођења регистра издатих сертификата о специјалистичком знању из области ADN.

Министар прописује услове за стицање сертификата о специјалистичком знању из области ADN, програм основних и специјалистичких обука, основних и специјалистичких курсева за обнављање знања, начин и ближе услове за издавање одобрења за вршење обуке, као и програм и начин полагања испита за стицање сертификата о специјалистичком знању из области ADN.

Поступање у случају ванредног догађаја

Члан 58.

Учесник у транспорту у унутрашњем водном саобраћају дужан је да у случају ванредног догађаја који се десио у транспорту опасног терета поступи у складу са одредбама ADN, овог закона и прописа донетих на основу овог закона.

Министар прописује поступање учесника у транспорту у унутрашњем водном саобраћају у случају ванредног догађаја, као и места и ближе услове под којима може да се усидри брод ради отклањања недостатака и искључења из пловидбе.

Члан 59.

Учесник у транспорту у унутрашњем водном саобраћају дужан је да утовара или истовара опасну робу на местима која се одређују и испуњавају услове у складу са прописима којима се уређују луке на унутрашњим водама.

Члан 60.

На захтеве који нису уређени овим законом у односу на класификацију, листу опасне робе и изузетке који се односе на опасну робу паковану у ограниченим количинама, процедуре отпремања, као и захтеве у односу на градњу бродова, отпрему, услове транспорта, утовар, истовар и руковање теретом, посаду брода, опрему, употребу бродова и документацију, примењују се одредбе ADN.

Део пети

I. НАДЗОР

Члан 61.

Надзор над спровођењем одредаба RID/ADN, овог закона и прописа донетих на основу овог закона, којима се уређује транспорт опасне робе у железничком и унутрашњем водном саобраћају, врши министарство.

Надзор над спровођењем одредаба ADR, овог закона и прописа донетих на основу овог закона, којима се уређује непосредна контрола учесника и возила у саобраћају на путевима, као и поступање у случају саобраћајне незгоде, врши министарство надлежно за унутрашње послове.

Надзор над спровођењем одредаба ADR, овог закона и прописа донетих на основу овог закона, којима се уређује поступање у складу са правилима ADR у вези поседовања ADR сертификата о одобрењу за возило и сертификата за возача, обука и полагања испита за стицање сертификата за возача, као и други надзор прописан овим законом, врши министарство.

Надзор над спровођењем одредаба ADR/RID/ADN, овог закона и прописа донетих на основу овог закона, којима се уређује транспорт експлозивних материја и предмета, врши министарство надлежно за унутрашње послове.

Надзор над радом именованих тела за спровођење поступака оцењивања усаглашености амбалаже, односно покретне опреме под притиском или цистерне за транспорт опасне робе, врши министарство.

Надзор над транспортом опасне робе у ваздушном саобраћају врши организација надлежна за цивилно ваздухопловство.

Члан 62.

Инспекцијски надзор над спровођењем одредаба RID/ADN, овог закона и прописа донетих на основу овог закона, којима се уређује транспорт опасне робе у железничком и унутрашњем водном саобраћају, врши министарство преко инспектора.

Инспекцијски надзор над спровођењем одредаба ADR, овог закона и прописа донетих на основу овог закона, којима се уређује непосредна контрола учесника и возила у саобраћају на путевима, као и поступање у случају саобраћајне незгоде, врши министарство надлежно за унутрашње послове преко полицијских службеника који врше контролу учесника у друмском саобраћају.

Инспекцијски надзор над спровођењем одредаба ADR, овог закона и прописа донетих на основу овог закона, којима се уређује поступање у складу са правилима ADR у вези поседовања ADR сертификата о одобрењу за возило и сертификата за возача, обука и полагања испита за стицање сертификата за возача врши министарство преко инспектора.

Инспекцијски надзор над спровођењем одредаба ADR/RID/ADN, овог закона и прописа донетих на основу овог закона, којима се уређује транспорт експлозивних материја и предмета врши министарство надлежно за унутрашње послове.

Инспекцијски надзор над транспортом опасне робе у ваздушном саобраћају врши организација надлежна за цивилно ваздухопловство, преко ваздухопловног инспектора у складу са законом којим се уређује област ваздушног саобраћаја.

Инспектор мора да има сертификат за саветника за безбедност који се издаје о у складу са овим законом, као и да испуњава услове за инспектора прописане законом којим се уређује инспекцијски надзор.

Полицијски службеници из става 2. овог члана морају да заврше обуку за вршење надзора над спровођењем одредаба ADR, овог закона и прописа донетих на основу овог закона.

Министар надлежан за унутрашње послове прописује план и програм обуке полицијских службеника за вршење надзора над учесницима у друмском саобраћају који обављају транспорт опасне робе.

Министар прописује план и програм стручног оспособљавања инспектора који обављају узимање узорака опасне робе у поступку вршења инспекцијског надзора, заштитну опрему, одећу и обућу инспектора која је неопходна при узимању узорака опасне робе, начин узимања узорака опасне робе, као и опрему за анализу и одлагање узорака опасне робе.

На садржину, врсту, облик и поступак инспекцијског надзора, као и на овлашћења и обавезе учесника у инспекцијском надзору које нису уређене овим законом, сходно се примењују одредбе закона којим се уређује инспекцијски надзор, закона којим се уређује тржишни надзор и закона којим се уређују технички захтеви за производе и оцењивање усаглашености.

Члан 63.

Инспектор има право и дужност да у вршењу инспекцијског надзора:

- 1) прегледа превозна средства за транспорт опасне робе и одговарајуће исправе о усаглашености, односно документацију за превозна средства прописану овим законом и прописима донетим на основу овог закона;
- 2) контролише испуњеност захтева у односу на стручну оспособљеност учесника у транспорту опасне робе прописану овим законом и прописима донетим на основу овог закона;
- 3) контролише да ли учесници у транспорту имају потребан број саветника за безбедност у складу са прописаним мерилима;
- 4) контролише испуњеност услова у односу на паковање, обележавање, руковање и транспорт опасне робе, као и превозна документа за транспорт опасне робе;
- 5) контролише начин обављања послова привредних друштава и других правних лица која су стекла лиценцу, овлашћење или другу исправу на основу овог закона и прописа донетих на основу овог закона;
- 6) контролише спровођење плана безбедности учесника у транспорту опасне робе у складу са ADR/RID/ADN, овим законом и прописима донетим на основу овог закона;
- 7) контролише другу потребну документацију од значаја за инспекцијски надзор.

Члан 64.

У вршењу инспекцијског надзора инспектор је дужан и овлашћен да:

- 1) забрани употребу амбалаже, покретне опреме под притиском, односно цистерне која не испуњава услове из члана 11. овог закона;
- 2) забрани даљи превоз опасне робе ако нису испуњени услови прописани овим законом, односно ADR/RID/ADN;
- 3) забрани руковање и транспорт опасне робе запосленим лицима која нису стручно оспособљена у складу са овим законом, односно ADR/RID/ADN;
- 4) забрани привредном друштву, односно другом правном лицу или предузетнику да обавља послове обуке учесника у транспорту опасне робе, ако утврди да не испуњава услове прописане овим законом, односно ADR/RID/ADN, за обављање послова обуке учесника у транспорту опасне робе;
- 5) о трошку превозника привремено забрани даље управљање превозним средством којим се обавља транспорт опасне робе ако утврди да се не поштују одредбе ADR/RID/ADN, овог закона и подзаконских аката донетих на основу овог закона, и ако то проузрокује опасност I категорије из ADR/RID/ADN и овог закона, као и да налаже мере за отклањање утврђених неправилности на лицу места, ако то не угрожава лица, имовину или животну средину. Током трајања привремене забране управљања превозним средством, превозно средство се може преместити на начин који одреди инспектор;
- 6) о трошку превозника искључи из саобраћаја превозно средство које се користи док траје привремена забрана из тачке 5) овог става, односно ако возач премести возило супротно начину који одреди инспектор;
- 7) ако утврди неправилности које није могуће отклонити на лицу места у разумном року, упути возило под полицијском пратњом до најближег погодног места за претовар, или ако није могуће упутити возило до места где би се обавио претовар, наложи претовар на лицу места уз полицијски надзор, о трошку превозника;

8) искључи брод из пловидбе ако утврди да би неправилности на броду који превози опасну робу могле да утичу на безбедност људи, имовине, односно заштиту животне средине;

9) забрани улазак на територију Републике Србије броду који је уписан у страни уписник бродова, а за који је у поступку вршења граничне контроле утврђена повреда ADN, овог закона или прописа донетих на основу овог закона;

10) нареди да се утврђене неправилности отклоне у одређеном року.

У вршењу надзора над обављањем транспорта опасне робе инспектор не може да предузима радње без присуства представника царинског органа ако се роба налази под царинским надзором.

Члан 65.

На захтев инспектора, службено лице министарства надлежног за унутрашње послове пружа помоћ у вршењу надзора из чл. 63. и 64. овог закона.

Лице које управља превозним средством дужно је да инспектору, на његов захтев, омогући увид у одговарајуће исправе, односно превозну документацију и додатну опрему у складу са одредбама ADR/RID/ADN, овог закона и прописа донетих на основу овог закона.

Лице које управља превозним средством дужно је да инспектору, на његов захтев омогући да прегледа опасну робу и узме потребну количину узорка опасне робе за анализу, с тим да трошкове анализе и узорковања сноси то лице.

О узимању потребне количине узорка опасне робе за анализу из става 3. овог члана, инспектор саставља записник о извршеном надзору и узимању узорка и копију записника предаје лицу које управља превозним средством.

Лице које управља превозним средством дужно је да инспектору у случају поновног надзора у току транспорта опасне робе покаже примерак записника о претходно извршеном надзору.

Инспектор врши инспекцијски надзор на месту које омогућава искључење возила из саобраћаја и отклањање утврђених недостатака у складу са прописом из члана 46. став 15. овог закона.

Члан 66.

Инспектор безбедности пловидбе дужан је да без одлагања обавести инспектора о пловидбеном удесу у којем је оштећен брод који је превози опасну робу.

Инспектор одузима ADN сертификат о одобрењу за брод и враћа га учеснику у транспорту опасне робе након добијања извештаја о извршеном контролисању од Управе или признатог класификационог друштва, односно овлашћеног тела за оцењивање усаглашености брода за транспорт одређене опасне робе, којим се потврђује да су отклоњени недостаци на броду.

Члан 67.

Инспектор и инспектор безбедности пловидбе достављају министарству годишњи извештај о извршеном инспекцијском надзору за претходну годину, као и о утврђеним повредама ADR/RID/ADN по категорији опасности, најкасније до краја априла текуће године.

Министарство на основу података из извештаја из става 1. овог члана саставља годишњи извештај и доставља га надлежним међународним телима.

Министарство прикупља податке о повредама ADR/RID/ADN, овог закона и прописа донетих на основу овог закона, на основу чега се предлажу измене и

допуне прописа и размењују подаци о повредама прописа са надлежним органима других држава, односно са надлежним телима Европске уније.

Део шести

І. КАЗНЕНЕ ОДРЕДБЕ

1. Привредни преступи

Члан 68.

Новчаном казном од 150.000 до 2.000.000 динара казниће се за привредни преступ домаће или страног правно лице-учесник у транспорту:

1) ако обавља транспорт опасне робе која је сврстана у Класу 1 ADR/RID/ADN (експлозивне материје и предмети), Класу 7 ADR/RID/ADN (радиоактивне материје) или транспорт опасног отпада који је окарактерисан и класификован у опасну материју која се налази на списку опасних роба у ADR/RID/ADN без дозволе за транспорт надлежног органа (члан 7. ст. 1-5);

2) ако не предузме све прописане мере како би спречио ванредни догађај, односно у највећој могућој мери умањио последице ванредног догађаја (члан 10. став 1);

3) ако у случају опасности о томе одмах не обавести орган надлежан за ванредне ситуације и полицију и не саопшти све податке који су потребни за предузимање одговарајућих мера (члан 10. став 2);

4) ако не сарађује са другим учесницима у транспорту опасне робе и надлежним државним органима у циљу размене података о потреби предузимања одговарајућих безбедносних и превентивних мера, као и примени поступака у случају ванредног догађаја (члан 10. став 4);

5) ако у случају расипања, разливања, истицања или неког другог облика ослобађања опасне робе или непосредне опасности од расипања, разливања, истицања или неког другог облика ослобађања опасне робе, без одлагања не обезбеди, покупи, одстрани, односно одложи опасну робу или је на други начин учини безопасном, односно не предузме све мере ради спречавања даљег ширења загађења (члан 10. став 5);

6) ако не ангажује о свом трошку правно лице које има одговарајућу дозволу, односно овлашћење за поступање у случају ванредног догађаја (члан 10. став 6);

7) ако у случају расипања, разливања, истицања или неког другог облика ослобађања опасне робе, не збрине на прописани начин опасну робу, односно контаминирани предмет (члан 10. став 8);

8) ако изврши санацију транспортног суда, укључујући заваривање, вршење термичке изолације, преправку цевне инсталације на мерно-претакачкој опреми, мењање вентилске групе и друге сличне радове на превозним средствима за транспорт опасне робе, који могу да проузрокују последице по имовину, људе и животну средину, без одобрења именованог тела (члан 10. став 10);

9) ако користи амбалажу, покретну опрему под притиском, односно цистерну која није у складу са чланом 11. ст. 1. и 2. овог закона;

10) ако поступи супротно одредбама члана 18. став 1. и став 2. тач. 1) и 3) овог закона;

11) ако преда на транспорт опасну робу чији транспорт није дозвољен у складу са овим законом (члан 21. став 1. и став 2. тачка 1) и члан 22. став 1. и став 2. тачка 1));

12) ако користи цистерне за транспорт намирница, кондиторских производа и сточне хране супротно одредби члана 23. став 3. тачка 1) овог закона;

13) ако не обезбеди да транспорт обавља искључиво возач који има сертификат о стручној оспособљености (члан 23. став 3. тачка 6));

14) ако не обезбеди обуку запослених (члан 23. став 4. тачка 1));

15) ако не обезбеди да сваки члан посаде воза у току транспорта опасне робе код себе има исправу за идентификацију са фотографијом (члан 23. став 4. тачка 3));

16) ако одложи пријем робе без оправданих разлога (члан 24. став 2. тачка 1));

17) ако не ангажује потребан број саветника за безбедност у транспорту опасне робе (члан 36. став 1);

18) ако транспорт опасне робе повери лицу које нема важећи сертификат о стручној оспособљености за возача возила за транспорт опасне робе у складу са ADR или сертификат о специјалистичком знању из области ADN, односно ако за обављање послова у транспорту опасне робе не одреди запослене који су за те послове стручно оспособљени (члан 43. став 1, члан 51. став 1. и члан 57. став 1);

19) ако у случају ванредног догађаја у транспорту опасне робе у железничком саобраћају не поступи у складу са одредбама RID, овог закона и прописа донетих на основу овог закона (члан 52. став 2);

20) ако у случају ванредног догађаја у унутрашњем водном саобраћају не поступи у складу са одредбама ADN, овог закона и прописа донетих на основу овог закона (члан 58. став 1);

21) ако утовара или истовара опасну робу изван лука, односно пристаништа (члан 59).

За радње из става 1. овог члана казниће се за привредни преступ и одговорно лице у правном лицу новчаном казном од 5.000 до 150.000 динара.

Члан 69.

Новчаном казном од 150.000 до 2.000.000 динара казниће се за привредни преступ правно лице- произвођач амбалаже, покретне опреме под притиском, односно цистерне, као и именовано тело:

1) ако произвођач амбалаже, покретне опреме под притиском, односно цистерне приликом производње не спроведе поступак оцењивања усаглашености у складу са чланом 12. овог закона;

2) ако именовано тело не означи производ за који је спровело оцењивање усаглашености одговарајућим обележјем у складу са ADR/RID/ADN (члан 14. став 5);

3) ако обележи амбалажу, односно покретну опрему под притиском или цистерну за транспорт опасне робе за коју се накнадно утврди да не испуњава неки од прописаних услова (члан 14. став 7).

За радње из става 1. овог члана казниће се за привредни преступ и одговорно лице у правном лицу новчаном казном од 5.000 до 150.000 динара.

2. Прекршаји

Члан 70.

Новчаном казном од 50.000 до 2.000.000 динара казниће се за прекршај домаће или страног привредног друштва или другог правног лица-учесника у транспорту:

1) ако подносилац захтева коме је издата дозвола за виšekратни транспорт на територији Републике Србије, не обавести без одлагања надлежни орган који је издао дозволу о измени услова наведених у решењу (члан 8. став 4);

2) ако подносилац захтева коме је издата дозвола за транспорт опасне робе не обавести о томе орган који му је издао дозволу најмање 24 часа пре започињања транспорта (члан 8. став 7);

3) ако у случају настанка ванредног догађаја за који постоји обавеза пријављивања у складу са ADR/RID/ADN, саветник за безбедност учесника у транспорту опасне робе не достави министарству прописани извештај (члан 10. став 9);

4) ако пошиљалац поступи супротно одредбама члана 18. став 2. тач. 2) и 4)-12), став 3. тач. 1) и 3) и став 4. тачка 1) овог закона;

5) ако организатор транспорта поступи супротно одредбама члана 19. овог закона;

6) ако пакер поступи супротно одредбама члана 20. овог закона;

7) ако пунилац поступи супротно одредбама члана 21. став 2. тач. 2)-13) и ст. 3-5. овог закона;

8) ако утоварилац поступи супротно одредбама члана 22. став 2. тач. 2)-6) и ст. 3. и 4. овог закона;

9) ако превозник, односно возар поступи супротно одредбама члана 23. став 2, став 3. тач. 2)-16), став 4. тач. 1), 2), 4)-8) и става 5. овог закона;

10) ако прималац поступи супротно одредбама члана 24. став 2. тач. 2)-4) овог закона;

11) ако истоварилац поступи супротно одредбама члана 25. овог закона;

12) ако корисник контејнер-цистерне, преносиве цистерне, MEGC или контејнера за транспорт расутог терета, поступи супротно одредбама члана 26. овог закона;

13) ако пунилац приликом пуњења и руковања поступи супротно одредбама члана 28. став 1. овог закона;

14) ако пунилац поступи супротно одредбама члана 28. став 2. овог закона;

15) ако пунилац и превозник не предузму мере опреза за животне намирнице, потрошне робе и храну за животиње у друмском саобраћају (члан 28. став 3);

16) ако приликом утовара комада у отворена или вентилисана возила или у отворена или вентилисана контејнере, као и приликом обележавања, пунилац или превозник поступи супротно одредбама члана 28. став 4. овог закона;

17) ако не обезбеди да учесници у транспорту опасне робе у друмском саобраћају заврше одговарајућу обуку (члан 28. став 5);

18) ако управљач железничке инфраструктуре поступи супротно одредбама члана 29. став 1. тач. 2) и 3) овог закона;

19) ако власник или купац брода поступи супротно одредбама члана 32. овог закона;

20) ако не обезбеди спровођење безбедносне обуке запослених, односно не води и чува евиденцију спроведених безбедносних обука (члан 34. став 1. тачка 2));

21) ако пошиљалац, пакер, пунилац, утоварилац, превозник, истоварилац или прималац не усвоји и примени план безбедности (члан 34. став 2);

22) ако не достави годишњи извештај саветника за безбедност (члан 36. став 4);

23) ако није прописно обележио и означио кола намењена за транспорт опасне робе (члан 52. став 1).

За радње из става 1. овог члана казниће се за прекршај и одговорно лице у правном лицу новчаном казном од 5.000 до 150.000 динара.

За радње из става 1. овог члана казниће се предузетник новчаном казном од 10.000 до 500.000 динара.

Члан 71.

Новчаном казном од 50.000 до 2.000.000 динара казниће се за прекршај привредно друштво или друго правно лице-именовано тело и произвођач амбалаже, посуде, ИВС или велике амбалаже, односно центар за обуку:

1) ако именовано тело, након издавања сертификата о одобрењу типа, не достави министарству у року од 15 дана испитни извештај након првог испитивања и сертификат о усаглашености производње (члан 14. став 8);

2) ако произвођач амбалаже, посуде, ИВС или велике амбалаже поступи супротно одредбама члана 35. овог закона;

3) ако не спроводи стручну обуку у складу са добијеном лиценцом (члан 38. став 5);

4) ако не спроводи стручну обуку у складу са добијеним овлашћењем (члан 40. став 5).

За радње из става 1. овог члана казниће се за прекршај и одговорно лице у правном лицу новчаном казном од 5.000 до 150.000 динара.

За радње из става 1. овог члана казниће се предузетник новчаном казном од 10.000 до 500.000 динара.

Члан 72.

Новчаном казном од 5.000 до 150.000 динара казниће се за прекршај физичко лице-саветник за безбедност, возач, заповедник домаћег и страног брода, члан посаде и друго лице на домаћем и страном броду:

1) ако возач поступи супротно одредбама члана 27. овог закона;

2) ако возач приликом пуњења и руковања поступи супротно одредбама члана 28. став 1. овог закона;

3) ако возач поступи супротно одредбама члана 28. став 2. овог закона;

4) ако возач не предузме мере опреза за животне намирнице, потрошне робе и храну за животиње у друмском саобраћају (члан 28. став 3);

5) ако приликом утовара комада у отворена или вентилисана возила или у отворена или вентилисане контејнере, као и приликом обележавања, возач поступи супротно одредбама члана 28. став 4. овог закона;

6) ако заповедник брода поступи супротно одредбама члана 31. овог закона;

7) ако члан посаде или друго лице на броду поступи супротно одредбама члана 33. овог закона;

8) ако саветник за безбедност поступи супротно одредбама члана 37. став 1. овог закона;

9) ако возач нема важећи сертификат за возача, односно потврду (члан 44. став 1. тачка 1));

10) ако возач не преда регистарске таблице полицијском службенику који је искључио возило којим возач управља због неправилности које спадају у опасност I категорије (члан 46. став 4).

Члан 73.

Поред казне за прекршаје из члана 70. овог закона, правном лицу - учеснику у транспорту, за прекршај којим се проузрокује опасност I категорије у складу са чланом 9. став 1. тачка 1) овог закона, изриче се заштитна мера забране обављања делатности транспорта опасне робе у трајању од шест месеци до три године, рачунајући од дана правоснажности пресуде којом је утврђена његова одговорност за проузроковање опасности I категорије.

Део седми

I. ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 74.

Поступци који су започети по Закону о транспорту опасног терета („Службени гласник РС”, број 88/10) а који нису правноснажно окончани до дана ступања на снагу овог закона, окончаће се у складу са одредбама тог закона.

Министарство за сваку календарску годину, најкасније до 31. децембра, доставља Европској комисији извештај о прекршајима и казнама, који обухвата податак о утврђеној или процењеној количини опасне робе која се превози у друмском транспорту (у превезеним тонама или у тонама по километру). **Члан 75.**

Цистерне и возила израђени пре 1. јануара 1997. године у складу са прописима који су били на снази до 31. децембра 1996. године, могу да се употребљавају у транспорту опасне робе на територији Републике Србије под условом да се такве цистерне и возила одржавају у складу са прописаним безбедносним захтевима.

Цистерне и возила израђени од 1. јануара 1997. године до дана почетка примене овог закона, у складу са захтевима из Директиве 94/55/ЕЗ који су важили на датум њихове израде, могу да се употребљавају у транспорту опасне робе на територији Републике Србије.

Цистерне и возила који не испуњавају услове из ст. 1. и 2. овог члана могу да се употребљавају у транспорту опасне робе на територији Републике Србије најкасније до 31. децембра 2017. године.

За цистерне и возила за која је до дана ступања на снагу овог закона издат ADR сертификат о одобрењу за возило, а нису била испитана, потребно је да се до следећег продужења ADR сертификата о одобрењу за возило, а најкасније до 31. децембра 2018. године, достави уверење о испитивању.

Возила за која не може да се утврди усклађеност са захтевима из члана 42. ст. 1. и 2. овог закона, а за која је издат ADR сертификат о одобрењу за возило чији

рок важења није протекао до дана ступања на снагу овог закона, могу да се употребљавају у складу са ст. 1-4. овог члана.

ADR сертификати о одобрењу за возило који су издати пре ступања на снагу овог закона замениће се новим обрасцем ADR сертификата о одобрењу за возило приликом вршења првог наредног редовног контролисања техничке исправности возила у циљу продужења важења ADR сертификата о одобрењу за возило.

ADN сертификати о одобрењу за брод који су издати пре ступања на снагу овог закона замениће се новим обрасцем ADN сертификата о одобрењу за брод приликом вршења првог наредног редовног (периодичног) прегледа брода у циљу продужења важења ADN сертификата о одобрењу за брод.

Члан 76.

Привредна друштва, друга правна лица или предузетници који обављају делатност транспорта опасне робе дужни су да своје акте ускладе са овим законом у року од годину дана од дана ступања на снагу овог закона.

Произвођачи амбалаже, односно посуда под притиском, цистерни и возила дужни су да своје акте ускладе са ADR/RID/ADN, овим законом и прописима донетим на основу овог закона, у року од годину дана од дана ступања на снагу овог закона.

Привредна друштва, друга правна лица или предузетници који су стекли лиценцу за стручно оспособљавање кандидата за саветника за безбедност, односно овлашћење за стручно оспособљавање кандидата за обављање послова возача, односно лица са сертификатом ADN, у складу са Законом о транспорту опасног терета („Службени гласник РС”, број 88/10), настављају са обављањем послова и дужни су да своје акте ускладе са овим законом у року од годину дана од дана ступања на снагу овог закона.

Тела за оцењивање усаглашености која су овлашћена, односно именована у складу са Законом о транспорту опасног терета („Службени гласник РС”, број 88/10) и прописима донетим на основу тог закона, настављају са обављањем послове до окончања поступка именовања у складу са овим законом.

Тела за оцењивање усаглашености из става 4. овог члана, дужна су да министарству поднесу захтев за именовање у складу са овим законом најкасније шест месеци од дана почетка његове примене.

Тела за оцењивање усаглашености из става 4. овог члана, која не поднесу захтев за именовање у року из става 5. овог члана, односно тела за оцењивање усаглашености за која министарство, по поднетом захтеву, утврди да не испуњавају захтеве из овог закона и прописа донетих на основу овог закона, не могу да обављају послове оцењивања усаглашености као именована тела у складу са овим законом, од наредног дана од протеча рока за подношење захтева за именовање из става 5. овог члана, односно од наредног дана од дана достављања телу за оцењивање усаглашености акта министарства којим је утврђено да не испуњава захтеве из овог закона и прописа донетих на основу овог закона.

Министарство обавља послове издавања одобрења за тип амбалаже, покретне опреме под притиском, односно цистерне, до именовања тела за спровођење поступка оцењивања усаглашености амбалаже, покретне опреме под притиском, односно цистерне у складу са овим законом.

Овлашћена стручна лица која су овлашћена да испитују и означавају жигом, односно да издају извештај о испитивању амбалаже, посуде под притиском, односно цистерне, настављају са обављањем послове до именовања тела за

спровођење поступка оцењивања усаглашености амбалаже, покретне опреме под притиском, односно цистерне у складу са овим законом.

Овлашћења која су издата телима за оцењивање усаглашености типа брода у складу са Законом о транспорту опасног терета („Службени гласник РС”, број 88/10) престају да важе почетком примене овог закона.

Члан 77.

Даном почетка примене овог закона престаје са радом Управа за транспорт опасног терета, образована Законом о транспорту опасног терета („Службени гласник РС”, број 88/10), а запослени настављају са радом у министарству.

Члан 78.

Влада ће у року од шест месеци од дана ступања на снагу овог закона донети подзаконски акт из члана 9. став 2. и члана 14. став 10. овог закона.

Министар ће у року од две године од дана ступања на снагу овог закона донети подзаконске акте из члана 6. став 15, члана 36. став 5, члана 37. став 7, члана 38. став 15, члана 39. став 7, члана 40. став 15, члана 42. ст. 13. и 16, члана 43. ст. 17. и 18, члана 45. став 4, члана 46. став 15, члана 48. став 2, члана 49. став 2, члана 50. став 4, члана 51. став 2, члана 53. ст. 2. и 3, члана 54. став 17, члана 55. став 4, члана 57. ст. 24. и 25, члана 58. став 2. и члана 62. став 9. овог закона.

Министар надлежан за унутрашње послове ће у року од годину дана од дана ступања на снагу овог закона донети подзаконске акте из члана 4. став 4, члана 8. став 9, члана 10. став 11. и члана 62. став 8. овог закона.

Министар надлежан за послове одбране ће у року од годину дана од дана ступања на снагу овог закона донети подзаконски акт из члана 4. став 3. овог закона.

Члан 79.

Прописи донети на основу Закона о транспорту опасног терета („Службени гласник РС”, број 88/10) примењују се до доношења подзаконских аката у складу са овим законом.

Прописи из става 1. овог члана примењују се ако нису у супротности са одредбама овог закона.

Решења којима се издају посебне дозволе за одобравање примене одступања, а која су издата у складу са чланом 6. овог закона, престају да важе даном приступања Републике Србије Европској унији.

Члан 80.

Даном почетка примене овог закона престају да важе:

1) Закон о транспорту опасног терета („Службени гласник РС”, број 88/10), осим одредаба чл. 66-73;

2) члан 113. Закона о пловидби и лукама на унутрашњим водама („Службени гласник РС”, бр. 73/10, 121/12, 18/15 и 96/15 – др. закон).

Даном приступања Републике Србије Европској унији престају да се примењују одредбе члана 11. став 6. овог закона.

Члан 81.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”, а примењује се од 1. јануара 2017. године, осим одредаба члана 6. став 12, члана 46. ст. 13. и 14. и члана 75. став 2. овог закона, који се примењују од дана приступања Републике Србије Европској унији

О Б Р А З Л О Ж Е Њ Е

I. УСТАВНИ ОСНОВ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА

Уставни основ за доношење овог закона садржан је у члану 97. став 1. тачка 13. Устава Републике Србије према којој Република Србија уређује и обезбеђује режим и безбедност у свим врстама саобраћаја.

II. РАЗЛОЗИ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА

Предлог закона о транспорту опасне робе (у даљем тексту: Предлог закона) садржи нова решења у области транспорта опасне робе чији је циљ да ову сложену и важну област саобраћаја приближи стандардима који се данас примењују у Европској унији. Последице, Предлогом закона уређују се услови за обављање унутрашњег и међународног транспорта опасне робе у друмском, железничком и водном транспорту на територији Републике Србије, услови и обавезе које треба да испуне учесници у транспорту опасне робе, захтеви у односу на амбалажу, покретну опрему под притиском и/или цистерну, односно превозно средство намењено за транспорт опасне робе, услови за именовање тела која испитују и контролишу амбалажу, покретну опрему под притиском и/или цистерну, односно превозно средство намењено за транспорт опасне робе, услови за овлашћивање тела која испитују и контролишу превозно средство намењено за транспорт опасне робе, надлежности државних органа и организација у транспорту опасне робе, надзор, као и друга питања која се односе на транспорт опасне робе.

Оно што се истиче као први и најзначајнији разлог за доношење Предлога закона, јесте усаглашавање домаћег законодавства дефинисан је у смислу уношења свих релевантних секундарних извора комунитарног права у домаће законодавство, чиме се постиже компатибилност законодавног система Републике Србије са правом ЕУ. С тим у вези, Предлогом закона у домаће законодавство уносе се одредбе Директива 2008/68/ЕЗ Европског парламента и Савета о копноном транспорту опасне робе.

Надаље, доношење потпуно новог закона у овој области условљено је непримењивошћу великог броја чланова важећег Закона о транспорту опасног терета, те незадовољства већине привредних субјеката решењима овог закона.

Предлогом закона предлаже се промена институционалне поставке у овој области гашењем Управе за транспорт опасног терета чије ће послове у овој области преузети посебан сектор у оквиру Министарства грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре, који ће се формирати након усвајања овог закона.

Коначно, Предлогом закона домаће законодавство ће се усагласити са последњим променама у овој области насталим усвајањем измена и допуна потврђених међународних споразума којима се уређује транспорт опасне робе у друмском, железничком, водном и ваздушном транспорту, водећи рачуна да се прелазним роковима заштити домаћа привреда у највећој могућој мери, поштујући обавезе из ратификованих конвенција и процеса усаглашавања домаћег законодавства са прописима ЕУ.

Приликом рада на Предлогу закона, законска решења заснована су на одредбама конвенција усвојених под окриљем Економске комисије Уједињених нација за Европу (у даљем тексту: UNECE), и то: Европски споразум о међународном друмском превозу опасне робе (ADR), Конвенција о међународним железничким превозима (COTIF) Додатак Ц - Правилник о међународном железничком превозу опасне робе (RID) и Европски споразум о међународном транспорту опасног терета на унутрашњим пловним путевима (ADN).

Предлог закона садржи и мањи број одредаба важећег Закона о транспорту опасног терета за које је утврђено да није било потребно да се мењају.

III. ОБЈАШЊЕЊЕ ОСНОВНИХ ПРАВНИХ ИНСТИТУТА И ПОЈЕДИНАЧНИХ РЕШЕЊА

Уводне одредбе Предлога закона

У Делу првом Предлога закона (чл. 1-3. Предлога закона) дате су уводне одредбе којима су уређени домен примене Предлога закона, као и значење 27 појмова коришћених у овом Предлогу закона.

Део други - основна правила о транспорту опасне робе

У делу другом Предлога закона прописана су основна правила о транспорту опасне робе, при чему је у члану 4. Предлога закона прописана примена одредаба ратификованих међународних споразума (Европског споразума о међународном друмском превозу опасне робе (ADR), Конвенције о међународним железничким превозима (COTIF) Додатак Ц - Правилник о међународном железничком превозу опасне робе (RID), Европског споразума о међународном транспорту опасног терета на унутрашњим пловним путевима (ADN), у члану 5. Предлога закона пријем на транспорт опасне робе, члану 6. Предлога закона одступања од примене одредаба Предлога закона, у чл. 7. и 8. Предлога закона дозвола за транспорт појединих опасних роба, члану 9. Предлога закона категорије опасности од наступања последица у транспорту опасне робе и члану 10. Предлога закона основни захтеви за безбедност.

У чл. 11-15. Предлога закона прописани су основни захтеви у односу на амбалажу, покретну опрему под притиском и/или цистерну, односно бродски танк.

Део трећи - Овлашћења и обавезе органа и организација, као и учесника у транспорту опасне робе

У трећем делу Предлога закона детаљно су уређене обавезе надлежних државних органа и организација, као и свих учесника у транспорту опасне робе (чл. 16-35), обавезе и лиценцирање саветника за безбедност у транспорту опасне робе (чл. 36-39), као и одредбе о обуци учесника у транспорту опасне робе у друмском и унутрашњем водном саобраћају (члан 40).

У односу на обавезе државних органа и организација, Предлогом закона предлаже се укидање Управе за транспорт опасног терета (у даљем тексту: Управа). Имајући у виду да прописима Европске уније нису уређена обавезујућа институционална решења у односу на поставку надлежног органа за транспорт опасне робе, извршено је свеобухватна анализа досадашњег рада Управе на основу чега је утврђено да би оптимално системско решење било гашење Управе као органа у саставу Министарства грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре са својством правног лица, и преношење њених надлежности на посебан сектор који ће се формирати при Министарству. Овакво решење последица је анализе која је показала изузетно лоше резултате рада наведене управе чије су последице нарочито осећали привредни субјекти, али и државни органи и организације. Проблем у раду ове управе произилази и из чињенице да иста има својство правног лица и самостално финансијски послује, што је проузроковало читав низ пропуста који су утврђени у извештају Државне ревизорске институције. Такође, приликом вршења интерног надзора рада Управе утврђен је читав низ пропуста у погледу организације и спровођења испита за стицање појединих јавних исправа, начина именовања тела за оцењивања усаглашености, издавања лиценци центрима за обуку, али и остваривања других надлежности из делокруга Управе.

Приликом нормирања обавеза учесника у транспорту опасне робе коришћена је номотехника директног позивања на релевантна поглавља, одељке и пододељке ADR/RID/ADN. којима се уређују најзначајније обавезе свих учесника у транспорту.

У односу на одредбе којима се уређују обавезе и лиценцирање саветника за безбедност у транспорту опасне робе, важно је указати да је у члану 36. став 4. Предлога закона дато овлашћење за министра да пропише мерила за одређивање броја саветника за безбедност у транспорту опасне робе које мора да има учесник у транспорту опасне робе, у циљу избегавања ситуације у којој је једно лице, односно саветник за безбедност обављао послове саветника за више десетина привредних друштава, што је у значајној мери утицало на квалитет обављања ових изузетно важних послова.

Такође, детаљно је прописан поступак издавања лиценце за вршење обука кандидата за саветника, у циљу избегавања дискреционог поступања државног органа у овом поступку, али и злоупотребе појединих правних празнина из важећег Закона о транспорту опасног терета, што је циљ и одредаба члана 40. Предлога закона којима се уређује обука учесника у транспорту опасне робе у друмском и унутрашњем водном саобраћају.

Део четврти - посебне одредбе о транспорту опасне робе у друмском саобраћају

Овим делом Предлога закона уређене су поједине специфичности транспорта опасне робе у друмском саобраћају, и то: поступак издавања ADR Сертификата за возило за транспорт опасне робе (члан 42), услови за издавање сертификата о стручној оспособљености за возача возила за транспорт опасне робе, као и основне обавезе возача (чл. 43. и 44), поступање у случају саобраћајне незгоде (члан 45), контрола транспорта опасне робе на путу (члан 46), поступање царинског органа (члан 47), као и транспорт опасне робе кроз заштићену зону (члан 48).

Поред специфичности транспорта опасне робе у друмском саобраћају, уређене су и специфичности транспорта опасне робе у железничком и унутрашњем водном саобраћају (чл. 50-60) у складу са релевантним одредбама RID/ADN.

Део пети – Надзор

Овим делом уређен је надзор над спровођењем Предлога закона и ратификованих међународних споразума.

С тим у вези, у чл. 61. и 67. Предлога закона прописане су надлежности државних органа, односно њихове инспекцијске службе у односу на надзор, те је у члану 61. Предлога закона прописано да надзор над спровођењем одредаба RID/ADN, овог закона и прописа донетих на основу овог закона, којима се уређује транспорт опасне робе у железничком и унутрашњем водном саобраћају, врши министарство. Надаље, истим чланом Предлога закона прописано је да надзор над спровођењем одредаба ADR-а, овог Предлога закона и прописа донетих на основу овог закона, којима се уређује непосредна контрола учесника и возила у саобраћају на путевима, као и поступање у случају саобраћајне незгоде врши министарство надлежно за унутрашње послове. Надаље, надзор над спровођењем одредаба ADR-а, овог Предлога закона и прописа донетих на основу овог закона, којима се уређује поштовање прописа у вези поседовања ADR Сертификата о одобрењу за возило и сертификата за возача, обуке и полагања испита за стицање сертификата за возача, као и други инспекцијски надзор поверен законом, врши министарство, док надзор над спровођењем одредаба ADR, овог Предлога закона и прописа донетих на основу овог закона, којима се уређује транспорт експлозивних материја

и предмета, врши министарство надлежно за унутрашње послове. Коначно, надзор над спровођењем одредаба ADR/RID/ADN, овог Предлога закона и прописа донетих на основу овог закона, којима се уређује транспорт радиоактивних материјала врши министарство надлежно за послове заштите од јонизујућих зрачења.

Поред надлежности, прописане су и специфичне обавезе инспектора уз позивајућу одредбу да се на садржину, врсту, облик и поступак инспекцијског надзора, као и на овлашћења и обавезе учесника у инспекцијском надзору која нису уређена овим законом, сходно се примењује закон којим се уређује инспекцијски надзор.

Део шести - Казнене одредбе

Овим делом Предлога закона прописани су привредни преступи и прекршаји за област примене овог Предлога закона.

Део седми - прелазне и завршне одредбе

Овим делом Предлога закона прописано је да цистерне и возила који су израђени пре 1. јануара 1997. године, а који нису у складу са овим законом, али су били израђени у складу са прописима који су били на снази до 31. децембра 1996. године, могу да се употребљавају у унутрашњем транспорту на територији Републике Србије под условом да се такве цистерне и возила одржавају у складу са прописаним безбедносним захтевима (члан 76). Надаље, истим чланом Предлога закона прописано је да цистерне и возила који су израђени 1. јануара 1997. године или након тог датума, а који нису у складу са овим Предлогом закона, али су били израђени у складу са захтевима из Директиве 94/55/ЕЗ који су били на снази на датум њихове израде, могу и даље да се користе за унутрашњи транспорт на територији Републике Србије, као и да се цистерне и возила који не испуњавају услове из ст. 1. и 2. овог члана, могу користити за унутрашњи транспорт на територији Републике Србије најкасније до 31. децембра 2017. године. Овим решењем, које је преузето као могућност коју оставља Директива 2006/87/ЕЗ, настоји се да се нађе прелазно решење за одређени број цистерни и возила која су у потреби у Републици Србији а који не испуњавају обавезе прописане ADR-ом.

Такође, у члану 77. Предлога закона прописано је да права и обавезе Управе за транспорт опасног терета, као и запослене, предмете, опрему, средства за рад, архивску грађу и регистратурски материјал коме није истекао рок чувања, преузима Министарство грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре за вршење надлежности у области транспорта опасне робе, са стањем на дан ступања на снагу овог закона.

Коначно у чл. 78-81. Предлога закона прописани су рокови за доношење подзаконских аката, престанак важења ранијих прописа, као и ступање на снагу Предлога закона.

IV. ПРОЦЕНА ФИНАНСИЈСКИХ СРЕДСТАВА ПОТРЕБНИХ ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ЗАКОНА

За спровођење овог закона потребно је обезбедити средства у 2017. години за увођење електронског регистра издатих ADR Сертификата о одобрењу за возило, као и возила за које је утврђено да не испуњавају прописане захтеве и која не могу да се употребљавају у складу са законом. За израду електронског уписника потребно је обезбедити 240.000 динара. Министарство грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре ће наведена средства обезбедити прерасподелом у оквиру одобрених лимита.

V. РАЗЛОЗИ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА ПО ХИТНОМ ПОСТУПКУ

Предлаже се доношење овог закона по хитном поступку, у складу са чланом 167. Пословника Народне скупштине („Службени гласник РС”, број 20/12 – пречишћен текст), имајући у виду да је неопходно у најкраћем могућем року отклонити правне сметње проузроковане Законом о транспорту опасног терета, а које онемогућавају несметано функционисање свих учесника на тржишту. С тим у вези, указује се да поједина решења из наведеног закона могу да проузрокују потпуни прекид транспорта ове врсте робе на територији Републике Србије, те несметано обављање увоза/извоза опасне робе у/из Републике Србије на инострану тржишта.

VI. АНАЛИЗА ЕФЕКТА ЗАКОНА

На кога ће и како ће највероватније утицати решења у закону

Решења у Предлогу закону о транспорту опасне робе (у даљем тексту: Предлог закона) имаће позитиван утицај на већину учесника у транспорту опасне робе. Предлогом закона отклањају се бројни недостаци који су утврђени током примене Закона о транспорту опасног терета („Службени гласник РС”, број 88/10) а који су оптерећивали учеснике у транспорту опасне робе. С тим у вези, најпре се указује да се Предлог закона предвидео решење проблема у коме се налази одређени број друмских превозника који користе возила која су добила ADR Сертификат на бази Закона о транспорту опасног терета, али не испуњавају захтеве прописане ADR Споразумом. Последично, значајан број тих возила се налази у ситуацији да више неће моћи да учествује у међународном транспорту опасне робе. Имајући у виду да су превозници уложили, у појединим случајевима, значајна средства за набавку возила, било је потребно пронаћи решење како да се ова возила задрже у експлоатацији а да се истовремено поштују међународно преузете обавезе. Решење је пронађено у преузимању одредаба анекса Директиве 2008/68/EЗ о копноном транспорту опасне робе, којима је прописано да се цистерне и возила који су израђени пре 1. јануара 1997. године, а који нису у складу са овим Предлогом законом, али су били израђени у складу са прописима који су били на снази до 31. децембра 1996. године, могу употребљавати у унутрашњем транспорту на територији Републике Србије под условом да се такве цистерне и возила одржавају у складу са прописаним безбедносним захтевима. Надаље, прописано је да се цистерне и возила израђени 1. јануара 1997. године или након тог датума, који нису у складу са овим законом, али су били израђени у складу са захтевима из Директиве 94/55/EЗ који су били на снази на датум њихове израде, могу и даље користити за унутрашњи транспорт на територији Републике Србије. Коначно, за возила која не испуњавају ниједан од ових захтева прописано је да се могу користити за унутрашњи транспорт на територији Републике Србије најкасније до 31. децембра 2017. године.

Како би се решио проблем неконзистентног поступања именованих (контролних) тела приликом издавања ADR Сертификат, прописано је да ће министар прописати начин и поступак издавања ADR сертификата о одобрењу за возило, исправе (сертификате, уверења о исправности, декларације произвођача или њихових овлашћених представника, потврде о усаглашености и др) којима се доказује усаглашеност са захтевима ADR у циљу издавања ADR Сертификата о одобрењу за возило, као и друга питања од значаја за издавање ADR Сертификата о одобрењу за возило. На овај начин, сва именована тела ће поступати на исти начин чиме ће се подићи ниво правне сигурности. Такође, у овлашћењу за прописивање услова које морају да испуњавају именована тела предвиђено је да ће министар прописати поступање са приговорима на рад и донете одлуке

именованих тела, као и осигурање од одговорности за штету које странке могу да претрпе радом именованих тела.

С друге стране, током рада на овом закону одустало се од првобитне поставке да се издавање АDR Сертификата за возило пренесе са именованих тела у надлежност Министарства грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре. Разлог одустајања огледа се у чињеници да би на овај начин поступак издавања ове исправе у одређеној мери био успорен и додатно оптерећен трошковима републичке административне таксе, али и услед конструктивног приступа именованих тела проблему у питању који су прихватили да њихово поступање буде предмет уређења правилника како би се избегло неуједначено поступање различитих именованих тела приликом издавања АDR Сертификата о одобрењу за возило.

Такође, чланом 6. Предлога закона предвиђена је примена института тзв. одступања од примене АDR/RID/ADN. Наведеним чланом Предлога закона извршено је усклађивање са чланом 6. Директиве 2008/68/EЗ. Наведени члан је од посебног значаја као инструмент заштите националне привреде и то само у односу на транспорт опасне робе који се обавља искључиво на територији Републике Србије и ако такав транспорт не угрожава безбедност. Формулација предметног члана 6. Нацрта закона преузета је из наведене директиве и даље разрађена по угледу на члан 5. GGvSEB (немачки Закон о транспорту опасне робе). Применом института одступања омогућиће се домаћој привреди да на начин који не угрожава безбедност, избегне излагање изузетно високим трошковима испуњавања стандарда АDR/RID/ADN, и то само у случајевима локалног транспорта или транспорта мањих количина опасне робе, односно у случају железнице ако се ради о транспорту железницом на посебно одређеном превозном путу на територији Републике Србије, који је део утврђеног индустријског поступка и над којим се врши контрола у складу са посебним условима које утврђује министарство. Непрецизности значења појединих појмова коришћених у члану 6. Предлога закона, услед усклађивања са одредбама члана 6. Директиве 2008/68/EЗ, биће отклоњене подзаконским актом који ће бити донет на основу члана 6. став 13. Предлога закона. Указује се да предметни институт тзв. одступања, користе све државе чланице ЕУ и да је с тим у вези до данас донето 16 имплементационих одлука уз Директиву 2008/68 (сви доступни на сајту www.eur-lex.europa.eu), којима Европска комисија допушта бројна одступања од примене АDR/RID/ADN државама чланицама. С тим у вези, сматрало се оправданим да се оваква могућност предвиди и за српску привреду, када с друге стране далеко развијеније земље користе управо овакве правне институте у циљу заштите својих националних економија.

Надаље, убрзава се поступак признавања исправа о усаглашености за покретну опрему под притиском и/или цистерну, кроз прописивање да домаће именовано тело издаје домаћу исправу о усаглашености покретне опреме под притиском и/или цистерне на основу одговарајуће иностране исправе о усаглашености којом се констатује усаглашеност са захтевима прописа Европске уније коју је издало пријављено тело у држави чланици Европске уније, или држави уговорници Споразума о европском економском простору, као и Швајцарској конфедерацији, без поновног испитивања, односно сертификације или оцењивања усаглашености, прегледом одговарајућег дела техничке документације (испитног извештаја), ако је испуњен најмање један од следећих услова:

- 1) да су домаће именовано тело и пријављено тело за оцењивање усаглашености, које је издало предметну инострану исправу о усаглашености, потписници споразума о узајамном признавању резултата оцењивања усаглашености;
- 2) да су домаће именовано тело и пријављено тело за оцењивање усаглашености, чланови међународног система за оцењивање усаглашености;
- 3) да су инострано тело за акредитацију, које је акредитовало пријављено тело за оцењивање усаглашености које је издало инострану исправу о усаглашености, и

Акредитационо тело Србије, које је акредитовало домаће именовано тело, потписнице споразума о међусобном признавању еквивалентности система акредитације у оквиру ЕА (ЕА МЛА) у одговарајућој области.

До данас, свака инострана исправа морала је да прође кроз поступак комплетног поновног испитивања ради признавања, иако се радило о чији су произвођачи реномиране светске компаније које у процесу производње користе далеко више стандарде од оних које домаћа именована тела могу у поступку испитивања да контролишу.

Предлогом закона укида се обавезно осигурање које је прописано Законом о транспорту опасног терета. С тим у вези, треба истаћи да је прописивање обавезног осигурања Законом о транспорту опасног терета било суочено са најмање два проблема, и то формалноправним и суштинским. Формалноправни се огледа у томе да се обавезна осигурања уређују Законом о обавезном осигурању, и то најпре онда када постоји ратификовани међународни споразум који предвиђа такву обавезу или нарочито оправдање за увођење истог. Претходних година и деценија је било покушаја да се питање грађанскоправне одговорности за транспорт опасне робе уреди међународном конвенцијом (CRTD Конвенција) која је, по угледу на CLC и HNS конвенције, предлагала увођење објективне одговорности превозника, те последично и обавезног осигурања, али иста није ратификована нити од једне државе. С тим у вези, како законодавац није препознао потребу и оправдање да уведе ову врсту обавезног осигурања кроз системски закон којим се уређују обавезна осигурања, нема оправдања да се кроз овај закон, коме то иначе није предмет уређивања, уводи оваква обавеза коју данас немају превозници ни једне западноевропске државе. Суштински проблем огледа се у чињеници да, нарочито у односу на железнички и водни транспорт, увођење обавезног осигурања није могуће без претходног међународног усаглашавања лимита одговорности јер би у супротном осигуравајуће куће биле доведене у ситуацију да под елементарно прихватљивим условима понуде тржишту полису осигурања по премији која не би угасила домаће бродарске куће и постојећег железничког превозника, а да од такве премије могу да покрију настанак штете. Овакав приступ предлагача закона је подржан од стране представника привреде, што је разумљиво ако се има у виду да је премијска стопа по основу овог осигурања у друмском транспорту износила преко 200.000,00 динара годишње, при чему треба опет нагласити да овакву врсту трошка немају превозници у Европској унији (изузетак су Хрватска и Словенија).

Конечно, имајући у виду проблеме који су постојали у пословању између већине учесника у привреди и Управе за транспорт опасног терета, промена институционалне поставке, која подразумева укидање ове управе и преузимање њених надлежности од стране Министарства грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре у оквиру кога ће се формирати посебан сектор надлежан за транспорт опасне робе, Предлог закона ће повољно утицати на побољшање односа државне управе и учесника у привреди.

Какве трошкове ће примена закона створити грађанима и привреди (нарочито малим и средњим предузећима)

У односу на трошкове које ће примена Предлога закона створити за грађане и привреду, исти ће створити трошкове за поједине учеснике унутрашњег водног транспорта.

С тим у вези, за издавање АDR Сертификата за одобрење за возило трошкови износе 13.000,00 динара + ПДВ, док трошкови за продужење важења АDR Сертификата за одобрење за возило износе 8.500,00 динара + ПДВ. Издавање дупликата или промена података на сертификату наплаћује се по цени од 2.500,00 динара + ПДВ. Наведени износи су приход именованих тела.

У односу на поступак оцењивања усаглашености цистерни, учесници у привреди сноси следеће трошкове (дате су просечни износи):

Назив услуге		Цена без пореза (у динарима)	Цена са порезом (20%) (у динарима)
1.	Периодично контролисање цистерни (макс. 6 година) намењених за транспорт опасне робе (изузимајући класу 2 – гасови) без припреме за испитивање ¹⁾ и издавање извештаја о контролисању у складу са ЕН 12972	27.000,00 ¹⁾	32.400,00 ¹⁾
2.	Периодично контролисање цистерни (макс. 6 година) намењених за транспорт опасне робе (изузимајући класу 2 – гасови) са припремом за испитивање ¹⁾ и издавање извештаја о контролисању у складу са ЕН 12972	42.000,00 ¹⁾	50.400,00 ¹⁾
3.	Међуконтролисање цистерни (макс. 3 године) намењених за транспорт опасне робе (изузимајући класу 2 – гасови) без припреме за испитивање ¹⁾ и издавање извештаја о контролисању у складу са ЕН 12972	17.000,00 ¹⁾	20.400,00 ¹⁾
4.	Међуконтролисање цистерни (макс. 3 године) намењених за транспорт опасне робе (изузимајући класу 2 – гасови) са припремом за испитивање ¹⁾ и издавање извештаја о контролисању у складу са ЕН 12972	32.000,00 ¹⁾	38.400,00 ¹⁾
5.	Периодично контролисање цистерни (макс. 6 година) намењених за транспорт опасне робе класе 2 (гасови) и издавање извештаја о контролисању у складу са ЕН 12972	30.000,00 ¹⁾	36.000,00 ¹⁾
6.	Међуконтролисање цистерни (макс. 3 године) намењених за транспорт опасне робе класе 2 (гасови) и издавање извештаја о контролисању у складу са ЕН 12972	20.000,00 ¹⁾	24.000,00 ¹⁾

Сви претходно наведени трошкови су приход именованих тела.

Поред наведених трошкова, учесници у транспорту опасне робе сноси трошкове обука, и то:

- 1) за стицање првог АDR Сертификата за возача: 15.000 динара + ПДВ;
- 2) обнова АDR Сертификата за возача: 12.000 динара + ПДВ,
- 3) за стицање првог Сертификата о специјалистичком знању из области АDН: 35.000 динара + ПДВ;
- 4) обнова Сертификата о специјалистичком знању из области АDН: 25.000 динара + ПДВ,
- 5) обука за стицање сертификата за саветника за безбедност појединачно за АDR/RID/ADN: 63.000 динара + ПДВ;
- 6) обука за стицање сертификата за саветника за безбедност истовремено за АDR и RID: 70.000. динара + ПДВ

Сви претходно наведени трошкови су приход центара за обуку.

Поред наведених трошкова, кандидати за стицање АDR и АDН сертификата, односно саветника за безбедност, сносио је трошкове таксе за полагања испита и израде сертификата који износе:

Почетно полагање (кандидат полаже први пут или је раније имао сертификат али му је важност истекла):

- 1) основног познавања транспорта опасног терета – 4.000,00 динара + ПДВ;
- 2) специјалистичке области за транспорт у цистернама – 2.000,00 динара+ ПДВ;

3) специјалистичке области за транспорт експлозивних материја класе 1 ADR – 2.000,00 динара+ ПДВ;

4) специјалистичке области за транспорт радиоактивних материја класе 7 ADR – 2.000,00 динара+ ПДВ.

У случају да се после основног курса полаже више од једног специјалистичких курсева, уплата је 2000,00 динара + ПДВ.

Обнова знања (кандидати који имају 12 месеци и мање до истицања важности сертификата)

1) обнове знања из области Основног познавања транспорта опасног терета – 2.000,00 динара + ПДВ;

2) обнове знања из Специјалистичке области за транспорт у цистернама – 1.000,00 динара + ПДВ;

3) обнове знања из Специјалистичке области за транспорт експлозивних материја класа 1 ADR – 1.000,00 динара + ПДВ;

4) обнове знања из Специјалистичке области за транспорт радиоактивних материја класе 7 ADR – 1.000,00 динара + ПДВ.

За стицање и обнављање ADN сертификата такса износи 10.000,00 динара + ПДВ.

За саветника за безбедност такса износи 15.000,00 динара, а за обнављање овлашћења 10.000,00 динара+ ПДВ.

Наведени износи прописани су Правилником о програму и начину полагања испита за стручну оспособљеност за обављање послова возача возила за транспорт опасног терета, саставу комисије и износу трошкова полагања испита („Службени гласник РС”, број 125/14) и Правилником о програму, начину и висини трошкова полагања испита за издавање сертификата о стручној оспособљености за саветника за безбедност у транспорту опасног терета („Службени гласник РС”, број 57/15). Предлогом закона прописано је стављање ван снаге ових правилника и прописивање републичких административних такси за стицање и обнављање ADR и ADN сертификата у нижим износима од прописаних.

За издавање овлашћења привредном друштву за вршење обуке за возача возила плаћана је такса у износу од 41.400 динара. Исти износ таксе плаћан је за издавање овлашћења привредном друштву за вршење обуке за лице са сертификатом ADN, док је за издавање лиценце за вршење обуке кандидата за саветника за безбедност плаћана такса у износу од 63.750 динара. Предвиђа се задржавање истих износа ПАТ-а за издавање ових овлашћења, односно лиценци.

Поред тога, Законом о транспорту опасног терета учесници у транспорту су били дужни да закључе обавезну полису осигурања од одговорности, која је за друмски транспорт износила око 200.000 динара. Предлогом закона укида се обавезно осигурање, те ће привреда бити растерећена овог намета.

Међу индиректне трошкове треба навести успостављање уписника (електронског и у форми књиге) издатих сертификата за возила и чланове посаде, кроз додатно издавање из буџета за израду ових уписника.

Да ли су позитивне последице доношења закона такве да оправдавају трошкове које ће он створити

Иако је првобитна интенција предлагача закона била да се издавање првог ADR Сертификата пренесе са именованих тела на Министарство грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре, током рада на Предлог закона одустало се од овакве поставке. Разлог одустајања огледа се у чињеници да би на овај начин поступак издавања ове исправе у одређеној мери био успорен и додатно оптерећен трошковима републичке административне таксе. У том смислу, предложено решење је оправдано са становишта смањења трошкова за привреду. Исто важи *mutatis mutandi* за укидање обавезног осигурања.

С друге стране, трошкови републичких административних такси ће значајно бити мањи у односу на износе посебних такси прописаних Правилником о програму и

начину полагања испита за стручну оспособљеност за обављање послова возача возила за транспорт опасног терета, саставу комисије и износу трошкова полагања испита и Правилником о програму, начину и висини трошкова полагања испита за издавање сертификата о стручној оспособљености за саветника за безбедност у транспорту опасног терета, те ће се и у том случају остварити уштеде трошкова на страни учесника у привреди.

У овом тренутку није могуће дати приказ административних трошкова који се односе на успостављање уписника издатих сертификата за возила и чланове посаде.

Потребно је указати да је решењима из прелазних и завршних одредаба Нацрта закона створена могућност да највећи део возила која се данас користе за транспорт опасне робе задржи у систему, у смислу могућности обављања унутрашњег транспорта, с обзиром да део њих не испуњава захтеве ADR Споразума, те се не могу користити за међународни транспорт. Само мањи проценат возила (између 7 и 15 % према подацима добијеним од именованих тела) ће морати након 31. децембра 2017. године да се у потпуности искључи из саобраћаја. У том смислу, нарочито ако се има у виду да је предвиђено доношење подзаконског акта којим ће се унификовати поступање именованих тела, сматра се да трошкови који ће власници возила плаћати, а које и данас плаћају именованим телима, јесу оправдани, с обзиром да им је Предлогом закона пружена могућност наставка обављања делатности у складу са законом. Такође, трошкови обука за стицање ADR Сертификата за возача и Сертификата о специјалистичком знању из области ADN, данас су међу нижима у Европи и могу се оценити оправданим.

Да ли закон подржава стварање нових привредних субјеката на тржишту и тржишну конкуренцију

Примена овог закона имаће ефеката на стварање нових привредних субјеката на тржишту и тржишну конкуренцију.

У том смислу, укидање Управе за транспорт опасног терета, те преношење њене надлежности за издавање одобрења за тип амбалаже, покретне опреме под притиском и/или цистерне на именована тела, отвориће се простор на тржишту за оснивањем нових привредних друштава која ће обављати послове оцењивања усаглашености амбалаже, покретне опреме под притиском и/или цистерни.

Такође, успостављање модерног законодавног оквира, укључујући Предлог закона и подзаконска акта која ће бити донета на основу њега, омогућиће постојећим друмским превозницима да у прописаним прелазним роковима предузму потребне мере за прилагођавање возног парка новим захтевима, и на тај начин опстану на тржишту транспорта опасне робе.

Да ли су заинтересоване стране имале прилику да се изјасне о закону

Пре спровођења јавне расправе, одржане су јавне консултације са представницима центара за обуку, именованих тела, НИС-ом, као и члановима Пословног удружења „Међународни транспорт” кога чине превозници опасне робе у међународном транспорту. На овим јавним консултацијама су њихови представници упознати са решењима из Нацрта закона, те су позвани да доставе своје коментаре, што су и учинили, а значај број истих је већ у овој фази уграђен у текст Нацрта закона. То се пре свега односи на чланове Нацрта закона којим се уређује издавање ADR Сертификата, као и појединих решења у односу одобрење за рад центара за обуку.

Јавна расправа је одржана у складу са закључком Одбора за привреду и финансије 05 Број: 011-12129/2015 од 12. новембра 2015. године, и то у периоду од 13. новембра 2015. до 2. децембра 2015. године. Јавну расправу о Нацрту закона организована је у виду презентација и консултација које су одржане у:

1) Новом Саду у Регионалној привредној комори Нови Сад, ул. Народног фронта 10, дана 13. новембра 2015. године од 11 до 13 часова.

2) Нишу у Регионалној привредној комори Ниш, ул. Добричка бр. 2, дана 16. новембра 2015. године од 12 до 14 часова.

3) Краљеву у Регионалној привредној комори Краљево, ул. Омладинска бр. 2, дана 20. новембра 2015. године од 11 до 13 часова.

4) Београду у просторијама Привредне коморе Србије у Београду, Теразије бр. 23, дана 23. новембра 2015. године од 12 до 15 часова.

Током јавне расправе учесници су такође дали активни допринос побољшању текста Нацрта закона, достављајући своје сугестије и примедбе, које су превасходно односиле на чланове Нацрта закона којим се уређује институт одступања, укидање обавезног осигурања, поједине одредбе Нацрта закона којима се уређују обавезе саветника за безбедност, одредбе о спровођењу поступка оцењивања усаглашености амбалаже, покретне опреме под притиском и/или цистерне, као и возила, односно бродова, те примедбе у односу на чланове којима се уређују обавезе учесника у транспорту опасне робе.

Значајан број примедба (преко 50 %) је прихваћено и унето у текст Нацрта закона, док су поједине примедбе одбијене.

С тим у вези, најзначајнија примедба коју предлагач Нацрта закона није прихватио односила се на употребу термина „терет“ уместо „роба“. Примедба је одбијена с обзиром да је у ADR/RID/ADN споразумима дата дефиниција „dangerous goods“ (срп. опасна роба) по којој су опасна роба материје и предмети чији је транспорт забрањен, односно дозвољен ако се обавља под условима према ADR/RID/ADN, при чему се у самим споразумима врло прецизно користи појам „dangerous cargo“ (срп. опасан терет) на местима на којима је правилно употребити овај појам. Ради отклањања било какве нејасноће, у Нацрту закона је дата дефиниција опасног терета као опасне робе која је прописно упакована, обележена одређеним обележјима и ознакама, са исправно попуњеним превозним документима и утоварена у превозно средство. Овде се ради о опште познатим институтима, при чему се истиче да је терет роба у транспорту, и то од тренутка када је одговарајућом правном исправом (уговором о превозу, теретницом или товарним листом – у зависности од гране транспорта) преузета на транспорт. Овде указујемо да ADR/RID/ADN споразуми прописују читаву листу опасних материја, које од тренутка њиховог прописног паковања постају роба намењена транспорту (сходно правилном коришћењу употребе појмова „goods“ и „cargo“ у ADR/RID/ADN споразумима), а тек од тренутка преузимања опасне робе ради обављања превозне операције ADR/RID/ADN споразуми користе појам „dangerous cargo“.

У односу на примедбу у вези члана 6. Нацрта закона – одступања, иста је одбијена с обзиром да је овим чланом извршено усклађивање са Директивом 2008/68/ЕЗ. Одступања из Директиве 2008/68 су инструмент заштите националних привреда држава чланица ЕУ и то само у односу на транспорт опасне робе који се обавља искључиво на територији једне државе чланице ЕУ, и то под условом да не угрози безбедност. Формулација предметног члана 6. Нацрта закона преузета је из наведене директиве и даље разрађена по угледу на члан 5. GGvSEB (немачки закон којим се уређује ова област). Непрецизности значења појединих појмова коришћених у члану 6. Нацрта закона, услед усклађивања са одредбама члана 6. Директиве 2008/68/ЕЗ, биће отклоњене подзаконским актом који ће бити донет на основу члана 6. став 13. Нацрта закона, те није остављена било каква могућност за арбитрарност Министарства. Указује се да је ово институт који користе све државе чланице ЕУ и да је с тим у вези до данас донето 16 имплементационих одлука уз Директиву 2008/68 (сви доступни на сајту www.eur-lex.europa.eu), којима Европска комисија допушта бројна одступања од примене ADR/RID/ADN државама чланицама. С тим у вези, не постоји оправдан разлог да се оваква могућност не предвиди искључиво за српску привреду, када с друге стране далеко развијеније земље користе управо овакве правне институте у циљу заштите својих

националних економија. Истиче се да су у циљу неугрожавања безбедности извршене одређене корекције у складу са сугестијама и примедбама добијеним током јавне расправе.

Што се тиче нормирања обавеза учесника у транспорту опасне робе, указује се да су предметни чланови Нацрта закона, након извршене упоредноправне анализе, преузети из немачког GGVSEB. Исто је учињено јер је немачки законодавац преузео и нормирао само фундаменталне обавезе учесника у транспорту опасне робе које прописују ADR/RID/ADN, како би имао нормативну могућност да за исте пропише одговарајуће казне за прекршаје. Иначе, приступ како овом делу Нацрта закона, тако и целом Нацрту закона, јесте да се исти мора читати заједно са ADR/RID/ADN, с обзиром да је овим споразумима све до детаља прописано, те национално законодавство треба само да омогући јасно упућивање на одговарајуће делове ADR/RID/ADN, који се мењају сваке друге године. Овакв номотехнички приступ, први пут примењен у Немачкој, оцењен је као врло целисходан, нарочито имајући у виду да је током јавних консултација било више захтева учесника у привреди да се у Закону прецизно назначи шта је чија обавеза током транспорта опасне робе. Овде се истиче да су норме Нацрта закона стилизоване управо тако да било каква накнадна измена у одређеном одељку или пододељку ADR/RID/ADN не захтева накнадну измену Закона јер се Закон само референцира на одређену одредбу споразума, те ако се иста накнадно промени, нема потребе за променом Закона јер се бројчано означавање делова, поглавља, одељака и пододељака никада не мења у структури ADR/RID/ADN споразума.

Које ће се мере током примене закона предузети да би се остварило оно што се доношењем закона намерава

Након ступања на снагу овог закона потребно је у сарадњи са надлежним органима и организацијама у прописаним роковима усвојити следеће подзаконске акте чија је садржина овим закона прецизирана:

1) Уредба о критеријумима по којима се класификују повреде ADR/RID/ADN, овог закона и подзаконских аката донетих на основу овог закона, према категорији опасности од наступања последица у транспорту опасне робе;

2) Уредба о обавезама произвођача, начину именовања овлашћеног представника произвођача и пословима које може да врши на основу писменог овлашћења произвођача, обавезама увозника, дистрибутера, власника и оператера у односу на покретну опрему под притиском, случајевима у којима се обавезе произвођача примењују на увознике и дистрибутере, обавези извештавања министарства о привредним друштвима који су доставили покретну опрему под притиском, захтевима у односу на усаглашеност покретне опреме под притиском и оцену усаглашености, захтевима, надлежности и поступку за поновну оцену усаглашености, правилима, условима, изгледу и захтевима за постављање знака усаглашености и преузимање одговорности за усаглашеност стављањем знака усаглашености, слободном кретању на тржишту покретне опреме под притиском, условима и поступку за именовање тела која спроводе поступак оцењивања усаглашености, односно испитивања и/или контролисања покретне опреме под притиском, условима у односу на стручну оспособљеност запослених и других ангажованих лица, опреми, независности и непристрасности у односу на лица повезана са производом који је предмет оцењивања усаглашености, поступању са приговорима на његов рад и донетим одлукама, чувању пословне тајне, осигурању од одговорности за штету, као и поступању са покретном опремом под притиском која представља опасност за безбедност и здравље људи и заштиту животне средине, односно у случају формалних неусклађености покретне опреме под притиском;

3) Правилник о транспорту опасне робе који се обавља превозним средствима Војске Србије и министарства надлежног за послове одбране, као и војних снага

других држава и организација које према посебном споразуму користе саобраћајну инфраструктуру Републике Србије;

4) Правилник о транспорту опасне робе који се обавља превозним средствима министарства надлежним за унутрашње послове;

5) Правилник о критеријумима за утврђивање локалног транспорта кратке удаљености, индустријског поступка у односу на транспорт опасне робе железницом, као и мање количине опасне робе, на основу којих се издаје посебна дозвола о примени одступања;

6) Правилник о посебним мерама безбедности у транспорту опасне робе са повећаним безбедносним ризицима;

7) Правилник о начину, условима и мерама за безбедно интервенисање у случају расипања, разливања, истицања или неког другог облика ослобађања опасне робе;

8) Правилник о мерила за одређивање броја саветника за безбедност у транспорту опасне робе које мора да има учесник у транспорту опасне робе;

9) Правилник о обавезним елементе садржаја годишњег извештаја саветника, изглед печата саветника, као и начин вођења документације саветника;

10) Правилник о условима које мора да испуњава привредно друштво, односно друго правно лице којем се издаје лиценца у односу на план и програм наставе, наставни кадар, простор, опрему и наставна средства за стручно оспособљавање кандидата за саветника, као и образац лиценце;

11) Правилник о условима, програму и начину полагања испита за издавање, односно продужење важења сертификата за саветника, и обрасцу потврде о завршеном стручном оспособљавању кандидата за саветника и сертификата за саветника;

12) Правилник о условима које мора да испуњава привредно друштво, односно друго правно лице којем се издаје овлашћење за вршење стручне обуке кандидата за обављање послова возача возила за транспорт опасне робе, односно лица са сертификатом о специјалистичком знању из области ADN, као и обрасцу овлашћења за вршење стручне обуке кандидата за обављање послова возача возила за транспорт опасне робе, односно лица са сертификатом о специјалистичком знању из области ADN

13) Правилник о начину и поступку издавања ADR сертификата о одобрењу за возило;

14) Правилник о условима које мора да испуњава именовано тело за оцењивање усаглашености возила у односу на стручну оспособљеност запослених и других ангажованих лица, опрему, независност и непристрасност у односу на лица повезана са производом који је предмет оцењивања усаглашености, поступање са приговорима на његов рад и донете одлуке, чување пословне тајне, осигурање од одговорности за штету, као и услове, поступак и начин вођења регистра издатих, одузетих, односно враћених ADR Сертификата о одобрењу за возило.

15) Правилник о садржини и обрасцу ADR сертификата за возача, као и начину вођења регистра издатих ADR сертификата за возача

16) Правилник о програму и начину полагања испита за стручну оспособљеност за обављање послова возача;

17) Правилник о врстама отежаних услова саобраћаја случају транспорта опасне робе у друмском саобраћају услед којих је обавезно принудно заустављање возила, као и начин обележавања принудно заустављеног возила;

18) Правилник о одређивању места на јавном путу и условима под којима могу да се паркирају возила за транспорт опасне робе ради отклањања недостатака, искључења из саобраћаја и контроле транспорта опасне робе;

19) Правилник о начину транспорта опасне робе кроз заштићене зоне;

20) Правилник о начину транспорта опасне робе у друмском саобраћају и обавезама превозника опасне робе у ванредним догађајима;

21) Правилник о условима које морају да испуњавају места на којима се врши утовар, истовар, односно претовар опасне робе у железничком саобраћају

- 22) Правилник о програму обучавања и начину на који се проверава знање запослених код учесника у транспорту опасне робе у железничком саобраћају који учествују у обављању, организовању и регулисању железничког саобраћају, као и начин на који се поступа с документацијом о њиховом обучавању
- 23) Правилник о начину транспорта и обавезном оперативном праћењу опасне робе у железничком саобраћају и обавезама учесника у транспорту опасне робе у железничком саобраћају у ванредним догађајима
- 24) Правилник о обрасцу и садржају сертификата о одобрењу за брод, као и обрасцу и садржају регистра издатих сертификата о одобрењу за брод;
- 25) Правилник о условима које мора да испуњава овлашћено тело за оцењивање усаглашености бродова, у односу на стручну оспособљеност запослених и других ангажованих лица, опрему, независност и непристрасност у односу на лица повезана са производом који је предмет оцењивања усаглашености, поступање са приговорима на његов рад и донете одлуке, чување пословне тајне, осигурање од одговорности за штету, као и услове, поступак и начин вођења регистра издатих, односно враћених ADN Сертификата о одобрењу за брод
- 26) Правилник о садржини и обрасцу сертификата о специјалистичком знању из области ADN, као и начину вођења регистра издатих сертификата о специјалистичком знању из области ADN;
- 27) Правилник о програму основне и специјалистичких обука, основних и специјалистичких курсева за обнављање знања, начину одобравања обуке, начину полагања испита за стицање сертификата о специјалистичком знању из области ADN, као и друга питања из поглавља 8.2. ADN;
- 28) Правилник о висини трошкова за спровођење поступка оцењивања усаглашености брода и издавање ADN сертификата о одобрењу за брод;
- 29) Правилник о обавезама учесника у транспорту опасне робе у унутрашњем водном саобраћају у случају ванредног догађаја, као и местима и ближим условима под којима може да се усидри брод ради отклањања недостатака и искључења из пловидбе;
- 30) Правилник о плану и програму обуке полицијских службеника за вршење надзора над учесницима у друмском саобраћају који обављају транспорт опасне робе;
- 31) Правилник о плану и програму стручног оспособљавања инспектора који обављају узимање узорака опасне робе у поступку вршења инспекцијског надзора, заштитној опреми, одећи и обући инспектора која је неопходна при узимању узорака опасне робе, начину узимања узорака опасне робе, као и опреми за анализу и одлагање узорака опасне робе.
- Поред усвајања наведених подзаконских аката, спровођење овог закона захтева нове институционалне мере (финансијске, техничко-технолошке, организационе и кадровске мере), а које обухватају укидање Управе за транспорт опасног терета, чија ће права, обавезе, запослене, предмете, опрему, средства за рад, архивску грађу и регистратурски материјал коме није истекао рок чувања, преузети Министарство грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре за вршење надлежности у области транспорта опасне робе, са стањем на дан ступања на снагу овог закона. Није предвиђено додатно запошљавање запослених у Министарству грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре за обављање ових послова.

ИЗЈАВА О УСКЛАЂЕНОСТИ ПРОПИСА СА ПРОПИСИМА ЕВРОПСКЕ УНИЈЕ
--

1. Орган државне управе, односно други овлашћени предлагач прописа -
Влада
Обрађивач – Министарство грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре

2. Назив прописа

Предлог закона о транспорту опасне робе
Draft Law on Transport of Dangerous Goods

3. Усклађеност прописа с одредбама Споразума о стабилизацији и придруживању између Европских заједница и њихових држава чланица, са једне стране, и Републике Србије са друге стране („Службени гласник РС”, број 83/08) (у даљем тексту: Споразум), односно с одредбама Прелазног споразума о трговини и трговинским питањима између Европске заједнице, са једне стране, и Републике Србије, са друге стране („Службени гласник РС”, број 83/08) (у даљем тексту: Прелазни споразуми):

а) Одредба Споразума и Прелазног споразума која се односе на нормативну садржину прописа

Споразум, Наслов V, Кретање радника, пословно настањивање, пружање услуга, кретање капитала, Поглавље III, Пружање услуга, члан 61. став 1. тач. 1. и 6. Споразума;

Споразум, Наслов VI, Усклађивање прописа, примена права и правила конкуренције члан 77. ст. 1. и 2. тачка 1) Споразума – Стандардизација, метрологија, акредитација и оцена усаглашености;

Споразум, Наслов VIII, Политике сарадње, члан 108. Споразума – Транспорт.

б) Прелазни рок за усклађивање законодавства према одредбама Споразума и Прелазног споразума

Општи рок

в) Оцена испуњености обавезе које произлазе из наведене одредбе Споразума и Прелазног споразума

Споразум, Наслов V, Кретање радника, пословно настањивање, пружање услуга, кретање капитала, Поглавље III, Пружање услуга, члан 61. тач. 1. и 6. Споразума - делимично испуњава

Споразум, Наслов VI, Усклађивање прописа, примена права и правила конкуренције члан 77. ст. 1. и 2. тачка 1) Споразума – Стандардизација, метрологија, акредитација и оцена усаглашености - делимично испуњава

Споразум, Наслов VIII, Политике сарадње, члан 108. - делимично испуњава

г) Разлози за делимично испуњавање, односно неиспуњавање обавеза које произлазе из наведене одредбе Споразума и Прелазног споразума

Потпуна усклађеност са чланом 61. став 1. тач. 1. и 6, чланом 77. ст. 1. и 2. тачка 1) и чланом 108. Споразума, оствариће се након доношења свих подзаконских аката.

д) Веза са Националним програмом за усвајање правних тековина Европске уније

Место у структури НПАА – 3.14.1. – копнени транспорт
Шифра прописа – 2015-88

4. Усклађеност прописа са прописима Европске уније:

а) Навођење одредби примарних извора права Европске уније и оцене усклађености са њима

нема

б) Навођење секундарних извора права Европске уније и оцене усклађености са њима

Директива 2008/68/ЕЗ Европског парламента и Савета од 24. септембра 2008. године о копненом транспорту опасне робе

Directive 2008/68/EC of the European Parliament and of the Council of 24 September 2008 on the inland transport of dangerous goods

32008L0068

32009D0240

32010D0187

32010L0061

32011D0026

32012D0188

32012L0045

32013D0218

32014L0103

32015D0217

32015D0974

Делимично усклађено

в) Навођење осталих извора права Европске уније и усклађеност са њима

нема

г) Разлози за делимичну усклађеност, односно неусклађеност

Потпуна усклађеност оствариће се доношењем подзаконских аката

д) Рок у којем је предвиђено постизање потпуне усклађености прописа са прописима Европске уније

31. децембар 2017. године

5. Уколико не постоје одговарајуће надлежности Европске уније у материји коју регулише пропис, и/или не постоје одговарајући секундарни извори права Европске уније са којима је потребно обезбедити усклађеност, потребно је образложити ту чињеницу. У овом случају, није потребно попуњавати Табелу усклађености прописа. Табелу усклађености није потребно попуњавати и уколико се домаћим прописом не врши пренос одредби секундарног извора права Европске уније већ се искључиво врши примена или спровођење неког захтева који произилази из одредбе секундарног извора права (нпр. Предлогом одлуке о изради стратешке процене утицаја биће спроведена обавеза из члана 4. Директиве 2001/42/ЕЗ, али се не врши и пренос те одредбе директиве).

нема

6. Да ли су претходно наведени извори права Европске уније преведени на српски језик?

не

7. Да ли је пропис преведен на неки службени језик Европске уније?

да

8. Учешће консултаната у изради прописа и њихово мишљење о усклађености.

не

1. Назив прописа Европске уније : Директива 2008/68/ЕЗ Европског парламента и Савета од 24. септембар 2008. године о копненом транспорту опасне робе (L 260, 24/09/2008) Directive 2008/68/EC of the European Parliament and of the Council of 24 September 2008 on the inland transport of dangerous goods (Official Journal L 260, 24/09/2008)		2. „CELEX” ознака ЕУ прописа 32008L0068 32009D0240 32010D0187 32010L0061 32011D0026 32012D0188 32012L0045 32013D0218 32014L0103 32015D0217 32015D0974				
3. Орган државне управе, односно други овлашћени предлагач прописа: Овлашћени предлагач прописа – Влада Обрађивач - Министарство грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре		4. Датум израде табеле: 10.12.2015.				
5. Назив (нацрта, предлога) прописа чије одредбе су предмет анализе усклађености са прописом Европске уније: Предлог закона о транспорту опасне робе Draft Law on Transport of Dangerous Goods		6. Бројчане ознаке (шифре) планираних прописа из базе НПАА:				
7. Усклађеност одредби прописа са одредбама прописа ЕУ:						
а)	а1)	б)	б1)	в)	г)	д)
Одредба прописа ЕУ	Садржина одредбе	Одредбе прописа Р. Србије	Садржина одредбе	Усклађеност ¹	Разлози за делимичну усклађеност, неусклађеност или непреносивост	Напомена о усклађености

¹ Потпуно усклађено - ПУ, делимично усклађено - ДУ, неусклађено - НУ, непреносиво – НП

а)	а1)	б)	б1)	в)	г)	д)
1.1	Подручје примене	2.1	Овај закон примењује се на унутрашњи и међународни превоз опасне робе у друмском, железничком, водном и ваздушном саобраћају који се обавља на територији Републике Србије.	ПУ		
1.2-1.5	Подручје примене			НП	Члан 1. ст. 2. и 3. Директиве су непримењиве на Републику Србију која има железнички систем и унутрашње водне путеве. У односу на члан 1. ст. 4. и 5. Република Србија се определила да не прописује посебне безбедносне захтеве, односно да уреди или забрани превоз опасне робе унутар своје територије искључиво због разлога који нису повезани са безбедношћу током превоза	
2.	Дефиниције	4.1 3.1.2) 3.1.4) 3.1.9)	Дефиниције ADR/RID/ADN Појам брода Појам возила Појам железничких кола	ПУ		

а)	а1)	б)	б1)	в)	г)	д)
3.	Опште одредбе	5.	Опасна роба може да се прими на превоз, под условом да је њен превоз дозвољен у складу са ADR/RID/ADN, овим законом и подзаконским актима који су донети на основу овог закона.	ПУ		
4.	Одобравање превоза опасне робе између државе чланице и треће земље			НП	Република Србија није држава чланица ЕУ	
5.1	Ограничења ради безбедности превоза			НУ	Република Србија се није определила да, из разлога безбедности, примењује строжије одредбе за национални превоз опасне робе возилима, вагонима и пловилима који су регистровани или се користе унутар територије РС	
5.2	Ограничења ради безбедности превоза			НП	Одредбе су процедуралног карактера	
6.1	Употреба других језика осим оних који се користе у ADR/RID/ADN			НУ	Република Србија није предвидела употребу других језика осим оних који се користе у ADR/RID/ADN	
6.2-6.5	Одступања од примене ADR/RID/ADN	6.2 6.6 6.7	Одступања из става 1. одобравају се ако се ради о: 1) превозу мањих количина одређене опасне робе на територији Републике Србије, осим робе која има средњу или	ПУ		

a)	a1)	б)	б1)	в)	г)	д)
		6.12	<p>високу радиоактивности, под условом да захтеви за такав превоз нису строжији од услова прописаних у ADR/RID/ADN;</p> <p>2) превозу опасне робе на територији Републике Србије, и то локалном (унутрашњем) превозу на краткој удаљености;</p> <p>3) превозу железницом на посебно одређеном превозном путу на територији Републике Србије, који је део утврђеног индустријског поступка и над којим се врши контрола у складу са посебним условима које утврђује министарство у решењу којим се издаје посебна дозвола о примени одступања;</p> <p>Одступања се одобравају без дискриминације, на период од најдуже шест година од дана издавања решења из става 5. овог члана, осим ако у решењу није посебно назначено да се одступање одобрава на период краћи од шест година.</p> <p>Изузетно од става 6. овог члана, ако су испуњени захтеви безбедности одступање се може одобрити и за појединачни превоз опасне робе на територији Републике Србије, под условом да је такав превоз јасно одређен и временски ограничен, као и да је поднет стручни елаборат о мерама безбедности у складу са ст. 3. и 4. овог члана.</p>			

а)	а1)	б)	б1)	в)	г)	д)
			<p>Одступања из става 1. овог члана, као и продужење важења решења којим се одобрава одступање, одобриће се у складу са поступком који је уређен прописом Европске уније којим се уређује превоз опасне робе.</p>			
7.1	Прелазне одредбе	76.1-76.2	<p>Цистерне и возила који су израђени пре 1. јануара 1997. године, а који нису у складу са овим законом, али су били израђени у складу са домаћим прописима који су били на снази до 31. децембра 1996. године, могу да се употребљавају у унутрашњем превозу на територији Републике Србије под условом да се такве цистерне и возила одржавају у складу са прописаним безбедносним захтевима.</p> <p>Цистерне и возила израђени 1. јануара 1997. године или након тог датума, који нису у складу са овим законом, али су били израђени у складу са захтевима из Директиве 94/55/ЕЗ који су били на снази на датум њихове израде, могу и даље да се користе за унутрашњи превоз на територији Републике Србије.</p>	ДУ	Република Србија се определила да на својој територији примени само одредбе из Прилога I. одељка I.2. које се односе на возила и цистерне.	
7.2	Прелазне одредбе			НУ	Република Србија се није определила да одложи примену ADN-а	

a)	a1)	б)	б1)	в)	г)	д)
8.	Регулаторни поступак за доношење измена потребних за прилагођавање Прилога Директиве научном и техничком напретку, посебно како би се узеле у обзир измене ADR-a, RID-a и ADN-a			НП	Одредба је процедуралног карактера	
9.	Одбор за превоз опасне робе			НП	Одредба је процедуралног карактера	
10.	Усаглашавање законодавстава држава чланица са Директивом			НП	Одредба је процедуралног карактера	
11.	Измене других прописа ЕУ			НП	Одредба је процедуралног карактера	
12.	Стављање ван снаге других прописа ЕУ			НП	Одредба је процедуралног карактера	
13.	Ступање на снагу			НП	Одредба је процедуралног карактера	
14.	Адресати			НП	Одредба је процедуралног карактера	
A.1	Прописивање обавезне примене ADR-a, додатних прелазних одредби и национална одступања	4.1.1)	Превоз опасне робе на територији Републике Србије обавља се у складу са одредбама следећих потврђених међународних уговора: 1) Европски споразум о међународном друмском превозу опасне робе (ADR) од 30. септембра 1957. године („Службени лист СФРЈ - Међународни уговори”, бр. 59/72, 8/77, „Службени гласник РС-	ДУ	Република Србија се није определила за примену других прелазних одредаба, док ће национална одступања бити дозвољена омогућена након ступања на снагу закона, по поступку који је	

a)	a1)	б)	б1)	в)	г)	д)
		76.1-76.2	<p>Међународни уговори”, бр. 2/10 и 14/13) (у даљем тексту: ADR), са накнадним изменама и допунама</p> <p>Цистерне и возила који су израђени пре 1. јануара 1997. године, а који нису у складу са овим законом, али су били израђени у складу са домаћим прописима који су били на снази до 31. децембра 1996. године, могу да се употребљавају у унутрашњем превозу на територији Републике Србије под условом да се такве цистерне и возила одржавају у складу са прописаним безбедносним захтевима.</p> <p>Цистерне и возила израђени 1. јануара 1997. године или након тог датума, који нису у складу са овим законом, али су били израђени у складу са захтевима из Директиве 94/55/ЕЗ који су били на снази на датум њихове израде, могу и даље да се користе за унутрашњи превоз на територији Републике Србије.</p>		прописан законом.	
А.2	Прописивање обавезне примене RID-а, додатних прелазних одредби и национална одступања	4.1.2)	<p>Превоз опасне робе на територији Републике Србије обавља се у складу са одредбама следећих потврђених међународних уговора:</p> <p>2) Конвенција о међународним железничким превозима (COTIF) од 9. маја 1980. године, Додатак Ц - Правилник о међународном</p>	ДУ	Република Србија се није определила за примену прелазних одредаба, док ће национална одступања бити дозвољена омогућена након ступања на снагу закона, по поступку који је	

а)	а1)	б)	б1)	в)	г)	д)
			железничком превозу опасне робе (RID) („Службени лист СФРЈ - Међународни уговори“, број 8/84, „Службени лист СРЈ - Међународни уговори“, број 3/93, „Службени гласник РС“, број 102/07 и „Службени гласник РС - Међународни уговори“, бр. 1/10, 2/13 и 17/15) (у даљем тексту: RID), са накнадним изменама и допунама;		прописан законом.	
А.3	Прописивање обавезне примене ADN-а, додатних прелазних одредби и национална одступања	4.1.3)	Превоз опасне робе на територији Републике Србије обавља се у складу са одредбама следећих потврђених међународних уговора: 3) Европски споразум о међународном транспорту опасног терета на унутрашњим пловним путевима (ADN) од 26. маја 2000. године („Службени гласник РС - Међународни уговори“, бр. 3/10) (у даљем тексту: ADN), са накнадним изменама и допунама.	ДУ	Република Србија се није определила за примену прелазних одредаба, док ће национална одступања бити дозвољена омогућена након ступања на снагу закона, по поступку који је прописан законом.	